Ernest Hemingway

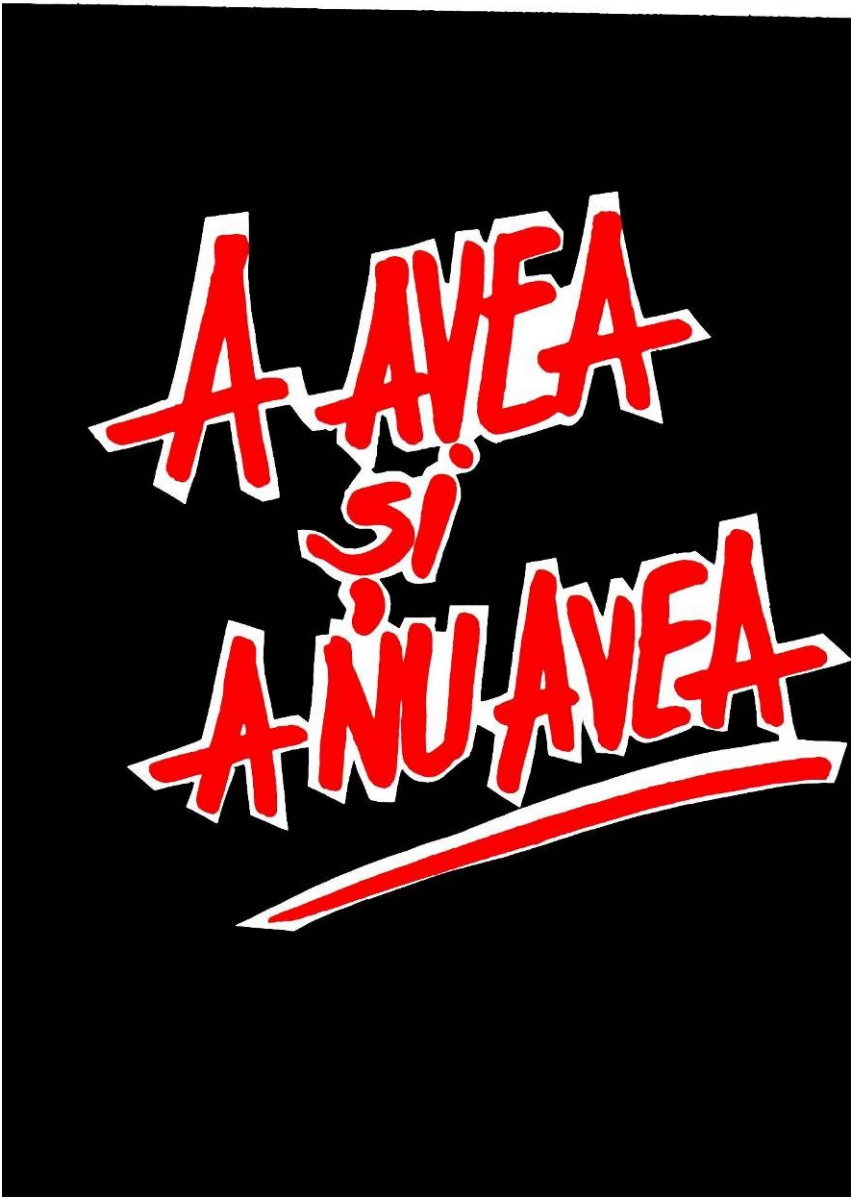

Ernest Hemingway

A AVEA
ŞI
A NU AVEA

În româneşte de RADU LUPAN

Editura VIVALDI,
Bucureşti 1992

Ernest Hemingway
To have and have not,
1937

Cuprins

Partea întâi

CAPITOLUL 1
CAPITOLUL 2
CAPITOLUL 3
CAPITOLUL 4
CAPITOLUL 5

Partea a doua

CAPITOLUL 6
CAPITOLUL 7
CAPITOLUL 8

Partea a treia

CAPITOLUL 9
CAPITOLUL 10
CAPITOLUL 11
CAPITOLUL 12
CAPITOLUL 13
CAPITOLUL 14
CAPITOLUL 15
CAPITOLUL 16
CAPITOLUL 17
CAPITOLUL 18
CAPITOLUL 19
CAPITOLUL 20
CAPITOLUL 21
CAPITOLUL 22
CAPITOLUL 23
CAPITOLUL 24

CAPITOLUL 25
CAPITOLUL 26

CRONOLOGIE

Ţinând seama de o tendinţa recentă de a se identifica personajele din romane cu persoane reale, consider necesar să declar că în cartea de faţa nu există nicio persoană reală; atât personajele cât şi numele lor sunt false. Dacă numele vreunei persoane reale a fost folosit cumva, acest fapt se datoreşte unei simple întâmplări.

E. H.

Partea întâi

HARRY MORGAN
(Primăvara)

CAPITOLUL 1

Ştiţi cum e la Havana în primele ore ale dimineţii: vagabonzii mai dorm pe lângă zidurile caselor, iar camioanele cu gheaţă n-au pornit-o încă spre baruri. Aşa că atunci când am trecut prin piaţă venind din port şi ducându-ne la „Perla din San Francisco” să luăm o cafea, n-am văzut decât un cerşetor care se trezise şi bea apă de la cişmea. Dar când am intrat în cafenea şi ne-am aşezat la masă, cei trei erau acolo, ne aşteptau.

Nici nu ne aşezarăm bine, că şi veni unul dintre ei la masa noastră.

— Ei? mă întrebă el.

— Nu pot să fac ce-mi cereţi, i-am răspuns. Aş face-o, de dragul vostru, dar cum ţi-am mai spus şi azi-noapte, nu pot.

— Îţi dăm cât vrei.

— Nu-i vorba de asta. Nu pot. Asta e.

Ceilalţi doi se apropiară şi ei şi, în picioare, ne priveau cu feţele posomorâte. Păreau să fie nişte băieţi de treabă şi tare aş fi vrut să le fac un bine.

— O mie de cap! îmi spuse cel care vorbea bine englezeşte.

— Nu mă necăji. Ţi-am spus adevărul adevărat: nu pot.

— Mai târziu, când o să se schimbe vremurile, ai să vezi ce bine o să-ţi fie…

— Ştiu. Sunt cu totul de partea voastră. Dar nu pot face treaba asta pe cate mi-o cereţi.

— De ce?

— Cu vasul ăsta îmi scot pâinea. Dacă-l pierd, m-am curăţat.

— Păi dacă ai bani, îţi cumperi alt vas.

— Da, dar nu în închisoare…

Gândindu-se că nu eram de ajuns de convins, tipul îi tot dădea întruna, încercând să mă încânte.

— Deocamdată pui mâna pe trei mii de dolari, şi mai târziu ar putea să-ţi prindă bine că ai făcut ce ţi-am cerut. Ştii bine că povestea asta n-o să mai ţină mult…

— Uite ce e, mie puţin îmi pasă cine-i preşedinte aici. Dar nu transport în Statele Unite mărfuri care pot vorbi.

— Nu cumva vrei să spui că noi o să vorbim? se amestecă unul dintre ceilalţi doi, care tăcuseră până atunci. Era furios.

— Am spus mărfuri care pot vorbi.

— Poate crezi cumva că suntem nişte *lenguas largas?*

— Nuu…

— Ştii ce-i aia un *lengua larga?*

— Da. Un om cu limba lungă.

— Şi ştii ce facem noi cu oameni de ăştia?

— Nu mă lua aşa, că nu v-am cerut nimic. Voi aţi venit la mine.

— Gura, Pancho! se răsti cel care vorbise până atunci.

— Spune că o să vorbim.

— Ia ascultă, l-am întrerupt. Am spus că nu transport dincolo mărfuri care *pot* vorbi. Băutura de contrabandă nu vorbeşte. Damigenele nu vorbesc. Mai sunt şi alte lucruri care nu vorbesc. Oamenii însă pot vorbi.

— Dar chinezii pot vorbi? interveni răutăcios Pancho.

— Pot vorbi, dar nu înţeleg ce spun.

— Aşadar, nu vrei.

— Cum v-am spus şi az-noapte. Nu pot.

— Dar de vorbit, n-ai să vorbeşti, nu-i aşa? mă întrebă Pancho.

O ţinea întruna cu chestia asta, pe care n-o pricepuse deloc, şi de aceea era şi pornit. Poate şi din pricină că nu făcuse nimic. Nici nu i-am răspuns.

— La spune-mi, dar *lengua larga* nu eşti, nu-i aşa? repetă el, încă pornit.

— N-aş crede…

— Şi asta ce-o mai fi? Ne ameninţi?

— Ia ascultă, nu mă lua aşa, şi încă pe stomacul gol. Sunt convins că ai sucit gâtul multora. Dar lasă-mă-n pace, să-mi beau cafeaua.

— Vasăzică eşti convins că am sucit gâtul multora?

— Nu sunt convins şi nu-mi pasă nici cât negru sub unghie. Nu poţi face afaceri şi fără să te înfurii?

— Abia acuma m-am înfuriat. Şi tare-aş mai vrea să te curăţ!

— Dă-o dracului! i-am spus. Vorbeşti prea mult.

— Hai, Pancho, îi spuse cel care vorbise la început. Şi apoi mi se adresă mie: Îmi pare rău. Ţineam mult să ne duci dincolo.

— Şi mie îmi pare rău, dar nu pot.

O porniră spre uşă toţi trei. Mă uitam la ei. Băieţi frumoşi, bine îmbrăcaţi. Nu purtau pălărie, dar arătau a oameni plini de bani. Cel puţin aşa se purtau ca şi cum banii nu contau pentru ei şi vorbeau englezeşte aşa cum vorbesc cubanii bogaţi.

Doi dintre băieţi păreau a fi fraţi, iar celălalt, Pancho, deşi mai înalt, semăna la chip cu ei. Ştiţi cum arată tinerii de felul ăsta: zvelţi, bine îmbrăcaţi şi cu părul lucios. Şi nici nu cred că era chiar atât de râu. Mai mult era gura de el. Şi apoi se şi înfuriase grozav.

O luaseră la dreapta, când văzui, tăind prin piaţă, că se apropie de ei o maşină închisă. Deodată geamul se făcu ţăndări, şi un glonte sfărâmă un şir de sticle, aranjat în dreapta vitrinei. Pistolul-mitralieră „Thompson” păcănea întruna: „Pac, pac, pac!” şi sticlele se făceau praf una după alta.

Dintr-un salt fui după tejghea, în stânga, aşa că puteam vedea ce se întâmplă uitându-mă peste marginea ei. Maşina se oprise, şi doi tipi coborâră şi se trântiră la pământ lângă ea. Unul ţinea în mână un pistol-mitralieră, şi celălalt, o carabină cu ţeava retezată. Cel cu pistolul-mitralieră era un negru. Celălalt purta o manta de praf,

albă, de şofer.

Unul dintre băieţi zăcea pe trotuar, cu faţa în jos, chiar lângă fereastra cea mare, care fusese făcută ţăndări. Ceilalţi doi stăteau la pândă după un camion cu gheaţă de la *„Tropical Beer”,* care se oprise în faţa barului vecin, *„Cunard Bar”.* Unul dintre caii camionului fusese doborât şi se zbătea încurcat în hăţuri; celălalt scutura din cap.

De după camion, unul dintre băieţi trase. Glontele se lovi de trotuar şi ricoşă. Negrul cu pistolul-mitralieră îşi scoase capul de după maşină şi slobozi o salvă înspre camion, de jos în sus, şi iată că un om se prăbuşi, lungindu-se pe trotuar cu capul înspre bordură. Zbătându-se, îşi acoperi faţa cu mâinile, iar şoferul îl împroşcă cu gloanţe, în timp ce negrul punea un încărcător nou; nu mai era nevoie. Pe trotuar se zăreau peste tot urmele gloanţelor, ca nişte dâre argintii.

Cel rămas în spatele camionului îl apucă pe mort de picioare şi-l târî spre el. Negrul îşi lipi capul de pavaj, ca să tragă o noua salvă. Şi atunci îl văzui pe Pancho că ocoleşte camionul şi merge aplecat, adăpostindu-se după calul care rămăsese în picioare. Trecu de cal şi ieşi în mijlocul străzii. Faţa-i era albă ca hârtia. Cu un „Luger” mare şi greoi, pe care-l ţinea cu amândouă mâinile ca să nu greşească, îl doborî pe şofer, şi apoi, îndreptându-se spre negru, trase de două ori peste capul lui şi o dată în jos.

Nimeri într-o anvelopă, fiindcă praful ţâşni imediat în jurul roţii, şi negrul, de la vreo trei metri, îl împuşcă pe Pancho în burtă, probabil cu ultimul cartuş pe care-l mai avea, deoarece îl văzui după aceea că aruncă pistolul. Celălalt căzu greoi la pământ, dar se târa înainte. Încerca să se ridice, ţinând strâns în mâini „Luger”-ul, dar nu putea să înalţe capul, şi atunci negrul luă carabina, care zăcea aproape de roata maşinii, lângă şofer, şi-i zbură creierii. Cineva, negrul ăsta!

Am tras o duşcă din prima sticlă pe care o văzui deschisă, şi dacă m-ai fi întrebat atunci, n-aş fi putut să-ţi spun ce se petrecuse. Întreaga poveste nu-mi plăcuse

deloc. Mă strecurai pe lângă tejghea, ieşii prin bucătăria din fund şi pe-aci ţi-e drumul!

O ştersei, ocolind piaţa, fără să mă uit înapoi la mulţimea care se adunase în grabă în faţa cafenelei, şi, trecând pe poarta docului, o luai spre vas şi mă urcai pe punte.

Tipul care-l închinase mă aştepta pe vas. Îi spusei ce se întâmplase.

— Unde e Eddy? mă întrebă Johnson, ăsta care-mi închiriase vasul.

— După ce au început să tragă, nu l-am mai văzut.

— Crezi c-a fost rănit?

— Pe dracu! V-am spus că singurele lovituri care au nimerit în cafenea au fost acelea care-au spart geamurile vitrinei. Şi asta s-a întâmplat când maşina venea, spre ei, din spate. Atunci l-au împuşcat pe primul băiat, chiar în faţa vitrinei. Au tras cam din unghiul ăsta…

— Pari grozav de sigur că a fost aşa… observă el.

— Păi eram numai ochi şi urechi!

Ridicând privirea, îl văzui pe Eddy venind dinspre docuri. mai înalt şi mai muiat în toate sosurile ca oricând. Păşea de parcă i s-ar fi desprins toate încheieturile de la locul lor.

— Uite-l că vine!

Eddy arăta rău de tot. Nu era el niciodată prea chipeş dimineaţa, dar acuma era mototolit rău.

— Unde-ai fost?

— Pe podea.

— Ai văzut totul? îl întrebă Johnson.

— Să nu mai vorbim de asta, *mister* Johnson. Mi se face rău numai când mă gândesc…

— Ar trebui să bei ceva, îi spuse Johnson. Şi apoi. adresându-mi-se, zise: Ei, pornim în larg?

— Depinde numai de dumneata.

— Cum crezi c-o să fie ziua de azi?

— Ca şi aia de ieri. Poate ceva mai bună.

— Atunci s-o pornim.

— Imediat, să vină numai cu momeala.

Pescuia cu noi în larg de trei săptămâni şi nu-mi dăduse

încă nicio para. În afară de cei o sută de dolari cu care plătisem taxele la consulat, ca să pot ieşi în larg, luasem ceva haleală şi alimentasem motorul cu benzină. Eu trebuia să am grijă de toate dichisurile pentru pescuit, şi el avea să-mi dea treizeci şi cinci de dolari pe zi. Dormea la hotel şi venea pe vas în fiecare dimineaţă. Eddy îmi făcuse rost de combinaţia asta, aşa că trebuise să-l iau şi pe el. Îi dădeam patru dolari pe zi.

— Trebuie să iau benzină, i-am spus lui Johnson.

— Păi ia.

— Dar am nevoie de ceva bani.

— Cât?

— Un galon[1] e douăzeci şi opt de cenţi. Ca să umplu rezervorul, îmi trebuie cel puţin patruzeci de galoni. Adică unsprezece dolari şi douăzeci de cenţi.

Îmi dădu cincisprezece dolari.

— N-ar fi mai bine ca din rest să iau bere şi gheaţă? îl întrebai.

— Ba da, ar fi chiar foarte bine. Şi le treci la socoteală la ce-ţi datorez.

Trei săptămâni, îmi ziceam, e cam mult să-l las aşa, dar dacă e bun de plată, ce importanţă are? Ar fi trebuit să-mi dea banii în fiecare săptămână. Pe alţii nu-i lăsasem o lună şi totuşi îmi plătiseră după aceea? Era greşeala mea, dar la început mă bucurasem că am un client. În ultimele zile devenisem însă mai nervos. Totuşi, nu voiam să-i spun nimic, ca să nu-l scot din sărite. Dacă era bun de plată, cu cât ţinea să pescuiască mai mult, cu atât era mai bine.

— Nu bei o bere? mă întrebă el deschizând lădiţa cu sticle.

— Mulţumesc, nu beau.

Văzând că negrul care ne aducea momeala se îndreaptă spre noi, îi spusei lui Eddy să fie gata de plecare.

Negrul urcă pe punte şi pornirăm. Ieşirăm din port, în

[1] Unitate de măsură de capacitate, folosită în ţările anglo-saxone; în S.U.A., un galon este egal cu 3,705 l.

timp ce negrul punea ca momeală, în undiţe, două scrumbii, trecându-le cârligul prin gură şi scoţându-l prin urechi, despicându-le apoi burta şi scoţând cârligul prin partea cealaltă. După aceea le lega cu gura strânsă de saulă[2] şi prindea undiţa bine, să nu alunece şi momeala să joace uşor, fără să se răsucească sau să se încurce.

Era un adevărat negru, isteţ şi întunecat, cu o veche pălărie de paie în cap şi cu un şirag de mărgele magice, albastre, sub cămaşă. Ce-i plăcea să facă pe vas era să doarmă sau să citească ziare. Dar ştia să pună momeala bine şi repede.

— Ascultă, şefule, dumneata nu poţi să pui momeala tot atât de bine? mă întrebă Johnson.

— Ba da, *sir.*

— Atunci de ce-l mai pui pe negru s-o facă?

— Dacă o să dăm de peşte mare, o să vedeţi.

— Adică.

— Negrul e mai rapid ca mine.

— Dar Eddy nu se pricepe?

— Nu, *sir.*

— Totuşi, mi se pare că e o cheltuială inutilă.

Îi dădea negrului un dolar pe zi, şi negrul se ducea în fiecare seară să petreacă. Acuma pica de somn.

— Avem nevoie de el, spusei.

Cu una, cu alta, trecusem de pescadoarele ancorate lângă La Cabana[3] şi de luntrile plecate la pescuit, ancorate pe lângă Morro[4], şi ne îndreptam acum spre larg, într-acolo unde se vedea o dungă întunecată pe ape. Eddy zvârlise cele două năluci, iar negrul pusese momeala la trei undiţe.

Curentul răzbătea aproape până la fund. şi, ajungând la marginea lui, văzurăm că undele repezi, purpurii, sunt răscolite din loc în loc de câte un vârtej. Dinspre răsărit se ridicase o briză uşoară, şi în jurul nostru ţâşneau din apă o

[2] Frânghie cu un diametru de 1–2 cm.

[3] Vechi fort, construit de spanioli în 1764, pe malul răsăritean al canalului care leagă bazinul portului Havana cu largul.

[4] Promontoriu care străjuieşte intrarea în portul Havana.

mulţime de peşti zburători, din cei mari, cu aripioare negre, care în aer parcă erau Lindbergh[5] traversând Atlanticul.

Peştii ăştia zburători sunt cel mai bun semn la pescuit. Cât vedeai cu ochii se zăreau plutind pe valuri grămezi de alge, din acelea gălbui, ceea ce însemna că eram în plin curent. În faţa noastră, păsări zburau agitate deasupra unui banc de peştişori. Îi vedeai sărind din apă, nu aveau mai mult de două-trei livre[6] unul.

— Puteţi să-i daţi drumul când vreţi, îi spusei lui Johnson.

Îşi puse centura şi luă undiţa cea mare. care avea un mulinet cu şase sute de iarzi de fir de treizeci şi şase. M-am uitat înapoi, momeala juca pe apă, săltând uşor când se umfla valul, iar cele două năluci se cufundau şi ieşeau mereu la suprafaţă. Mergeam cu viteză potrivită şi o pornii spre mijlocul curentului.

— Luaţi mai bine băţul şi fixaţi-l de fundul scaunului, i-am spus. Atunci n-o să vă mai fie atât de greu la ţinut. Lăsaţi manivela liberă, ca să-i daţi fir când muşcă. Dacă muşcă vreunul şi manivela e împiedicată, vă trage peste bord.

În fiecare zi trebuia să-i spun acelaşi lucru, dar nici că-mi păsa. Din cincizeci de amatori de pescuit, dacă se întâmplă unul să se priceapă. Şi atunci e plin de ifose şi vrea morţiş să folosească un fir care nu ţine la peşte mare.

— Ei, cum ţi se pare ziua de azi? mă întrebă el.

— Mai bună nici că se putea.

Într-adevăr, era o zi foarte frumoasă.

L-am lăsat pe negru la timonă şi i-am spus s-o ţină pe marginea curentului, drept înainte, spre răsărit. M-am dus apoi la pupa, unde şedea Johnson şi se uita cum sălta momeala pe apă.

— Să punem încă o undiţă?

— Nu, nu! Vreau să prind peştele, să mă lupt cu el şi să-l trag afară eu singur.

---

[5] Aviator american, care în 1927 a zburat fără escală de la New York la Paris.

[6] Unitate de măsură de greutate folosită în ţările anglo-saxone, egală cu 0,453 kg.

— Bine. Dar n-aţi vrea cumva ca Eddy să pună încă o undiţă şi să v-o ţină la îndemână, ca, în caz că poştele rupe firul, să puteţi să-l prindeţi cu celălalt cârlig?

— Nu. Prefer să pescuiesc cu o singură undiţă.

— Bine.

Negrul era la timonă. În faţa noastră, cam în sensul curentului, săreau din apă, ca un stol, peştii zburători. Înapoi se vedeau Havana, strălucind de soare, şi un vapor care ieşea din port, trecând pe lângă Morro.

— *Mister* Johnson, azi cred că o să aveţi norocul să prindeţi un peşte din ăia mari.

— Era şi timpul, îmi răspunse el. De cât timp, ieşim la pescuit?

— Azi s-au împlinit trei săptămâni.

— De, e de ajuns de multă vreme.

— Nu ştiţi cum e cu peştii? Nu sunt, şi nu sunt, şi deodată, când vin, mişună apa de ei! Şi vin întotdeauna. Dacă nici acuma n-or mai veni, apoi nu mai vin niciodată! Luna nu face zâmbre, curentul e puternic, şi iată că se ridică şi briza!

— Când am ieşit prima oară, am dat peste nişte peşti mici.

— Da. Cum v-am spus. Cei mici se fac din ce în ce mai rari şi dispar înaintea sosirii celor mari.

— Vă ştiu eu pe voi, căpitanii de vase de-astea pescuit… Sunteţi cu toţii la fel. Ba că-i prea devreme, ba că-i prea târziu, ba că vântul nu-i prielnic, ba că luna e rea. Banii însă îi luaţi, în orice caz!

— Păi, porcăria e că, de obicei, e chiar prea devreme sau chiar prea târziu şi de cele mai multe ori vântul ţi-e potrivnic. Însă dacă se întâmplă să fie o zi când toate sunt cum trebuie, atunci stai pe uscat şi nu ieşi la pescuit cu nimeni.

— Dar azi zici că e o zi bună?

— Cât despre mine, astăzi am văzut destule. Sunt însă aproape sigur că vă vine şi dumneavoastră rândul.

— Sper şi eu…

Tăcurăm, atenţi la pescuit. Eddy se duse la prova şi se culcă pe punte. Stăteam şi mă uitam în apă dacă nu se iveşte cumva coada vreunui peşte. Din când în când, negrul aţipea de-a binelea şi trebuia să-l supraveghez şi pe el. Petrecuse, desigur, câteva nopţi de-a rândul.

— Dacă eşti bun, căpitane, îmi spuse Johnson, vrei să-mi dai o sticlă cu bere?

— Desigur, spusei şi scotocii prin lada cu gheaţă, ca să-i dau o sticlă mai rece.

— Nu bei şi dumneata? mă întrebă el.

— Nu. O să aştept până la noapte.

Am deschis sticla şi i-am întins-o, când, ce să vezi, o namilă de peşte cafeniu cu lance, mai lungă decât braţul, îşi scoate capul din apă şi se repede la momeală. Şi era gros cât un buştean.

— Dă drumul la fir! strigai.

— N-a muşcat, îmi spuse Johnson.

— Atunci ţine-o tot aşa.

Venea din adânc şi nu nimerise momeala. Ştiam că se va întoarce din nou, să o înhaţe.

— Fiţi gata să lăsaţi firul moale când o să muşte.

Şi atunci îl văzui venind pe sub apă. I se zăreau înotătoarele larg întinse, ca nişte aripi purpurii, şi dungile roşietice care-i brăzdau trupul cenuşiu. Urca asemeni unui submarin, şi înotătoarele de deasupra ieşiră la suprafaţă, despicând undele. Se îndrepta ţintă spre momeală, şi lancea-i lucitoare se legăna deasupra valurilor.

— Lăsaţi-l s-o înghită, îi atrăsei atenţia lui Johnson, şi el dădu drumul manivelei, iar mulinetul începu să zbârnâie.

Bătrânul marlin se răsuci pe o parte şi se cufundă. Când se întoarse, îl văzui, cât era de lung, pornind ca o săgeată argintie spre ţărm.

— Răsuciţi puţin manivela, îi spusei. Nu prea mult.

Johnson răsuci manivela.

— Nu prea mult. Văzui că saula se întinde. Strângeţi mai tare şi atingeţi-l o dată. Trebuie să-l atingeţi. Oricum, o să sară afară din apă.

Johnson răsuci manivela din nou şi se aplecă peste băţul undiţei.

— Atingeţi-l! Ca să se înfigă-n el! Trageţi de vreo şase ori.

Trase vârtos de mai multe ori, şi băţul se îndoi, iar mulinetul începu să scârţâie strident. Şi iată-l că sări din apă, ţâşnind drept în sus, lucitor şi argintiu în lumina soarelui, împroşcând apă în jur, de parcă s-ar fi aruncat un cal de pe o stâncă.

— Lăsaţi-l mai liber, îi spusei lui Johnson.

— S-a dus, îmi răspunse el.

— Pe dracu s-a dus! Lăsaţi repede manivela liberă!

Vedeam cum se curbează firul, şi când sări pentru a doua oară, marlinul era la pupa şi înota spre larg. Plesnind apa, într-o volbură de spumă, ţâşni la suprafaţă din nou, şi atunci zării cârligul înfipt în bot. I se vedeau dungile de pe trup. Era un peşte frumos, argintiu, cu dungi purpurii şi gros ca un buştean.

— S-a dus, spuse iar Johnson. Firul era moale.

— Strângeţi firul. E bine prins. Dă-i drumul cu toată viteza! strigai către negru.

Marlinul sărea mereu, drept ca un stâlp, ieşind cu totul din valuri şi împroşcând apă în jur când se cufunda. Firul se întinse şi se vedea că peştele înoată înspre ţărm, când deodată se întoarse.

— Acum începe să-şi facă mendrele şi o să fugă spre larg. Dacă trage, îi dau şi eu bătaie. Lăsaţi manivela liberă. Avem fir destul.

Bătrânul marlin se îndrepta spre nord-vest, ca toţi peştii cei mari, şi trăgea, frate, nu glumă! Începu să sară iar, făcând salturi lungi deasupra valurilor, şi, de fiecare dată când se cufunda, parcă era o barcă-automobil gonind pe apă. De când se întorsese, îl urmăream, ţinându-l în tribord. Stăteam la timonă şi-i tot strigam lui Johnson să lase manivela liberă şi să dea drumul la fir repede. Deodată văzui însă că băţul undiţei se îndreaptă, şi firul se moaie. Nu ţi s-ar fi părut că-i moale dacă n-ai fi ştiut ce se

întâmplă, fiindcă firul făcea burtă în apă. Dar eu ştiam.

— S-a dus, îi spusei.

Peştele sărea întruna şi continuă să sară până-i pierdurăm din vedere. Frumos peşte mai fusese şi ăsta, ce mai încolo, încoace!

— Îl simt cum trage încă, îmi spuse Johnson.

— Trage firul, că-i greu.

— Dar abia pot răsuci manivela. Poate c-a murit.

— Ia uitaţi-vă la el! Mai sare încă. Se mai vedea încă, la o jumătate de milă depărtare, împroşcând apă în jur.

Încercai manivela. O răsucise strâns de tot. Nu se mai putea da drumul la fir. Trebuia să se rupă.

— Nu v-am spus să lăsaţi manivela liberă?

— Dar trăgea de fir.

— Şi dacă?

— Am tras şi eu.

— Uite ce e, dacă nu le dai fir când trag aşa, apoi o rup. Niciun fir nu-i poate ţine. Când vor să tragă, n-ai încotro, trebuie să le dai drumul şi să laşi manivela cât mai liber. Chiar pescarii de meserie nu pot ţine peştii când trag aşa, nici cu saulă de harpon. Şi atunci îi dai bătaie cu vasul şi te ţii după ei, ca să nu-ţi tragă toată saula când o iau la goană. Şi după ce-au gonit cât au vrut, se cufundă, şi atunci strângi firul, ca să-i aduci înapoi.

— Aşadar, dacă nu s-ar fi rupt firul, l-aş îi prins?

— S-ar fi putut, cine ştie?…

— Ce, ar fi gonit chiar atât de mult?

— E în stare să facă o mulţime de lucruri. Abia după ce-şi termină cursa începe lupta adevărată.

— Atunci să încercăm să mai prindem unul.

— Mai întâi trebuie să înfăşurăm firul ăla pe mulinet.

Prinsesem şi pierdusem peştele, dar Eddy nici nu se trezise. Şi acum iată-l că venea înspre pupa;

— S-a întâmplat ceva? întrebă el.

Cândva fusese şi Eddy un om de nădejde pe vas, dar asta înainte de a fi devenit un beţivan. Acum însă nu mai era, bun de nimic. Îl priveam cum stătea în faţa noastră –

înalt, cu obrajii supţi, cu buzele atârnându-i moale, cu o zeamă albă în colţul ochilor şi cu părul decolorat de soare. Ştiam că-i mort după o duşcă.

— Ce-ar fi să bei o sticlă de bere? i-am spus.

Luă o sticlă din lădiţă şi bău.

— Şi acuma, *mister* Johnson, cred c-ar fi mai bine să-mi termin somnul. Vă sunt foarte obligat pentru bere, *mister* Johnson.

Cineva, Eddy ăsta! Prindeam peşte, nu prindeam, lui nici nu-i păsa!

Ei, şi totuşi era să prindem unul către prânz, dar ne scăpă. La vreo treizeci de picioare zbură cârligul în aer când îl zvârli peştele!

— Acum cu ce-am greşit? mă întrebă Johnson.

— Cu nimic. Pur şi simplu a zvârlit cârligul.

— *Mister* Johnson, spuse Eddy, care se sculase cu speranţa că o să capete o altă sticlă cu bere. *Mister* Johnson, sunteţi probabil nenorocos. Poate că aveţi noroc la femei. Ce-aţi spune, *mister* Johnson, să mergem undeva în seara asta, să petrecem?

După aceea se duse înapoi la locul lui şi se culcă din nou.

Cam pe la 4 ne întorceam, mergând drept spre ţărm, împotriva curentului, ale cărui ape curgeau cu repeziciune. Soarele ne bătea din spate. Şi, atunci, cel mai mare marlin negru pe care l-am văzut vreodată muşcă din momeala lui Johnson. Îi pusesem un calmar, iar negrul trecuse cârligul undiţei printr-unul dintre cei patru toni mici pe care îi prinsesem. Momeala se legăna greoi la suprafaţă, lăsând în urmă o dâră largă de spumă.

Johnson îşi scosese centura, ca să poată ţine băţul undiţei pe genunchi. Îl dureau braţele de atâta ţinut. Şi fiindcă obosise tot stând cu mâna pe manivela mulinetului, într-un moment când nu mă uitam la el, îi pusese piedica. Habar n-am avut că a făcut asta. Nu-mi plăcea deloc felul în care-şi ţinea acum undiţa, dar nu voiam să-l tot sâcâi mereu. Şi, apoi, dacă manivela era liberă, nu era nicio primejdie. Totuşi, vai de pescuitul ăsta…

Stăteam la timonă şi mă strecuram pe marginea curentului, prin faţa vechii fabrici de ciment, acolo unde apa e foarte adâncă, iar curentul, apropiindu-se mult de ţărm, face vârtejuri şi unde mişuna întotdeauna tot felul de peşti mărunţi. Deodată, de parcă s-ar fi aruncat o bombă în adânc, ţâşni la suprafaţa o trombă uriaşă de apă şi se iviră deasupra valurilor lancea, ochiul, botul căscat şi capul imens, negru-purpuriu, al unui marlin. Înotătoarele de pe spate ieşeau din apă, înalte ca pânza unei bărci, iar coada îi era cât o coasă de lungă. Lancea, groasă cât o crosă de *baseball,* o ţinea în sus, şi când se repezi la momeală, despică larg valurile. Avea o culoare închisă, negru-purpuriu, şi nişte ochi cât o farfurie de supă. Era enorm. Pariez c-avea vreo mie de livre.

Strigai la Johnson să-i dea fir, dar n-apucai să scot o vorbă, că-l şi văzui că se înalţă de pe scaun în aer, ca şi cum ar fi fost ridicat cu cricul, se apleacă peste băţ, băţul se îndoaie ca un arc şi-l loveşte cu capătul în burtă, iar în clipa următoare toate dichisurile zburară peste bord.

Strânsese manivela prea tare, şi când peştele a muşcat, l-a tras pe Johnson de pe scaun, şi el n-a putut rezista. Ţinea băţul pe genunchi, cu capătul trecut sub un picior. Dac-ar fi fost cu centura pe el, l-ar fi tras în apă.

Am oprit motorul şi m-am dus la pupa. Şedea acolo, apăsându-se cu mâinile pe locul în care fusese lovit.

— Cred că pentru azi e de ajuns, i-am spus.

— Ce-a fost ăsta? mă întrebă Johnson.

— Un marlin negru.

— Dar cum de s-a putut întâmpla aşa ceva?

— Ia gândiţi-vă şi dumneavoastră. Mulinetul, cu toate dichisurile, costă două sute şi cincizeci de dolari. Acuma costă şi mai mult. Băţul costă patruzeci şi cinci. Şi aproape şase sute de iarzi de fir, de treizeci şi şase.

Tocmai atunci, hop şi Eddy! Vine şi-l bate pe spate.

— *Mister* Johnson, zice el, n-aveţi noroc. Ştiţi, aşa ceva n-am mai văzut niciodată în viaţa mea!

— Tacă-ţi gura, beţivanule! i-am spus.

— Vă spun, *mister* Johnson, repetă Eddy, asta-i cea mai neobişnuită împrejurare prin care am trecut vreodată în viaţa mea!

— Ce puteam face dacă am dat peste un peşte ca ăsta?

— Aţi vrut să luptaţi cu el singur-singurel. Eram foarte necăjit…

— Sunt prea mari, spuse Johnson. Ei, ce să-i faci, am păţit-o şi eu!

— La drept vorbind, un peşte ca ăsta v-ar fi ucis.

— Dar sunt oameni care reuşesc să-i prindă.

— Da, oameni care ştiu să pescuiască. Dar să nu credeţi că n-o păţesc şi ei.

— Am văzut fotografia unei fete care a prins unul.

— Da. În poză. Peştele însă a înghiţit momeala, apoi i-au scos maţele afară şi după aceea a ieşit la suprafaţă şi a murit. Eu vorbesc însă de pescuitul ăsta, când îl prinzi de-adevăratelea, cu undiţa de bot.

— În orice caz, spuse Johnson, sunt prea mari Şi, apoi, dacă nu-ţi face nicio plăcere, la ce să te mai osteneşti?

— Asta-i adevărat, *mister* Johnson, interveni Eddy. Dacă nu-ţi face nicio plăcere, la ce să le mai osteneşti? Vedeţi, *mister* Johnson, aici aţi pus punctul pe i. Dacă nu-ţi face nicio plăcere, la ce să te mai osteneşti?

Nu puteam uita peştele acela uriaş şi mă simţeam grozav de necăjit din pricina uneltelor de pescuit. N-am mai stat să-i ascult ce vorbesc. M-am dus şi i-am spus negrului s-o ţină drept spre Morro. Nu le-am mai zis nimic. Şedeau pe pupa, Eddy pe un scaun, cu o sticlă de bere în mână, şi Johnson, cu alta.

— Căpitane, îmi spuse el după câtva timp, n-ai vrea să-mi faci un *highball*[7]?

I l-am făcut şi i l-am dat, fără să-i spun vreun cuvânt, şi după aceea mi-am făcut şi mie unul, dar aşa, cum se cuvine. Mă gândeam: „Uite la Johnson ăsta, care, după ce-a pescuit cincisprezece zile, dă peste un peşte pentru care

[7] Pahar mare de *whisky* cu apă şi gheaţă.

un pescar şi-ar da un an din viaţă să-l prindă şi-l pierde, pierde şi uneltele mele de pescuit, se face de râs, iar acum stă foarte mulţumit şi bea cu un beţiv!”

Când am ajuns la ţărm şi negrul stătea lângă mine, aşteptând, l-am întrebat:

— Mâine ieşim în larg?

— Nu, sunt sătul de pescuitul ăsta!

— Atunci, dacă vreţi, plătiţi-i negrului.

— Cât trebuie să-i dau?

— Un dolar. Puteţi să-i daţi şi un bacşiş, dacă doriţi.

Şi Johnson îi dădu negrului un dolar şi două monede cubane de douăzeci de centi.

— Astea pentru ce? mă întrebă negrul arătându-mi monedele.

— E un bacşiş, i-am spus în spaniolă. Cu tine a terminat. Şi-ţi dă banii ăştia.

— Nu vin mâine?

— Nu.

Negrul îşi luă ghemul de sfoară cu care îşi lega momeala, îşi puse ochelarii de soare pe nas. pălăria de paie pe cap şi plecă fără să ne spună măcar bună ziua. Nu făcuse el niciodată prea mare caz de noi.

— Când vreţi să încheiem socoteala, *mister* Johnson? l-am întrebat.

— Mâine dimineaţă mă duc la bancă, aşa că putem să ne socotim după-amiază.

— Ştiţi câte zile sunt?

— Cincisprezece.

— Nu, sunt mai multe. Cu ziua de azi sunt şaisprezece, şi cu câte o zi la dus şi la întors, tocmai optsprezece. După aceea e băţul de pescuit, mulinetul şi firul de azi.

— Uneltele de pescuit nu mă privesc.

— Ba nu, *sir.* Vă privesc când le pierdeţi în felul ăsta.

— Am plătit chirie zilnic pentru folosirea lor. E riscul dumitale.

— Nu-i aşa, *sir*. Dacă le-ar fi distrus vreun peşte şi n-ar fi fost din vina dumneavoastră, ar fi fost cu totul altceva. Dar

uneltele s-au pierdut din cauza neglijenţei dumneavoastră.

— Mi le-a smuls peştele din mână.

— Da, dar din pricină c-aţi pus piedica şi n-aţi ţinut băţul la locul lui, proptit pe fundul scaunului.

— Pentru asta nu-mi poţi cere să ţi le plătesc.

— Dar dacă aţi închiria o maşină şi v-aţi rostogoli de pe o stâncă, n-ar trebui s-o plătiţi?

— Dacă aş fi în ea, în orice caz, nu.

— Asta-i bună, *mister* Johnson! interveni Eddy. Înţelegi, căpitane? Dacă ar fi fost în maşină, s-ar fi curăţat! Aşa că n-ar mai trebui să plătească. Asta-i bună!…

Nu-i dădui nicio atenţie beţivanului.

— Pentru băţ, mulinet şi fir îmi datoraţi două sute şi nouăzeci şi cinci de dolari.

— Nu, n-ai dreptate, spuse Johnson. Totuşi; fiindcă ţi se pare că-i aşa, mai scade ceva din preţ.

— Nu-mi pot cumpăra altele fără mai puţin de trei sute şaizeci de dolari. Uite, pentru fir, nu vă mai iau niciun ban. Un peşte ca ăsta ar fi putut trage tot firul şi n-ar fi fost vina dumneavoastră. Oricine – nu vorbesc de beţivul ăsta de aici – poate să vă spună cât de corect mă port cu dumneavoastră. Ştiu că suma pare mare, dar şi eu am dat mulţi bani când mi-am cumpărat uneltele de pescuit. Nu poţi prinde peşti de ăştia dacă n-ai cele mai bune unelte.

— *Mister* Johnson, se amestecă Eddy, el spune că-s un beţivan. Poate că sunt. Dar vă spun eu că are dreptate. Are dreptate, şi suma e rezonabilă.

— Hai, să nu-ţi mai fac nicio dificultate, spuse Johnson în cele din urmă. O să-ţi plătesc pentru unelte, deşi nu văd de ce. Adică optsprezece zile a treizeci şi cinci de dolari şi două sute nouăzeci şi cinci pe deasupra.

— Până acuma mi-aţi dat o sută de dolari. Vă voi face o listă de tot ce am cheltuit şi voi scădea alimentele care au mai rămas. Ce aţi cumpărat pentru drum.

— Aşa se şi cuvine, spuse Johnson.

— Ascultă-mă pe mine, *mister* Johnson, spuse Eddy. Dacă aţi şti cât iau de obicei proprietarii de bărci străinilor,

v-aţi da seama că e mai mult decât rezonabil! Ştiţi cum e? E nemaipomenit! Căpitanul se poartă cu dumneavoastră la fel ca şi cum s-ar purta cu maică-sa.

— Mă duc mâine la bancă şi vin aici după-amiază, spuse Johnson. Şi după aceea plec poimâine cu vaporul.

— Puteţi merge cu noi şi economisiţi costul biletului, i-am spus.

— Nu. Cu vaporul merg mai repede.

— Bine. Şi acum ce-ar fi să bem ceva?

— Cu plăcere, spuse Johnson. Şi fără duşmănie, nu-i aşa?

— Desigur, domnule, i-am răspuns.

Şi am stat acolo la pupa şi am băut toţi trei câte un *highball.*

A doua zi am trebăluit pe vas toată dimineaţa, schimbând uleiul şi meşterind ba una, ba alta. La prânz m-am dus în oraş şi am mâncat la un restaurant chinezesc, unde poţi lua o masă bună cu patruzeci de cenţi, şi după aceea am cumpărat câteva lucruri pentru acasă, să le duc nevestei şi celor trei fete ale mele. Ştiţi, parfum, două evantaie şi trei piepteni din aceia înalţi. Când am terminat, m-am dus la „Donovan", am băut o bere, am pălăvrăgit cu patronul, şi după aceea m-am întors în docuri, oprindu-mă în vreo trei sau patru locuri, ca să beau câte o bere. I-am plătit lui Frankie o bere la *„Cunard Bar"* şi m-am urcat pe vas plin de voie bună. Nu mai aveam decât patruzeci de cenţi. Frankie s-a urcat pe vas cu mine şi, stând şi aşteptându-l pe Johnson, am mai băut şi noi vreo două sticle de bere rece, de la gheaţă.

Eddy nu se mai arătase deloc, nici în noaptea aceea, nici în cursul zilei, dar ştiam că mai devreme sau mai târziu, când n-o să mai poată bea pe datorie, o să se ivească şi el. Donovan îmi spusese c-a fost şi noaptea trecută acolo cu Johnson, şi Eddy ceruse să le dea de băut pe credit. Tot aşteptând, începui să mă mir de ce nu se mai arată Johnson ăsta odată. Lăsasem vorbă la intrarea docurilor să i se spună să urce pe vas şi să mă aştepte, dar mi se spusese că nu fusese deloc pe acolo. A stat, desigur, târziu

azi-noapte şi probabil că nu se sculase până la prânz. Băncile erau deschise până la ora trei şi jumătate. Avionul de după-amiază trecu pe deasupra capetelor noastre, şi pe la cinci jumătate buna mea dispoziţie se topise cu totul şi începui să fiu din ce în ce mai îngrijorat.

La 6 l-am trimis pe Frankie la hotel, să vadă dacă nu cumva Johnson e pe acolo. Mai credeam că, cine ştie, o fi ieşit să se plimbe sau o fi la hotel, simţindu-se prea rău ca să se poată scula din pat. Aşteptai şi iar aşteptai, până se făcu seară. Dar eram din ce în ce mai îngrijorat, fiindcă îmi datora opt sute douăzeci şi cinci de dolari.

Frankie plecase de peste o jumătate de ceas. Când l-am zărit venind, mergea repede şi clătina din cap.

— A plecat cu avionul, îmi spuse.

În regulă. Vasăzică aşa stăteau lucrurile. Consulatul era închis. Aveam patruzeci de cenţi şi, oricum, avionul la ora asta era la Miami. Nu puteam trimite nici măcar o telegramă. Cineva, *mister* Johnson ăsta, nimic de zis! Greşeala mea. Trebuia să-mi dau seama,

— Ei, îi spusei lui Frankie, asta nu trebuie să ne oprească să bem o bere rece. *Mister* Johnson a cumpărat sticlele astea. Mai rămăseseră trei sticle de bere *„Tropical”,*

Frankie arăta la fel de necăjit ca şi mine. Nu ştiu cum se putea una ca asta, dar aşa părea. Mă tot bătea pe spate şi tot clătina din cap.

Vasăzică aşa stăteau lucrurile! Eram la pământ. Pierdusem şi cinci sute treizeci de dolari pentru chiria vasului, şi uneltele de pescuit, pe care nu le puteam pune la loc decât cu peste trei sute cincizeci de dolari. Cum o să se mai bucure cei din banda care dădea târcoale în jurul docurilor! Şi ce-o să-i mai facă povestea asta fericiţi pe vreo câţiva *conches*[8] de pe aici.

Cu o zi înainte refuzasem trei mii de dolari, care mi se

[8] Poreclă dată albilor săraci care locuiesc pe litoralul de sud al peninsulei Florida si locuitorilor din insulele Bahame.

dădeau ca să transport trei străini la Keys[9] sau cel puţin să-i scot din ţară.

Ei, şi acum ce era de făcut? Ca să iau alcool şi să-l aduc după aia aici, prin contrabandă, aveam nevoie de bani, şi apoi nici nu făcea, fiindcă tot oraşul era plin şi nimeni nu mai cumpăra. Dacă mă întorceam acasă, eram condamnat să n-am un ban şi să mor de foame o vară întreagă în oraşul acela. Şi, apoi, cum aveam s-o scot la capăt cu familia? Când am venit, am plătit taxele de navigaţie. De obicei taxa se plăteşte anticipat, agentul maritim te înregistrează, şi totul e în regulă. Şi, ca un făcut, nu aveam bani nici măcar pentru benzină. Afurisită socoteală mai fusese şi asta, nimic de zis! Cineva, mister Johnson acesta!

— Trebuie să transport ceva, i-am spus lui Frankie, trebuie să fac rost de bani!

— Să vedem… mi-a răspuns el.

Se învârtea de obicei prin port şi făcea tot felul de treburi. Era surd de-a binelea şi bea până nu mai putea noapte de noapte. Dar n-am văzut un om mai cinstit şi cu o inimă mai bună ca a lui. Îl cunoscusem când începusem să mă învârtesc pe aici. Mă ajuta de multe ori la încărcat. După aceea, când renunţasem la contrabandă şi începusem să ies cu străinii în larg la pescuit, îl vedeam adesea prin docuri sau prin cafenele. Părea mut şi zâmbea în loc să vorbească, din cauză că era surd.

— Duce-orice? mă întrebă Frankie.

— Desigur, acuma n-am încotro.

— Orice?

— Da, orice.

— Bine, spuse Frankie. Să văd. Unde găsesc pe tine?

— La „Perla”, mă duc să mănânc.

La „Perla” se putea mânca bine cu douăzeci şi cinci de centi. Orice fel de mâncare costa zece centi, în afară de supă, care costa cinci. Am mers împreună până la

[9] Insuliţe de coral, aparţinând S.U.A. înşirate ca o salbă pe o lungime de 277 km, pe latura de miazănoapte a Strâmtorii Floridei, care desparte Cuba de S.U.A.

restaurant, şi acolo eu am intrat, iar el a plecat mai departe. Înainte de a pleca, mi-a scuturat mâna şi m-a bătut pe spate.

— Tu nu necăjit, mi-a spus. Eu, Frankie, multă politică. Multe afaceri. Multă băutură. Bani ioc! Dar bun prieten. Tu nu necăjit.

— Salutare, Frankie! i-am spus. Şi nu te necăji nici tu, băiatule!

CAPITOLUL 2

Am intrat la „Perla” şi m-am aşezat la o masă. Puseseră un alt geam în vitrină, în locul celui spart, şi toate stricăciunile fuseseră reparate. O grămadă de *gallegos*[10] stăteau şi beau la bar. Alţii mâncau. La o masă se juca domino. Cu cincisprezece cenţi am luat o supă de fasole neagră şi o tocană de vacă cu cartofi fierţi. Am mai luat şi o sticlă de bere, ceea ce m-a urcat la douăzeci şi cinci de cenţi. Am încercat să vorbesc cu chelnerul despre povestea aceea cu împuşcăturile, dar n-a vrut să scoată un cuvânt. Erau grozav de speriaţi cu toţii.

Am terminat masa, mi-am aprins o ţigară şi am început să-mi frământ creierii: ce-i de făcut? Tocmai atunci îl văzui pe Frankie că intră pe uşă; urmat de cineva. „O afacere cu galbeni, mi-am spus. Asta e, o afacere cu galbeni”.

— Prezint pe *mister* Sing, îmi zise Frankie şi îmi zâmbi.

Lucrase rapid şi-şi dădea seama de asta.

— Îmi pare bine, spuse *mister* Sing.

Mister Sing era, probabil, cea mai sclivisită persoană pe care o văzusem vreodată. Era chinez sută în sută, dar vorbea ca un englez şi era îmbrăcat într-un costum alb, purta o cămaşă de mătase şi o cravată neagră, iar în cap avea una dintre acele pălării de panama care costa o sută şi douăzeci şi cinci de dolari.

— Nu luaţi o cafea? mă întrebă el.

— Dacă beţi şi dumneavoastră.

[10] Nume prin care sunt desemnaţi locuitorii provinciei Galicia din Spania; aici termenul este folosit ironic la adresa cubanilor de origine spaniolă

— Mulţumesc, spuse *mister* Sing. Nu ne ascultă nimeni, nu-i aşa?

— În afară de toţi cei care sunt în cafenea, nimeni.

— Asta n-are nicio importanţă. Aveţi un vas?

— De treizeci şi opt de picioare. Motor „Kermath” de o sută de cai putere.

— Aha! îmi închipuisem că e ceva mai mare.

— Poate transporta două sute şaizeci şi cinci de lăzi fără a fi plin până în vârf.

— Aţi vrea să mi-l închiriaţi?

— În ce condiţii?

— N-ar fi necesar să mergeţi şi dumneavoastră. Aş avea eu grijă de căpitan şi de echipaj.

— Aşa nu. Merg cu vasul oriunde s-ar duce.

— Mda… făcu *mister* Sing. Nu te superi, n-ai vrea să ne laşi singuri? îl întrebă el pe Frankie.

Frankie îl privi cu acelaşi interes ca şi până atunci şi zâmbi.

— E surd şi nu prea înţelege englezeşte, i-am explicat lui *mister* Sing.

— Aha! Dumneavoastră vorbiţi spaniola? Spuneţi-i să revină mai târziu.

I-am făcut semn lui Frankie cu degetul. Se ridică şi se duse la bar.

— Nu vorbiţi spaniola?

— Ba da, îmi răspunse *mister* Sing. Şi acum aş dori să cunosc împrejurările care ar fi… care v-au determinat să fiţi dispus să…

— Sunt la pământ.

— Am înţeles. Vasul nu e grevat de nicio datorie? Poate fi sechestrat?

— Nu.

— Vasăzică aşa… spuse *mister* Sing. Câţi dintre nefericiţii mei compatrioţi ar putea fi adăpostiţi pe vasul dumneavoastră?

— Vreţi să spuneţi să fie transportaţi?

— Exact, asta voiam să spun.

— Unde trebuie să-i duc?

— La o distanţă de o zi de drum.

— Nu ştiu. Dacă n-au niciun fel de bagaje, doisprezece.

— Nu vor avea bagaje.

— Unde vreţi să-i duc?

— Asta veţi hotărî singur.

— Adică unde să-i debarc?

— Îi veţi îmbarca cu destinaţia Tortugas[11] şi acolo vor fi preluaţi de o goeletă.

— Da, dar în Tortugas, pe Loggerhead Key, există un far, cu un post de radioemisie şi recepţie.

— Evident, spuse *mister* Sing. Ar fi o mare prostie să fie debarcaţi acolo.

— Atunci?

— Am spus că-i veţi îmbarca cu această destinaţie. Li s-a spus că vor fi debarcaţi acolo.

— Da.

— Dumneavoastră îi veţi debarca acolo unde veţi crede de cuviinţă.

— Şi goeleta va veni la Tortugas să-i ia?

— Fără îndoială că nu, spuse *mister* Sing. Ar fi o prostie!

— Cât daţi de om?

— Cincizeci de dolari.

— Nu!

— Ce-aţi spune de şaptezeci şi cinci de dolari?

— Cât luaţi dumneavoastră de om?

— O, asta e cu totul altceva! Vedeţi dumneavoastră, faptul că mă ocup cu aceste călătorii trebuie considerat din mai multe puncte, sau, cum aţi spune dumneavoastră, unghiuri de vedere. Lucrurile nu se opresc aici…

— Mda… Şi ceea ce aş avea eu de făcut în treaba asta nu trebuie plătit?

— Înţeleg pe deplin punctul dumneavoastră de vedere, spuse *mister* Sing. Ce aţi spune de o sută de dolari de cap?

[11] Este vorba de Dry Tortugas. un grup de mici insule de coral, situate în Golful Mexicului.

— Uite ce e, dumneavoastră ştiţi cât iau dacă sunt prins?

— Zece ani. Cel puţin zece ani, spuse *mister* Sing. Dar n-o să fiţi prins, stimate domnule căpitan. Aveţi un singur risc… când veţi îmbarca pasagerii. Restul e lăsat la aprecierea dumneavoastră.

— Şi dacă vi se-ntorc pe cap?

— E foarte simplu. Vă voi acuza că m-aţi înşelat. Le voi returna parţial banii şi-i voi îmbarca din nou. Ei îşi dau seama, desigur, că e vorba de o călătorie plină de dificultăţi.

— Iar în ceea ce mă priveşte?

— Cred că va trebui, probabil, să sesizez consulatul.

— Înţeleg.

— O mie două sute de dolari, căpitane, nu sunt de dispreţuit!

— Când capăt banii?

— Două sute când cădem la învoială, o mie când îi îmbarcaţi.

— Şi dacă plec cu cele două sute?

— Evident, n-aş putea face nimic, zâmbi el; Dar ştiu că nu veţi face aşa ceva, căpitane!

— Aveţi cei două sute asupra dumneavoastră?

— Desigur.

— Puneţi-i sub farfurie.

Îi puse.

— În regulă. Mâine dimineaţă plătesc taxele de navigaţie şi pe seară plecăm. Care-i locul de îmbarcare?

— Ce spuneţi de Bacuranao[12]?

— În regulă. E fixat dinainte?

— Desigur.

— Acum, în ceea ce priveşte îmbarcarea: veţi aprinde la locul stabilit două lumini, una deasupra celeilalte. Când le voi vedea, voi sosi acolo. Veniţi cu barca şi-i veţi urca pe punte din barcă. Veniţi chiar dumneavoastră şi aduceţi banii. Nu urcă nimeni pe vas până nu-i capăt.

[12] Localitate situată pe litoral, la apus de Havana.

— Aşa nu, spuse el. Jumătate când se începe îmbarcarea, şi cealaltă jumătate când se termină.

— Bine. E un aranjament rezonabil.

— Aşadar, totul e lămurit.

— Sper că da. Deci, fără bagaje şi fără arme. Pistoale, cuţite, brice, nimic. Trebuie să ştiu sigur asta.

— Căpitane, îmi spuse *mister* Sing, nu aveţi încredere în mine? Nu vă daţi seama că interesele noastre sunt identice?

— Îi vei controla?

— Vă rog să nu mă puneţi într-o situaţie neplăcută. Nu vedeţi că interesele noastre coincid?

— Bine. Când veţi fi acolo?

— Înainte de miezul nopţii.

— În regulă. Cred că asta-i totul.

— Cum vreţi să fie banii?

— În bilete de câte o sută.

Se ridică şi-l urmării cu privirea până ieşi. Frankie îi zâmbi. *Mister* Sing însă nici nu se uită la el. Era un chinez descurcăreţ, nu glumă. Un cineva.

Frankie veni la masă.

— Ei? mă întrebă el.

— Unde l-ai cunoscut pe *mister* Sing?

— Trimite chinezi plecare. Afacere mare.

— De cât timp îl cunoşti?

— Este aici vreo doi ani. Înainte altul ocupat cu asta. Cineva omorât pe el.

— Cineva o să-l omoare şi pe *mister* Sing.

— Da, spuse Frankie. De ce nu? Afacere mare, foarte mare.

— Afacere, nu glumă.

— Afacere mare, repetă Frankie. Chinezi plecaţi, înapoi niciodată. Alţi chinezi scris scrisori totul bine.

— Grozav! spusei.

— Ăştia chinezi nu înţeleg ce scris. Numai chinezi bogaţi scrie. Mănâncă nimic. Trăiesc cu orez. O sută de mii de chinezi aici. Numai trei femei chinezoaice.

— De ce?

— Nu lăsat guvern.

— Afurisită situaţie!

— Faci afacere cu el?

— Poate…

— Bună afacere, spuse Frankie. Mai bună decât politică. Mulţi bani. Afacere mare. Foarte mare.

— Hai să bem o bere, i-am propus.

— Nu mai necăjit?

— Desigur că nu. Asta-i afacere, nu glumă, îţi sunt foarte îndatorat.

— Bun, spuse Frankie şi mă bătu pe spate. Face mai fericit decât orice. Tot ce vreau este tu fericit. Chinezi, afacere bună, nu?

— Excelentă.

— La mine foarte fericit.

Era gata-gata să plângă de bucurie că toate s-au aranjat. L-am bătut pe spate. Cineva, Frankie ăsta!

Primul lucru pe care l-am făcut a doua zi dimineaţă a fost să mă duc la agentul maritim, să-mi facă hârtiile de plecare. Mi-a cerut lista echipajului şi i-am spus că nu iau pe nimeni.

— Vrei să faci traversarea singur?

— Da.

— Dar ce se-ntâmplă cu secundul dumitale?

— Petrece.

— E foarte primejdios să pleci singur.

— Nu-i vorba decât de nouăzeci de mile. l-am liniştit. Crezi că dacă o să mai fie şi un beţivan pe vas o să se schimbe ceva?

Am pornit după aceea în grabă cu vasul spre docurile lui *„Standard Oil”*, de peste drum de port, şi am umplut amândouă rezervoarele. Aveam acum aproape două sute de galoni de benzină. Nu-mi venea deloc la socoteală, trebuia să plătesc douăzeci şi opt de cenţi galonul, dar nu ştiam până unde aveam să merg.

Încă din clipa în care îl văzusem pe chinez şi-i luasem

banii începusem să mă frământ din pricina acestei afaceri. În noaptea aceea nu cred să fi dormit. Am dus vasul înapoi la docul „San Francisco”. Eddy mă aştepta.

— Salutare, Harry. spuse el şi-mi făcu semn cu mâna.

Îi aruncai parâma de acostare, şi el o fixă repede la chei; după aceea urcă pe punte, mai lung, mai urduros şi mai beat ca oricând. Nu i-am spus niciun cuvânt.

— Ce zici, Harry, de tipul acela, de Johnson, cum s-a cărat? mă întrebă el. Ce-ai mai aflat?

— Şterge-o de-aici, i-am răspuns. Eşti o pacoste pentru mine!

— Ia ascultă, frăţioare, crezi că eu nu mă necăjesc tot atât de mult ca şi tine?

— Şterge-o de pe vas! i-am spus din nou.

Se înfundă într-un scaun şi-şi întinse picioarele.

— Am auzit că trecem dincolo, spuse el. Şi, după câte îmi dau eu seama, n-are niciun rost să mai rămân pe-aici.

— Cu mine însă nu mergi.

— Ce-i asta, Harry? N-are rost să te iei de mine.

— Nu? Ia şterge-o de-aici!

— Stai aşa, ia-o încetişor…

Îi cârpii una peste obraz şi atunci se ridică şi coborî pe chei.

— Eu nu ţi-aş fi făcut una ca asta, Harry, îmi spuse.

— Şi ai avea toată dreptatea să n-o faci. Cu mine însă nu mergi. Asta-i tot!

— Bine, dar de ce m-ai cârpit?

— Ca să-ţi intre bine-n cap.

— Şi atunci ce vrei să fac? Să rămân şi să crăp de foame?

— Pe dracu’ ai să crapi! Te întorci cu *ferry-boat*-ul. Las’, că te descurci tu…

— Nu te porţi cinstit cu mine.

— Dar tu te-ai purtat vreodată cinstit cu cineva, mă beţivanule? am strigat. Tu ai înşelat-o şi pe mă-ta!

Şi asta era adevărat. Dar îmi părea rău că-l lovisem. Ştiţi cum te simţi când baţi un beţiv. Aşa cum stăteau lucrurile,

însă, nu puteam să-l iau cu mine chiar dac-aş fi vrut.

O luă la vale prin port, mai lung decât o zi de post. Apoi se întoarse şi se apropie de vas.

— Ce-ar fi, Harry, să-mi dai vreo doi dolari?

Îi dădui un bilet de cinci dolari din banii căpătaţi de la chinez.

— Am ştiut eu că-mi eşti prieten, Harry, de ce nu vrei să mă iei şi pe mine?

— Pentru că-mi porţi ghinion.

— Iar te iei de mine, dar nu-i nimic, prietene. Las', că o să te mai bucuri tu să mă vezi…

Acum, că avea bani, o luă din loc ceva mai repede, dar vă spun că era groaznic să-l vezi cum se mişcă. Mergea de parcă i s-ar fi desprins încheieturile de la locul lor.

M-am dus la „Perla" şi m-am întâlnit cu agentul maritim, care mi-a dat hârtiile de ieşire, şi-am băut cu el un pahar, două. După aceea am mâncat, şi Frankie a intrat pe uşă.

— Cineva dat mie asta pentru tine, spuse el şi-mi întinse un fel de tub învelit în hârtie şi legat cu un şnur roşu.

Am desfăcut învelişul de hârtie, gândindu-mă c-o fi vorba de vreo fotografie a vasului luată de cineva din docuri.

Da, era o fotografie, luată de aproape, a capului şi a pieptului unui negru ucis, cu gâtul tăiat dintr-o parte în cealaltă şi după aceea cusut cu grijă la loc. Pe piept era o hârtie pe care stătea scris în spaniolă: „Aşa ne purtăm noi cu *lenguas largas".*

— Cine ţi-a dat pachetul? l-am întrebat pe Frankie.

Îmi arătă cu degetul un băiat, spaniol, care lucra prin docuri. Băiatul stătea la bar.

— Spune-i să vină la mine.

Băiatul veni şi-mi spuse că doi tineri îi dăduseră pachetul cam pe la vreo 11. Îl întrebaseră dacă mă cunoaşte, şi el spusese că da. Şi după aceea i-l dăduse lui Frankie, să mi-l predea mie. Îi dăduseră un dolar ca să aibă grijă să ajungă în mâinile mele. Erau bine îmbrăcaţi, îmi spuse.

— Politică, spuse Frankie.

— Mda…

— Ei cred tu spus la poliţie întâlneşte băieţii aici, dimineaţa.

— Mda…

— Politică rău, spuse Frankie. Bun lucru pleci!

— N-au lăsat nicio vorbă pentru mine? l-am întrebat pe băiat.

— Nu. Mi-au spus numai să vă dau pachetul.

— Acuma chiar că plec, i-am spus lui Frankie.

— Politică rău, repetă Frankie, foarte rău politică…

Ţineam strânse ghem, în mână, hârtiile pe care mi le dăduse agentul. Plătii şi ieşii din cafenea. Traversai piaţa, trecui pe poarta docurilor şi fui foarte bucuros că sunt dincolo de antrepozite şi că am ajuns la locul de acostare al vasului. Băieţii ăia mă înspăimântaseră grozav. Erau de ajuns de mărginiţi ca să creadă că am vorbit cu cineva despre ceilalţi. Semănau cu Pancho. Când le era frică, îi apucau toţi dracii şi când îi apucau dracii, trebuiau să omoare pe cineva.

M-am urcat pe vas şi am dat drumul la motor, să se încălzească. Frankie rămăsese pe mal şi privea. Zâmbea cu zâmbetul acela caraghios, de surd. M-am întors la el.

— Ascultă, i-am spus, să nu intri cumva într-o încurcătură cu afacerea asta.

Nu putea să mă audă, aşa că a trebuit să ţip;

— Eu politică bună, îmi răspunse Frankie.

Şi desprinse parâma.

CAPITOLUL 3

I-am făcut semn cu mâna lui Frankie, care aruncase parâma pe punte, am scos vasul din bazin şi am coborât pe canal. Un cargobot britanic tocmai ieşea. Am alunecat pe lângă el şi l-am întrecut. Era încărcat până în vârf cu zahăr, şi alămurile îi erau ruginite.

Un marinar englez, cu o bluză albastră veche, stătea la pupa şi se uita la mine cum treceam pe lângă cargobot. Am ieşit din port, am trecut pe lângă Morro şi am îndreptat vasul spre Key West; drept spre nord. Am lăsat timona şi m-am dus să strâng parâma şi după aceea m-am întors şi am menţinut vasul pe aceeaşi direcţie, cu Havana în pupa. apoi am lăsat-o în urmă, pe după dealuri.

După câtva timp, Morro nu s-a mai văzut, după aceea a dispărut şi *„Hotel National”* şi, în cele din urmă, n-am mai putut zări decât domul Capitoliului. Curentul nu era atât de puternic ca în ziua trecută, când pescuisem, iar briza abia se simţea. Două pescadoare se îndreptau spre Havana venind dinspre apus; aşadar, curentul era slab.

Am tăiat contactul şi am oprit motorul. N-avea niciun rost să irosesc benzina. Am lăsat vasul să plutească în derivă. Când avea să se întunece, puteam zări, de unde eram, farul de pe Morro, iar în cazul când vasul ar fi fost târât prea departe, luminile din Cojimar, şi atunci m-aş fi îndreptat spre Bacuranao. Mă gândeam, după cum trăgea curentul, că vasul ar putea fi dus pe întuneric vreo douăsprezece mile mai sus, spre Bacuranao, şi atunci aş fi văzut farul de la Baracoa.

Aşadar, am oprit motorul şi m-am urcat pe punte, la

prova, să mă uit de jur împrejur. Înainte nu se vedeau decât cele două pescadoare îndreptându-se spre vest. şi îndărăt, domul Capitoliului, ridicându-se, alb, la marginea mării. Curentul ducea grămezi de alge, şi păsările zburau de colo până acolo, dar nu erau prea multe. Am stat câtva timp acolo sus, pe acoperişul comenzii, şi m-am uitat pe apă. Singurii peşti pe care i-am văzut erau aceia mici şi cafenii, care se adună în jurul grămezilor de alge. Ascultă, frate, să nu-ţi spună nimeni că nu-i apă cât, vrei între Havana şi Key West. Ţi-o zic eu, care eram tocmai la marginea ei.

După câtva timp, am coborât şi am intrai din nou la comandă şi, ce să vezi: Eddy era acolo.

— Ce s-a întâmplat? Ce s-a întâmplat cu motorul?

— E-n pană.

— De ce n-ai dat la o parte chepengul?

— Ah, fir-ar al dracului! am zis.

Ştiţi ce făcuse? Se întorsese, deschisese chepengul calei la prova, intrase în cabină şi se culcase. Avea două sticle cu el. Intrase în prima bodegă care-i ieşise în cale, le văzuse, le cumpărase şi revenise pe vas. Când am pornit, se trezise, şi după aceea s-a culcat din nou. Când am oprit motorul în largul golfului, şi vasul începuse să se legene puţin din cauza valurilor, se sculase.

— Ştiam eu c-ai să mă iei cu tine, spuse Eddy.

— În iad am să te iau! i-am răspuns. Nici nu eşti trecut pe lista echipajului. Mă gândesc dacă n-ar fi bine să te azvârl peste bord.

— Glumeţ ai fost tu întotdeauna, îmi răspunse el. Noi, *conches,* ar trebui să ne unim puterile când suntem în vreo încurcătură.

— Cu tine, care ai o gură spartă? Cine poate avea încredere în tine când te îmbeţi?

— Sunt un om de ispravă, Harry! Pune-mă la încercare, şi ai să vezi ce om de ispravă sunt.

— Dă-mi cele două sticle, i-am spus. Mă gândeam la altceva.

Mi le-a adus. Am băut din cea deschisă şi le-am pus apoi lângă cârmă. Stătea în faţa mea şi îl priveam. Îmi părea rău de el şi de ceea ce ştiam că trebuie să fac. Dracu să mă ia, îl cunoscusem când era încă om de ispravă.

— Ce-are motorul, Harry?

— Nimic.

— Atunci ce este? De ce te uiţi aşa la mine?

— Frate, i-am spus, şi-mi părea rău de el, ai intrat într-o mare încurcătură…

— Ce vrei să zici, Harry?

— Nu ştiu încă. Nu m-am gândit ce-o să fac până la urmă.

Stăteam acolo şi parcă nici nu mai vorbeam cu el. Din clipa în care ştiam ce voi face, îmi venea greu să mai vorbesc cu el. Am coborât, am luat puşca cu aer comprimat şi „Winchester”-ul de 30—30, pe care le ţineam întotdeauna jos în cabină şi le-am atârnat în tocurile lor, acolo unde ţineam de obicei beţele undiţelor, deasupra timonei, să le pot avea la îndemână. Le ţineam în tocurile acelea lungi, căptuşite cu lână rasă de oaie, muiată bine în ulei. Numai aşa puteam să le păstrez pe vas fără să rugineascâ.

Am umblat la pistonul puştii cu aer comprimat. şi l-am încercat de câteva ori, după aceea am pus un glonte în butoi. Am pus un cartuş în camera „Winchester”-ului şi i-am umplut magazia. Am scos de sub saltea pistolul*., Smith and Wesson”* de 38, pe care îl aveam din vremea când fusesem în poliţie, la Miami. l-am curăţat, l-am uns, l-am încărcat şi mi l-am prins de centură.

— Ce este? mă întrebă Eddy. Ce dracu se petrece aici?

— Nimic, i-am răspuns.

— Şi ce-ai nevoie de armele astea afurisite?

— Le ţin întotdeauna pe vas. Ca să împuşc păsările care ciugulesc momeala sau să trag în rechini, când trec prin strâmtoare.

— Drace! ce se întâmplă, mă întrebă Eddy, ce se întâmplă?

— Nimic, i-am spus.

Stăteam şi-l priveam, şi pistolul mă lovea mereu de picior când vasul se clătina. Mă gândeam că n-are rost s-o fac chiar acum. O să mai am nevoie de el.

— O să avem ceva de lucru, i-am spus. La Bacuranao. O să-ţi spun ce-i de făcut când va fi nevoie.

Nu voiam să-i spun prea devreme, s-ar fi frământat şi s-ar fi speriat în aşa hal, încât n-ar mai fi fost bun de nimic.

— Nu poţi avea un ajutor mai bun ca mine, Harry! Eu sunt omul care-ţi trebuie. Sunt alături de tine la orice!

L-am privit, uitându-mă cum arăta – lung, urduros şi clătinându-se – şi n-am mai zis nimic.

— Ascultă, Harry. Dă-mi, te rog, să trag numai o duşcă. mă rugă el. N-aş vrea să mă apuce bâlbâiala.

I-am dat să tragă o duşcă şi am stat, aşteptând să se lase întunericul. Amurgul era frumos, şi briza abia adia. Când soarele coborî, pornii motorul şi o luai încetişor spre ţărm.

CAPITOLUL 4

Am oprit vasul cam la o milă de ţărm, în întuneric. Odată cu căderea serii, curentul se înviorase şi era mai puternic. Farul de pe Morro şi strălucirea depărtată a Havanei se vedeau undeva înspre apus, iar în faţa noastră licăreau luminile din Rincon şi Baracoa. Am mers împotriva curentului până arii trecut pe Bacuranao şi m-am apropiat de Cojimar. Am lăsat apoi vasul în derivă. Era întuneric beznă, dar ştiam bine unde mă aflu. Pe vas nu era aprinsă nicio lumină.

— Şi acum, Harry, ce-o să se întâmple? mă întrebă Eddy, pe care-l apucase din nou frica.

— Ce crezi?

— Nu ştiu. M-ai cam băgat în sperieţi.

Era gata-gata să înceapă să tremure şi, apropiindu-se de mine, îl auzii răsuflând şuierat.

— Cât e ceasul?

— Mă duc jos să mă uit, îmi spuse el.

Reveni şi spuse că era nouă şi jumătate.

— Ţi-e foame? îl întrebai.

— Nu. Ştii că nu pot mânca.

— Bine. Mai trage o duşcă.

După ce bău, l-am întrebat cum se simte. Îmi spuse că se simte admirabil.

— Am să-ţi mai dau voie să bei, n-avea grijă! Ştiu că n-ai *cojones* până nu te îmbeţi, dar nu avem prea multă băutură pe vas, aşa că ia-o mai încet.

— Da despre ce o vorba? mă întrebă Eddy din nou.

— Ascultă, i-am spus, vorbindu-i pe întuneric. Mergem la

Bacuranao, ca să luăm pe vas doisprezece chinezi. O să ţii timona când am să-ţi spun şi ai să faci ce-am să-ţi spun. O să-i iei în primire la prova. Acum du-te la prova şi închide bine chepengul.

Îl vedeam îndepărtându-se în întuneric ca o umbră. Se întoarse şi-mi spuse:

— Harry, nu vrei să-mi dai acuma să beau?

— Nu. Vreau să bei atâta cât îţi trebuie ca să fii curajos. Dar nu vreau să nu mai fii bun de nimic!

— Sunt un om de ispravă, Harry, ai să vezi!

— Eşti un beţivan! Ascultă mai bine ce-ţi spun: cei doisprezece vor fi aduşi de către un chinez. O să-mi dea nişte bani la început. După aceea, când o să fie toţi pe vas, o să-mi dea şi mai mulţi bani. Când o să vezi că vrea să-mi dea banii a doua oară, dai drumul la motor şi te îndrepţi spre larg. Să nu-ţi pese ce se întâmplă. Ai înţeles?

— Da.

— Dacă încearcă vreun chinez să iasă din cabină sau dă la o parte chepengul după ce-am pornit, iei puşca cu aer comprimat şi-l dobori de îndată ce scoate capul afară. Ştii să umbli cu puşca cu aer comprimat?

— Nu, dar îmi poţi arăta.

— N-o să ţii minte. Dar cu „Winchester”-ul ştii să tragi?

— Ridici cocoşul şi tragi.

— Bine. Numai să nu faci găuri în bordaj.

— N-ar fi rău să-mi mai dai să beau, îmi spuse Eddy.

— Îţi dau, dar numai puţin.

I-am dat să bea zdravăn. Ştiam că acuma n-o să se mai îmbete, pentru că era grozav de înspăimântat. Băutura avea să-i dea curaj pentru cât va timp. După ce bău, Eddy îmi spuse, ca şi cum s-ar fi bucurat:

— Vasăzică o să transportăm chinezi. Ei bine, întotdeauna am zis c-o să transport chinezi dacă am să fiu vreodată la pământ!

— Şi până astăzi n-ai mai fost niciodată la pământ, nu-i aşa?

Avea haz.

I-am mai dat de trei ori să bea, ca să-i menţin curajul până la zece şi jumătate. Mă amuza să-l privesc şi mă împiedica să mă gândesc la mine însumi. Nu prevăzusem c-o să am de aşteptat atâta. Îmi făcusem socoteala că, după căderea serii, aveam să plec, să trec de zona luminoasă şi apoi s-o ţin pe lângă ţărm până la Cojimar.

Puţin înainte de ora 11 se iviră la locul stabilit două lumini. Am aşteptat oleacă şi apoi m-am îndreptat încetişor într-acolo. Bacuranao e un golf unde se afla mai demult un mare doc pentru încărcatul nisipului. Un râuleţ îşi varsă apele aici când ploile deschid pragul dinspre mare. În timpul iernii, însă, vânturile dinspre nord îngrămădesc nisipul la gura râului şi-o închid din nou. Pe vremuri, goeletele veneau şi încărcau *guavas*[13] de pe râu, şi prin aceste locuri exista un orăşel. Dar uraganul a luat totul şi n-a mai rămas nimic, în afară de o casă, pe care niscai *gallegos* au construit-o cu materialele clădirilor dărâmate de uragan şi pe care o folosesc ca un fel de club când vin duminica din Havana în excursie ca să înoate. Mai e o casă unde locuieşte împuternicitul, dar e departe de plajă.

În fiecare locşor din acestea, de-a lungul întregii coaste, există câte un împuternicit de-al statului. Ştiam însă că o să aibă grijă chinezul de toate şi o să se folosească, desigur, de barca acestuia. Când am intrat în golf, mă învăluiră, venind dinspre uscat, mirosul ierburilor de mare şi dulcea aromă a arbuştilor.

— Treci la prova, i-am zis lui Eddy.

— În partea aceea nu te izbeşti de nimic, îmi spuse el. Reciful e de partea cealaltă.

Precum se vede, fusese şi el odată un marinar de ispravă.

— Ai grijă, îi spusei şi mă îndreptai cu vasul spre locul unde bănuiam că vom putea fi văzuţi.

Dacă n-ar fi fost plescăitul valurilor, ar fi putui auzi motorul. Nu voiam să aştept şi, neştiind dacă ne-au văzut

[13] Fructele unui arbore tropical *(Psidium guayava*).

sau nu, aprinsei luminile de bord, verde şi roşu. şi le stinsei imediat. După aceea am întors, am ieşit în larg şi am aşteptat acolo, cu motorul abia zvâcnind.

— Vino aici, i-am spus lui Eddy şi i-am dat să tragă o duşcă zdravănă.

— Spune-mi, mai întâi împingi cocoşul cu degetul cel mare, nu? mă întrebă el pe şoptite.

Stătea la timonă şi, întinzând mâna, am deschis amândouă tocurile şi am tras niţel afară puştile.

— Aşa e bine.

— Da, băiete! spuse el.

Era grozav să vezi cum şi cât de repede lucra băutura asupra lui.

Stăteam şi aşteptam. Cele două lumini scăzură, şi apoi una dintre ele se zări mişcându-se la locul stabilii. Probabil că o stinseseră pe cealaltă.

După puţin timp, venind dinspre mal, zării o barcă îndreptându-se spre noi, cu un singur om la vâslă. Îţi dădeai seama de asta după cum lovea apa, înainte şi înapoi. Avea o singură vâslă, mare, la pupa. Eram foarte bucuros. Dacă vâslea aşa, însemna că e un singur om.

Se apropiară de vas.

— Bună seara, căpitane, spuse *mister* Sing.

— Apropiaţi-vă de pupa şi trageţi barca lângă vas, i-am răspuns.

Îi spuse ceva băiatului care vâslea. dar acesta nu putu întoarce, aşa că apucai barca de copastie şi o trăsei spre pupa. În ea erau opt oameni. Şase chinezi, *mister* Sing şi băiatul care vâslea. În timp ce o împingeam spre pupa, mă aşteptam să fiu lovit cu ceva în cap, dar nu se întâmplă nimic. Trăsei barca şi mai aproape, şi *mister* Sing ridică mâna spre pupa.

— Să vedem despre ce e vorba, îi spusei.

Îmi dădu un pachet şi mă dusei cu el la locul unde stătea Eddy la timonă şi-l pusei pe busolă, aprinzând lumina. Îl examinai cu grijă. Era în regulă. Stinsei lumina. Eddy tremura.

— Mai trage o duşcă. Îl îndemnai.

Luă sticla şi bău.

Mă întorsei la pupa.

— E în regulă, i-am spus lui *mister* Sing. Să urce şase oameni pe punte.

Mister Sing şi băiatul care vâslise trebuiau să ţină barca, să nu se lovească de vas din cauza valurilor. Îl auzii pe *mister* Sing că spune ceva în chinezeşte, şi chinezii din barcă încep să se calare la pupa.

— Unul câte unul. am spus atunci.

Mister Sing bolborosi din nou ceva, şi cei şase chinezi, unul câte unul, se urcară la pupa. Erau de toate felurile: şi mai înalţi, şi mai scunzi.

— Du-i la prova, Eddy.

— Pe aici, domnilor… îi pofti Eddy.

Drace, băuse zdravăn.

— Închide cabina, i-am spus când îi băgase pe toţi înăuntru.

— Da, *sir,* îmi răspunse el.

— Mă întorc cu ceilalţi, îmi spuse *mister* Sing.

— În regulă!

Am împins cu putere barca, şi băiatul începu să vâslească.

— Ascultă, Eddy. De sticla asta să nu te mai atingi! Eşti de ajuns de curajos.

— În regulă, şefule!

— Ce te-a apucat?

— Treaba asta îmi place. Şi zici că trebuie să apeşi numai cu degetul pe trăgaci?

— Beţivan păduchios, mai bine mi-ai da şi mic să beau din sticla asta.

— Asta s-a terminat. Îmi pare rău, şefule…

— Fii atent. Acuma n-ai altceva de făcut decât să fii atent când îmi dă banii şi să-i dai drumul!

— Prea bine, şefule!

Am luat cealaltă sticlă şi i-am scos dopul cu tirbuşonul. Am tras o duşcă zdravănă şi m-am întors la pupa, după ce

am băgat dopul la loc şi am pus sticla aproape de cele două vase cu apă, acoperite cu o împletitură de răchită.

— Vine *mister* Sing, i-am zis lui Eddy.

— Bine, şefule!

Barca se apropia de noi. Băiatul o aduse spre pupa. *Mister* Sing se ţinea de tamburul fixat la pupa pentru ridicarea peştilor mari pe punte.

— Să urce unul câte unul.

Alţi şase chinezi, şi mai înalţi, şi mai scunzi, se urcară pe punte.

— Deschide şi du-i la prova, i-am spus lui Eddy.

— Da, *sir.*

— Încuie cabina!

— Da, *sir.*

După aceea, se duse la timonă.

— Ei, şi acuma, *mister* Sing, să vedem şi restul.

Duse mâna la buzunar şi-mi întinse banii. Îi luai şi, în acelaşi timp, îi apucai mâna de la încheietură; cum se urcă la pupa, îl apucai de beregată cu cealaltă mână. Vasul o porni, bătând pe loc, şi apoi o luă spre larg. Eram foarte ocupat cu *mister* Sing, dar îl văzui pe cuban stând în picioare la pupa bărcii, cu vâsla în mâini. Noi însă ne îndepărtam. În timp ce *mister* Sing sărea şi se zbătea. Se zbătea şi sărea mai rău decât un delfin prins în cange.

I-am tras braţul şi i l-am răsucit înspre spate, dar i l-am răsucit probabil prea tare, pentru că am simţit că cedează. Când i se dezghiocă braţul din încheietură, scoase un zgomot ciudat şi, aşa cum îl ţineam de beregată, se repezi şi mă muşcă de umăr. L-am lăsat atunci de braţ, pentru că nu-l mai putea folosi, şi l-am apucat de beregată cu amândouă mâinile... şi, frate *mister* Sing ăsta bufni la pământ ca un peşte, ca un peşte adevărat, cu braţul drept bălăbănindu-se.

L-am ţinut aşa, nemişcat, o secundă, şi apoi l-am întins pe punte. Zăcea, cu faţa în sus, liniştit, în hainele lui bune. cu picioarele în pragul comandei. L-am lăsat aşa.

Am luat banii de pe podea, i-am pus pe compas, la

lumină, şi i-am numărat. Am trecut la cârmă şi i-am spus lui Eddy să vadă dacă nu sunt sub pupa nişte piese grele de fier, pe care le foloseam ca să ancorăm ori de câte ori umblam după peşti de adânc în locuri unde fundul e plin de stânci şi nu poţi fixa ancora.

— Nu găsesc nimic, îmi spuse el.

Era înspăimântat că stătea acolo, aproape de *mister* Sing.

— Treci la cârmă. Ţine direcţia spre larg.

Când am coborât. am auzii paşi şi o oarecare agitaţie în cală, dar nu mi-era acuma de ei.

Am găsit două bucăţi de fier, provenite de la un vechi debarcader, de pe care se încărcau cărbuni la Tortugas. Am luat nişte sârmă groasă şi le-am legat strâns de gleznele lui *mister* Sing. Şi când am fost cam la vreo două mile de ţărm, l-am aruncat peste bord. Alunecă uşurel peste tamburul de la pupa. Nici nu mă uitasem ce are în buzunare. Nu-mi venea să pun mâna pe el.

Sângerase puţin din gură şi din nas, şi sângele se scursese pe punte. Aruncai o găleată cu apă pe locul acela, ceea ce era să mă arunce peste bord la viteza cu care mergeam, şi curăţai bine puntea cu o perie de frecat pe jos.

— Încetineşte, i-am spus lui Eddy.

— Şi ce-o să se întâmple dacă o să iasă la suprafaţă? întrebă Eddy.

— L-am aruncat într-un loc unde adâncimea e de vreo patru mii de picioare. Se duce la fund, n-avea grijă! La mare adâncime, frăţioare! N-o să iasă la suprafaţă decât dacă l-or împinge în sus gazele, dar până atunci îl duce curentul şi-l mănâncă peştii. Dă-l dracului, nu te îngriji tu de *mister* Sing!

— Ce ai avut cu el? mă întrebă Eddy.

— Nimic. N-am cunoscut alt om cu care sa tratez mai uşor afaceri. Mă gândeam tot timpul că ceva nu e-n regulă.

— Şi de ce l-ai omorât?

— Ca să nu omor alţi doisprezece chinezi.

— Harry, îmi spuse Eddy. dă-mi ceva să beau, pentru că simt că m-apucă iar bâţâiala! Mi s-a făcut rău când l-am văzut cu capul atârnat aşa, fără viaţă...

I-am dat să bea.

— Şi cu chinezii ăia de jos ce facem? mă întrebă Eddy.

— Vreau să scap de ei cât mai repede cu putinţă.

— Unde vrei să-i laşi?

— O să-i ducem drept spre plaja aceea mare.

— S-o întorc într-acolo?

— Da. Dar uşurel.

Trecurăm uşurel peste recif şi ne îndreptarăm spre locul unde se zărea lucind linia plajei. E multă apă deasupra recifului, dar fundul e nisipos, şi urcă spre ţărm.

— Du-te la prova şi spune-mi cât de adâncă e apa.

Eddy sonda apa cu o prăjină, făcându-mi semn, cu ea. Se întoarse şi-mi făcu semn să opresc. Mă dusei la pupa.

— Aici adâncimea-i cam de vreo cinci picioare.

— O să ancorăm, i-am spus. Dacă se întâmplă ceva şi n-avem timp să ridicăm ancora, tăiem parâma şi o luăm din loc.

Eddy molă parâma, şi când simţi că nu mai trage, o legă strâns. Vasul se întoarse cu pupa spre ţărm.

— Ştii, fundul e nisipos, spuse Eddy.

— Ce adâncime avem la pupa?

— Nu-i mai mult de cinci picioare.

— Ia carabina, i-am spus. Şi fii atent.

— Dă-mi să mai trag o duşcă.

Era grozav de înspăimântat. I-am dat să bea şi am luat puşca cu aer comprimat. Am descuiat uşa cabinei, am deschis-o şi am spus:

— Ieşiţi afară.

Nicio mişcare.

După un timp, un chinez îşi scoase capul şi, când îl văzu pe Eddy că stă acolo cu carabina, se retrase repede înapoi.

— Hai, ieşiţi afară! Nimeni nu vă face nimic! le-am spus din nou.

Nimic. Îi auzeam vorbind, agitaţi, în chineză.

— Ei, ia ieşiţi afară! le strigă Eddy.

Drace, se vedea că băuse zdravăn!

— Lasă sticla aia dacă nu vrei să te zvârl de pe vas! i-am spus. Ieşiţi, sau trag! le strigai chinezilor.

Observai că unul dintre ei, care se uitase prin deschizătura uşii şi văzuse plaja, începu să le vorbească celorlalţi.

— Ieşiţi odată, sau trag!

Şi ieşiră.

Acuma, ce e drept, ar fi trebuit să fii un om al dracului de rău ca să măcelăreşti aşa o grămadă de oameni, şi unde mai pui că ar fi fost foarte complicat şi ar fi ieşit şi o porcărie!

Ieşiseră şi erau foarte speriaţi; nu aveau nicio armă, dar erau totuşi doisprezece. Am mers de-andaratelea spre pupa, ţinând în mână puşca cu aer comprimat.

— Săriţi peste bord, le-am spus. Apa nu trece deasupra capului.

Nu se mişca niciunul.

— Hai, peste bord!

Nu se mişca niciunul.

— Mă, veneticilor, mâncători de guzgani! le strigă Eddy. Săriţi peste bord când vă spun!

— Tacă-ţi gura beţivanule! i-am spus.

— Nu înotat, spuse un chinez.

— Nu-i nevoie să înotaţi, le-am spus. Apa nu e adâncă.

— Hai, peste bord! repeta Eddy.

— Vino aici la pupa, i-am spus. Ţine puşca într-o mână, şi prăjina, în cealaltă şi arată-le cât de adâncă-i apa.

Le arătă, ridicând în sus prăjina udă de apă.

— Nu nevoie înotat? mă întrebă acelaşi chinez.

— Nu.

— Adevărat?

— Da.

— Unde aici?

— Cuba.

— Tu, tâlhar afurisit! spuse el coborând peste bord, întâi

ţinându-se cu mâinile şi apoi dându-şi drumul. Capul i se afundă în apă, dar ieşi la suprafaţă, şi bărbia îi era deasupra apei. Afurisit tâlhar! repetă el. Al dracului tâlhar! ...

Era nebun de furie şi grozav de curajos. Spuse ceva în chinezeşte, şi ceilalţi începură să intre în apă, coborând pe la pupa.

— E-n regulă acuma, i-am spus lui Eddy. Ridicăm ancora.

Ne îndreptam spre larg, şi luna începuse a se ridica. Chinezii, cu capul deasupra apei, se îndreptau spre ţărm. Nisipul de pe plajă strălucea, şi tufişurile se vedeau ca o masă întunecoasă.

Trecurăm de recif şi mă uitai înapoi încă o dată. Se vedea plaja şi începuseră a se arăta şi munţii. Am îndreptat vasul spre Key West.

— Acum poţi să te duci să te culci, i-am spus lui Eddy. Stai, mai bine du-te jos şi adu-mi sticluţa cu iod.

— Dar ce s-a întâmplat? mă întrebă Eddy când îmi dădu sticla.

— M-am tăiat la deget.

— Vrei să trec eu la cârmă?

— Mai bine culcă-te. Am să te trezesc eu.

Se întinse pe bancheta de deasupra rezervorului de benzină din comandă şi, după puţin timp, adormi.

CAPITOLUL 5

Ţinând timona cu genunchiul, mi-am desfăcut cămaşa la piept, să mă uit unde mă muşcase *mister* Sing. Era o muşcătură păcătoasă. Am pus iod şi am rămas la timonă. Vasul mergea lin şi fără opinteli, apa fâşâia în lungul lui, şi eu îmi spuneam, drace,. nu se poate, n-o să se infecteze. Un om ca *mister* Sing ăsta îşi freca probabil dinţii de două sau de trei ori pe zi. Cineva, *mister* Sing ăsta! Desigur, ca om de afaceri nu era cine ştie ce. Sau poate că era. Poate avusese încredere în mine. Vă spun, nu prea îmi dădeam seama ce-a fost cu el.

Şi acum totul era în regulă. În afară de Eddy. Cum e el beţiv, când se înfierbântă, începe să trăncănească. Stăteam la timonă, mă uitam la el şi mă gândeam. drace, iată-l, e ca şi mort, şi am scăpat de toate încurcăturile... Când l-am văzut pe vas, mă hotărâsem să-i fac felul, dar acum, când toate se terminaseră cu bine, nu mai aveam inima aia. Privindu-l însă cum zace acolo, întins, mă simţeam ispitit să încerc. După aceea m-am gândit că n-are rost să stric totul făcând ceva de care să-mi pară rău mai târziu. Dar, de fapt, îmi ziceam, nici nu e trecut pe lista echipajului şi o să fiu amendat că l-am luat cu mine, şi, uite aşa, nu ştiam ce să fac cu el.

Oricum, aveam tot timpul să mă mai gândesc la treaba asta şi, menţinând vasul pe aceeaşi direcţie, trăgeam din când în când câte o duşcă din sticla pe care o adusese Eddy cu el. Prea mult nu mai era în sticlă, aşa că, atunci când am terminat-o, am deschis-o şi pe cealaltă, singura pe care o mai aveam, şi, vă spun, mă simţeam foarte bine

acolo la timonă în noaptea aceea atât de potrivită pentru o traversare. Până la urmă, drumul ăsta se dovedise a fi cu noroc, deşi în mai multe rânduri am crezut c-o să se sfârşească rău.

Spre ziuă Eddy se trezi. Spunea că se simte grozav de prost.

— Stai un minut la timonă, i-am zis. Vreau să mă uit prin jur, să văd ce mai e.

M-am dus la pupa şi am mai zvârlit puţină apă pe punte. Scândurile erau însă curate, fără pată. Am băgat peria în apă şi-am spălat-o. Am descărcat puştile şi le-am pus la locul lor. Pistolul l-am păstrat însă la cingătoare. Jos totul era curat şi proaspăt. Intrase doar puţină apă prin spiraiul de la tribord şi udase o cuşetă. Am închis spiraiurile. Niciun vameş din lume n-ar mai fi putut simţi că a fost picior de chinez pe acolo.

Zării în plasa care atârna sub certificatul de navigaţie, pus în ramă, hârtiile de drum. Le aruncasem acolo când m-am urcat pe bord. Le-am scos, să mă mai uit prin ele. Imediat m-am dus drept la timonă.

— Ia ascultă, Eddy cum te-ai trecut pe rolul echipajului?

— M-am întâlnit cu agentul când se ducea la consulat şi i-am spus că merg şi eu.

— Dumnezeu are grijă de beţivani, i-am zis.

Mi-am scos pistolul de la cingătoare şi l-am pus la loc, jos, în cabină.

Am făcut cafea şi apoi m-am urcat la comandă.

— Ai cafea jos, i-am spus.

— Cafeaua nu-mi face bine, frăţioare!

Ţi se făcea milă când te uitai la el. Arăta tare prost.

Pe la ora 9 am zărit în faţa noastră farul de pe Sand Key[14]. Petrolierele porneau în largul golfului.

— De-acum în două ore ajungem. O să-ţi dau cei patru dolari pe zi, ca şi cum Johnson ar fi plătit.

— Pe cât ai pus mâna azi-noapte? mă întrebă el.

[14] Insulă situată la răsărit de Key West.

— Pe şase sute de dolari.

Nu ştiu dacă mă credea sau nu.

— Din ăştia nu-mi dai nimic?

— Partea ta e cât ţi-am spus. Şi dac-ai să trăncăneşti vreodată despre ce s-a întâmplat azi-noapte, o să aflu şi-o să te curăţ.

— Ştii bine, Harry, că nu-s turnător.

— Dar beţivan eşti. Şi oricât te-ar prosti băutura, dacă ai să vorbeşti vreodată despre povestea asta, să ştii c-o să-mi ţin promisiunea.

— Sunt un om de ispravă, îmi spuse el. N-ar trebui să-mi vorbeşti aşa.

— Nu există o băutură destul de tare ca să rămâi tu multă vreme om de ispravă…

Nu-mi făceam însă prea multe griji din pricina lui, pentru că nu l-ar fi crezut nimeni. *Mister* Sing n-avea să se plângă. Nici chinezii. Şi nici băiatul care-i adusese pe vas. Fără îndoială că nu ţinea deloc să se bage singur în încurcătură. Mai devreme sau mai târziu, Eddy avea să pălăvrăgească, probabil, dar cine avea să se uite la ce spune un beţivan ca el?

Şi, apoi, cine ar fi putut dovedi ceva? Desigur, dacă l-aş fi curăţat, şi numele lui ar fi rămas pe rolul echipajului, s-ar fi trăncănit mult mai mult. Avusesem însă noroc, şi pace! Aş fi putut spune că a căzut peste bord, dar s-ar fi vorbit vrute şi nevrute. Şi Eddy avusese un noroc chior. Noroc mare, nu glumă.

Ajunsesem la marginea curentului. Valurile nu mai erau albastre, apa strălucea luminoasă, verzuie. Pe ţărmul golfului se vedeau pilonii de pe Eastern şi Western Dry Rocks[15], şi antenele de radio din Key West, şi hotelul *„La Concha”* ridicându-se deasupra caselor scunde, şi fumul gros înălţându-se din coşul crematoriului de gunoaie. Ne apropiam de farul din Sand Key. Hangarul bărcilor şi micul debarcader de lângă far trecură pe dinaintea noastră.

[15] Stânci de corali, care flanchează intrarea în portul Key West.

Acum ştiam că nu mai aveam decât patruzeci de minute şi mă simţeam bine că mă întorc acasă şi că pot înfrunta liniştit venirea verii.

— Ce-ai zice să bem ceva? îl întrebai pe Eddy.

— Ah, Harry, ştiam eu dintotdeauna că-mi eşti prieten.

În seara aceea şedeam în sufragerie şi fumam. Beam *whisky* cu apă şi o ascultam pe Gracie Allen[16] cântând la radio. Fetele plecaseră la un spectacol, şi eu şedeam acolo, dormind, şi mă simţeam bine. Cineva bătu la uşa de la intrare, şi Marie, nevasta mea, se ridică şi se duse să vadă cine e. Se întoarse şi-mi spuse:

— E beţivanul ăla, Eddy Marshall. Zice că vrea să te vadă.

— Spune-i să plece până nu-l zvârl afară.

Marie se întoarse şi se aşeză din nou pe scaun.

Şedeam lângă fereastră, cu picioarele pe pervaz, şi-l văzui pe Eddy mergând, sub lumina lămpilor electrice, cu un alt beţivan, pe care-l culesese cine ştie de unde, clătinându-se amândoi, iar umbrele lor se clătinau şi mai vârtos în lumina lămpilor electrice.

— Vai de beţivanii ăştia… spuse Marie. Întotdeauna mi-e milă de ei.

— Ăsta e un beţivan norocos!

— Nu există beţivani norocoşi, spuse Marie. Ştii bine asta, Harry.

— Mda… Poate că nu există.

[16] Interpretă americană de scheciuri umoristice care, în deceniul al patrulea, s-a bucurat de o deosebită popularitate în S.U.A..

Partea a doua

HARRY MORGAN
(Toamna)

CAPITOLUL 6

Traversară marea în timpul nopţii. Sufla un vânt puternic dinspre nord-vest. Când se ridică soarele, un petrolier care ieşea din golf trecu prin faţa lor. Era atât de slab în lucirea soarelui şi de înalt în aerul acela rece, încât părea a fi o clădire uriaşă care se înălţă pe marginea mării, şi atunci îl întrebă pe negru:

— Unde dracu om mai fi?

Negrul se ridică şi se uită în jur.

— Nu există nimic care să semene cu partea asta de ţărm dinspre Miami!

— Ştii bine că n-am ajuns la niciun Miami.

— Şi eu îţi spun că nu există alte clădiri ca astea pe niciun ţărm al Floridei!

— Ne îndreptăm doar spre Sand Key.

— Atunci o să ajungem acolo. Acolo, sau o să ne lovim de bancurile de nisip din apropierea ţărmului american.

După câteva clipe, văzu însă că în fata lui e un petrolier, şi nu o clădire, iar în mai puţin de o* oră se ivi farul de pe Sand Key, drept, subţire şi întunecat, ridicându-se pe marginea mării, acolo unde îi era locul.

— Trebuie să ai încredere în busolă, îi spuse negrului.

— Am avut încredere. După cum ne-a mers însă în drumul ăsta, nu mai am încredere în nimic.

— Cu piciorul cum te mai simţi?

— Mă doare întruna.

— Nu-i nimic. Ţine locul curat şi bine înfăşurat, şi rana o să se vindece de la sine.

Stătea la timonă, îndreptând şalupa spre apus, ca să

intre în golf şi să se adăpostească în timpul zilei printre tufişurile de *mangrove*[17] de la Woman Key[18], unde nu era nici ţipenie de om şi unde trebuia să vină barca să-i ia.

— O să te faci bine, îi spuse negrului.

— Nu ştiu. Mă doare rău de tot.

— O să te pansez cum trebuie când o să ajungem la destinaţie. Nu eşti grav rănit. Nu te mai necăji.

— Sunt rănit. Şi până acum n-am mai fost rănit niciodată. Oricum aş fi rănit, e rău.

— Ţi-e frică, asta e.

— Nu. Am fost împuşcat în picior, şi rana mă doare rău. Am dârdâit toată noaptea.

Negrul se văita întruna, şi până la urmă nu se putu opri să nu-şi scoată bandajul şi să se uite la rană.

— Nu mai umbla acolo, îi spuse omul care stătea la timonă.

Negrul zăcea pe podeaua comandei, şi în jurul lui erau o mulţime de saci cu sticle, umflaţi ca nişte şunci. Negrul îşi făcuse loc şi se întinsese peste saci. Când se mişca, se auzea un zgomot de sticle sparte, şi în cabină se răspândea un miros de spirt. Băutura se scursese peste tot. Omul îndrepta şalupa spre Woman Key, care se vedea drept înainte.

— Mă doare... se tângui iar negrul. Mă doare din ce în ce mai rău.

— Îmi pare rău, Wesley, îi răspunse omul, dar trebuie să stau la cârmă.

— Te porţi cu oamenii de parc-ar fi câini, se jelui negrul.

Începea să devină rău. Omului îi era totuşi milă de el.

— O să te îngrijesc, Wesley, nu te necăji, dar acuma stai liniştit.

— Nu-ţi pasă ce i se întâmplă altuia, spunea negrul. Parcă n-ai fi om ca toţi oamenii...

[17] Arbuşti şi arbori cu rădăcini aeriene *(Rhizophora mangle*), care cresc de-a lungul fluviilor şi pe malul mării în regiunile tropicale ale Americii Centrale.

[18] Insulă situată la nord-est de Key West.

— O să te bandajez mai târziu cum trebuie, acuma însă stai liniştit.

— N-o să mă bandajezi, ştiu eu!

Omul, pe care-l chema Harry Morgan, nu mai zise nimic, pentru că ţinea la negru şi nu-i mai rămăsese nimic altceva decât să-i dea una şi nu putea totuşi să-l bată. Negrul continua să se tânguiască:

— De ce nu ne-am oprit când au început să tragă?

Omul nu răspundea.

— Viaţa unui om nu face mai mult decât un transport de băutură d-asta?

Omul era atent la cârmă.

— N-avem decât să ne oprim şi să le predăm toată băutura.

— Nu, răspunse omul. Îţi iau băutura, apoi îţi iau şi vasul şi te bagă şi la închisoare.

— Ce-mi pasă dacă mă băga la închisoare? spuse negrul. Dar n-am vrut niciodată să fiu rănit!

Negrul începuse să-l calce pe nervi, şi omul obosise să-l tot asculte văicărindu-se.

— Fir-ar al dracului! Cine e rănit mai rău, întrebă el, tu sau eu?

— Tu, răspunse negrul. Dar eu n-am mai fost rănit niciodată. Şi n-am crezut c-o să tragă în mine. Nu sunt plătit ca să fiu rănit. Şi nu vreau să fiu rănit!

— Ia-o încetişor. Wesley. Nu-ţi face deloc bine să vorbeşti aşa, întruna.

Se apropiau de Key. Trecură prin locurile unde apa era mai mică, şi omul îndreptă şalupa spre canal. Razele soarelui licăreau în apă şi nu se vedea bine ce-i înainte. Negrul delira sau căzuse într-o criză religioasă din cauza rănii şi vorbea, vorbea întruna.

— Ce-au nevoie de băuturi acuma? întreba el. Nu mai e prohibiţie. Ce-au nevoie de atâtea transporturi? De ce nu aduc băutura cu *ferryboat-ul*?

Omul stătea la timonă şi privea înaintea lui cu atenţie.

— De ce să nu fie oameni cinstiţi şi modeşti şi să ducă o

viaţă modestă şi cinstită?

Omul văzu că apa se încreţeşte uşor depărtându-se de mal, chiar dacă nu putea zări malul din cauza soarelui, şi întoarse. Întoarse şalupa, rotind timona cu un singur braţ, şi atunci canalul i se deschise în faţă, iar vasul alunecă încetişor până la capătul tufişurilor de *mangrove.* Se duse la pupa şi opri motorul.

— Mai pot coborî ancora, spuse el, dar s-o ridic, ba!

— Eu nici să mă mişc nu pot.

— Tu eşti într-adevăr într-un hal fără de hal, îi spuse Morgan negrului.

Se trudi din greu să desfacă, să ridice şi să arunce ancora cea mică în apă, dar izbuti, şi, molând parâma, vasul se învârti cu vârful înspre desişurile de *mangrove,* astfel încât crengile copacilor pătrunseră în comandă. După aceea intră şi el înăuntru. „Groaznic mai arată şi comanda asta!”, se gândi omul.

După ce-l pansase pe negru, iar negrul îi bandajase braţul, rămăsese toată noaptea la timonă, în faţa busolei. Înspre ziuă îl văzuse pe negru că zace deasupra sacilor, în mijlocul încăperii. Dar atunci fusese nevoit să se uite cu grijă pe afară şi să fie atent şi la busolă, ca să poată descoperi farul din Sand Key, aşa că nu observase în amănunt care era situaţia. Lucrurile stăteau foarte prost.

Negrul zăcea cu piciorul în sus, în mijlocul sacilor cu sticle. În pereţii comandei se căscau opt găuri făcute de gloanţe. Parbrizul era sfărâmat. Nu ştia câte sticle fuseseră sparte şi dacă negrul nu sângerase cumva, el însă sângerase cumplit. Dar cel mai insuportabil lucru era, aşa i se părea, mirosul de spirt. Totul era scăldat în acest miros. Vasul stătea acum imobil lângă pilcurile de *mangrove;* el mai simţea încă zbaterea valurilor pe care le înfruntase în largul golfului toată noaptea.

— O să pun de cafea, îi spuse negrului. Şi după aceea o să-ţi controlez din nou pansamentul.

— Nu vreau cafea.

— Eu vreau, spuse Morgan.

Dar jos îl cuprinse ameţeala, aşa că se întoarse din nou pe punte.

— Mi se pare că n-o să mai bem cafea, spuse,

— Vreau să beau apă.

— Bine.

Îi turnă negrului o cană cu apă dintr-o damigeană şi i-o dădu.

— De ce ai continuat să mergi când au început să tragă? întrebă negrul.

— Dar de ce au tras?

— Vreau un doctor!

— Ce ţi-ar face doctorul şi nu ţi-am făcut şi eu?

— Doctorul o să mă vindece.

— O să te vadă doctorul la noapte, când o să vină barca să ne ia.

— Nu vreau să aştept nicio barcă!

— Bine, spuse omul. Şi acum hai să aruncăm sacii ăştia în apă.

Începu să arunce sacii peste bord, şi cu o singură mână îi venea teribil de greu. Un sac cântărea patruzeci de livre, aşa că nu apucă să zvârle prea mulţi, că ameţeala îl şi cuprinse din nou. Se aşeză pe jos şi apoi se întinse puţin.

— Te omori cu zile, îi spuse negrul.

Omul zăcea liniştit, cu capul rezemat de un sac. Ramurile de *mangrove,* care intraseră în cabină, îi ţineau umbră. Auzea vântul, care sufla pe deasupra copacilor, şi, uitându-se în înaltul cerului, albastru şi rece, vedea norii subţiri, alungaţi de vântul de miazănoapte.

„Pe vântul ăsta n-o să iasă nimeni din pori, se gândea el. N-o să creadă c-am pornit la drum pe-o vreme ca asta”.

— Crezi c-or să vină? întrebă negrul.

— Desigur, răspunse omul. De ce să nu vină?

— Vântul bate prea tare.

— Ne caută ei, n-avea grijă!

— Nu pe-o vreme ca asta. De ce vrei să mă minţi?

Negrul vorbea cu gura aproape înfundată într-un sac.

— Nu te necăji, Wesley, îi spuse omul.

— „Nu te necăji”, zici, continuă negrul. „Nu te necăji”. Să nu te necăjeşti, de ce? Să nu te necăjeşti că mori ca un câine? Tu m-ai adus aici, tu să mă scoţi de-aici!

— Linişteşte-te, spuse omul cu blândeţe.

— N-or să vină. Ştiu eu că n-or să vină. Mi-e frig, îţi spun că mi-e frig. Nu pot să îndur durerea şi frigul ăsta, îţi spun, nu pot!

Omul se sculă, nesigur şi stors de puteri. Ochii negrului îl urmăreau cum se ridică într-un genunchi, cu braţul drept bălăbănindu-se, cum îşi ia mâna dreaptă cu mâna stângă şi şi-o pune între genunchi şi cum se agaţă apoi de scândura fixată pe deasupra copastiei şi se ridică în picioare, privind în jos spre negru, cu mâna dreaptă rămasă încă între picioare. Se gândea că până atunci nu ştiuse cu adevărat ce-i aceea durere.

— Dacă ţin braţul drept, drept şi întins, nu mă doare chiar atât de rău, spuse el.

— Stai, să ţi-l leg în eşarfă, îi zise negrul.

— Nu pot să-l îndrept de la umăr. A înţepenit aşa.

— Ce-o să facem?

— O să aruncăm băutura asta în mare. N-ai putea cumva împinge peste bord sacii până la care ajungi cu mâna?

Negrul încercă să se mişte, ca să apuce un sac; dar scoase un geamăt şi se întinse din nou pe spate.

— Te doare chiar atât de rău, Wesley?

— Doamne-Dumnezeule…

— Nu crezi că dacă te-ai mişca o dată, nu te-ar mai durea chiar aşa?

— M-au împuşcat în picior. Şi nu mă mişc. Omul ăsta mai vrea să arunc şi saci peste bord, când eu sunt împuşcat în picior!

— Ei, nu te-nfuria.

— Dacă mai spui o dată asta, să ştii că m-apucă toţi dracii!

— Nu te-nfuria. spuse liniştit omul.

Negrul scoase un urlet şi, bâjbâind cu mâna pe punte, înhăţă cutea de sub bastingaj.

— Te omor! urlă el. Îţi scot inima din piept!

— Nu cu cutea, Wesley. Linişteşte-te odată.

Negrul bolborosi ceva cu obrazul în sac. Omul continua să ridice, greoi, sacii de sticle şi să-i azvârle peste bord.

CAPITOLUL 7

În timp ce arunca sacii, auzi zbârnâitul unui motor şi, uitându-se într-acolo, văzu o şalupă care se-ndrepta spre ei, coborând prin canal pe la capătul strâmtorii. Era o şalupă albă, cu a comandă vopsită în galben-deschis, prevăzută cu parbriz.

— Vine o şalupă, spuse omul. Hai, Wesley, ridică-te!

— Nu pot.

— De acum înainte ţin minte totul! spuse omul. Nu ca până acum…

— Treaba ta, ţine minte ce vrei! îi răspunse negrul. Că nici eu n-am uitat nimic!

Lucrând mai repede, cu sudoarea şiroindu-i pe faţă, nemaioprindu-se să se uite la şalupa care cobora încet pe canal, omul lua cu braţul sănătos sacii plini de sticle şi-i arunca peste punte.

— Dă-te la o parte, zise el negrului, ajungând la sacul pe care acesta îşi pusese capul, şi, luându-l, îl zvârli în apă.

Negrul se aşeză în capul oaselor.

— Iată-i că vin!

Vasul se apropia de tribord.

— E căpitanul Willie, spuse negrul. Cu nişte străini.

La pupa vasului alb stăteau, pe scaunele de pescuit, cu undiţa în mână, doi bărbaţi în haine de flanelă şi cu pălării de pânză albă. Un bătrân cu pălărie de pluş cu vizieră stătea la cârmă şi conducea vasul pe lângă pâlcurile de *mangrove*, unde era ancorat vasul lui Morgan.

— Ce mai faci, Harry? strigă bătrânul când trecu pe lângă ei.

Numitul Harry flutură braţul sănătos în semn de răspuns.

Vasul trecu, şi cei doi bărbaţi care pescuiau priveau spre vasul lui Morgan şi vorbeau cu bătrânul. Harry nu-i putea auzi ce spun.

— O să facă un ocol pe la gura canalului şi o să se întoarcă, îi spuse Morgan negrului.

Se duse jos şi aduse o pătură.

— Să te acopăr.

— Mă acoperi tocmai, la timp. Crezi că n-au văzut sacii zvârliţi în apă? Ce ne facem acuma?

— Willie e un băiat bun, spuse omul. O să le zică ălora din oraş că suntem aici: Cât despre ăia care pescuiau, n-or să ne plictisească. Ce le pasă lor de noi?

Se simţea foarte slăbit; se aşeză pe scaunul din faţa timonei şi-şi ţinu braţul drept strâns între picioare. Genunchii-i tremurau şi simţea cum îi scârţâia osul la umăr din cauza tremuratului, îşi depărta genunchii unul de celălalt, îşi ridică braţul şi-l lăsă să atârne într-o parte. Şedea aşa, cu braţul atârnând, când şalupa trecu iar pe lângă ei. Întorcându-se înapoi prin canal. Cei doi bărbaţi care şedeau pe scaunele de pescuit vorbeau între ei. Îşi lăsaseră deoparte undiţele, şi unul se uita la el cu binoclul. Erau prea departe ca să-i poată auzi. Şi chiar dacă i-ar fi auzit, nu i-ar fi fost de niciun folos.

Pe bordul şalupei *South Florida,* care cobora pe canalul Woman Key pentru că vremea prea era păcătoasă ca să iasă în larg. spre recif, căpitanul Willie Adams se gândea că Harry a traversat, aşadar, noaptea trecută… Băiatul ăsta are cojo*nes!* A trebuit să ţină piept furtunii toată noaptea. Aşa vas mai zic şi eu! Cum i s-o fi sfărâmat parbrizul? Să fiu al dracului dacă aş traversa marea pe-o noapte ca asta! Să fiu al dracului dacă aş aduce băutură din Cuba! Băutura se aduce acuma din Mariel. Şi după cât se pare, pe faţă”.

— Ce-aţi spus?

— Ce-i cu şalupa asta? întrebă unul dintre bărbaţii care şedeau pe scaunele de pescuit.

— Şalupa asta?

— A, asta e o şalupă din Key West.
— De fapt, voiam să zic a cui e?
— N-aş putea să vă spun.
— Proprietarul ei e pescar?
— Păi, unii zic că e.
— Cum unii?
— Păi, face cam de toate.
— Nu ştii cum îl cheamă?
— Nu, *sir.*
— Doar l-ai strigat şi i-ai spus Harry!
— Eu, nu.
— Am auzit eu când i-ai spus Harry.

Căpitanul Willie Adams îl privi lung pe omul care-i vorbea. Văzu o faţă cu pomeţii ieşiţi în afară, cu buze subţiri, cu obrajii foarte rumeni, cu ochii cenuşii, înfundaţi în orbite, şi cu o gură dispreţuitoare. Se uita la el pe sub pălăria albă de pânză.

— Trebuie să-i fi zis aşa din greşeală, mormăi căpitanul Willie.

— Vedeţi, domnule doctor? Omul e rănit, spuse celălalt bărbat întinzând binoclul tovarăşului său.

— Asta se vede şi fără binoclu, răspunse omul căruia i se spusese „domnule doctor”. Cine-i omul ăsta?

— N-aş putea şti, răspunse căpitanul Willie.

— Lasă, c-ai să ştii tu… ameninţă omul cu gura dispreţuitoare. Notează numerele de la prova.

— Le-am notat, domnule doctor.

— Să mergem să vedem ce-i pe acolo, spuse doctorul.

— Sunteţi doctor? întrebă căpitanul Willie.

— Nu în medicină, răspunse omul cu ochii cenuşii.

— Dacă nu sunteţi medic, atunci nu merg.

— De ce?

— Dacă ar fi vrut să venim, ne-ar fi făcut semn. Dacă nu vor, n-are niciun rost să ne băgăm aşa. Pe-aici fiecăruia îi place să-şi vadă de treaba lui.

— Foarte bine! Atunci ce-ar fi să-ţi vezi de treaba dumitale? Du-ne la şalupa aceea!

Căpitanul Willie îşi continuă drumul în susul canalului. Motorul, un „Palmer” de doi cilindri, tuşea din greu.

— N-ai auzit ce-am spus?

— Ba da, *sir.*

— Atunci de ce nu dai ascultare ordinului pe care ţi l-am dat?

— Dar cine dracu crezi că-i mai fi fiind şi dumneata? întrebă căpitanul Willie.

— Asta nu are nicio importanţă. Fă aşa cum ţi-am spus.

— Dar cine-ăi mai fi şi dumneata?

— Bine. Uite, ca să te informez, îţi pot spune că sunt unul dintre cei trei oameni de primă importanţă din Statele Unite.

— Şi atunci ce dracu cauţi aici în Key West?

Celălalt bărbat se aplecă spre căpitan.

— E Frederick Harrison, îi destăinui el cu gravitate.

— N-am auzit de ăsta.

— Bine, ai să auzi, spuse Frederick Harrison. Şi o să audă toţi oamenii din orăşelul ăsta împuţit, chiar de-ar fi să-l curăţ până-n temelii!

— Tare mai eşti de treabă, spuse căpitanul Willie. Cum se face c-ai ajuns atât de mare?

— E unul dintre cei mai puternici oameni din guvern, interveni celălalt bărbat.

— Ei şi! Dacă e aşa, ce caută în Key West?

— A venit aici să se odihnească, explică secretarul. O să fie guvernatorul general al…

— Ajunge, Willie, spuse Frederick Harrison. Acum ai să ne duci la şalupa aceea, îi spuse el, zâmbind căpitanului.

Avea un zâmbet special, rezervat pentru asemenea ocazii.

— Nu vă duc, *sir.*

— Ascultă-mă, pescar neghiob, o să te fac să-ţi blestemi zilele!…

— Bine, spuse Willie.

— Nu ştii cine sunt!…

— Nimic din ce mi s-a spus n-are nicio importanţă pentru

mine.

— Omul ăsta e un contrabandist, nu-i aşa?

— Dar dumneata ce crezi?

— Se oferă, probabil, vreo recompensă pentru prinderea lui.

— Mă îndoiesc.

— E un om care calcă legile.

— Are o familie şi trebuie să mănânce şi să le dea şi lor de mâncare. Da dumneata pe spinarea cui dracu trăieşti dacă nu ştii că nenorociţii care lucrează aici, în Key West, în slujba statului, au doar şase dolari şi jumătate pe săptămână?

— E rănit. Asta înseamnă c-a fost urmărit.

— Probabil, dacă nu s-o fi împuşcat singur, aşa, ca să se mai distreze…

— Păstrează-ţi glumele pentru dumneata! Ai să ne duci la şalupa aceea şi-l vom lua pe om cu noi, iar vasul va fi pus sub pază.

— Unde să fie pus sub pază?

— La Key West.

— Eşti de la poliţie?

— Ţi-am mai spus cine e, interveni secretarul.

— În regulă! spuse căpitanul Willie.

Apucă bara şi trase de ea, întorcând şalupa atât de aproape de marginea canalului, încât elicea împrăştie în jur un nor de mâl. Apoi o porni, strecurându-se în josul canalului, spre locul unde era ancorată cealaltă şalupă, lângă pâlcurile de *mangrove.*

— Ai vreo armă de bord? îl întrebă Frederick Harrson pe căpitanul Willie.

— Nu, *sir.*

Cei doi bărbaţi cu costume de flanelă stăteau în picioare şi priveau cu atenţie şalupa de care se apropiau.

— E mai interesant decât pescuitul, nu-i aşa, domnule doctor? întrebă secretarul.

— Pescuitul nu are niciun dumnezeu! Când prinzi un peşte de ăsta, ce să faci cu el? De mâncat, nu-l poţi mânca.

Asta, în schimb, e cu adevărat un lucru interesant! Mă bucur că pot vedea cu propriii mei ochi aşa ceva. Rănit cum e, omul nu ne poate scăpa. Marea e prea furioasă. Şi-i cunoşti vasul.

— De fapt, îl capturaţi singur, neajutat de nimeni, spuse admirativ secretarul.

— Şi încă neînarmat! adăugă Frederick Harrison.

— Fără tărăboiul pe care-l fac poliţiştii!

— Edgar Hoover[19] exagerează cu publicitatea pe care şi-o face, spuse Frederick Harrison. Cred că l-am lăsat să zburde cam prea mult... Apropie-te aşa, ca să-l abordăm! îi porunci el căpitanului Willie.

Acesta opri motorul, şi şalupa începu să se clatine pe apă.

— Hei! strigă căpitanul Willie spre cealaltă şalupă. Ţineţi-vă capul jos!

— Ce-i asta? întrebă furios Harrison.

— Gura! zise căpitanul Willie. Hei, strigă el din nou. Ascultaţi-mă. Duceţi-vă în oraş şi lăsaţi vasul în plata Domnului. N-aveţi încotro! Vasul o să vi se ia. Aruncaţi încărcătura şi plecaţi în oraş. Pe bord, la mine, e un tip care zice că e mare ştab la Washington. E mai ceva decât preşedintele, aşa spune. Vrea să vă prindă. Crede că sunteţi contrabandişti. Şi-a notat numărul vasului. Eu nu v-am văzut niciodată, aşa că nu ştiu cine sunteţi. N-am putut să vă identific...

Vasele se depărtară unul de celălalt. Căpitanul Willie continuă să strige:

— Nu ştiu unde e locul ăsta în care v-am văzut! Şi nici nu ştiu cum m-aş mai putea întoarce pe aici!

— O.K., strigă cineva de pe vasul necunoscut.

— Plec cu marele om de stat la pescuit şi-o să rămânem până diseară.

— O.K.!

— Îi place să pescuiască! strigă din nou căpitanul Willie,

[19] Edgar Hoover, directorul F.B.I.-ului (Biroul Federal de Investigaţii).

cu glasul răguşit. Dar afurisitul pretinde că nu poate mânca peşti din ăştia!

— Îţi mulţumesc, frate! se auzi glasul lui Harry.

— Omul ăla e fratele dumitale? întrebă Frederick Harrison. Obrazul îi era roşu, dar setea lui de a fi bine informat nu se potolise încă.

— Nu, *sir,* spuse căpitanul Willie. Oamenii de pe vase îşi spun unii altora frate.

— Să mergem spre Key West, spuse Frederick Harrison nu prea convins.

— Nu se poate, răspunse căpitanul Willie. Dumneavoastră, domnilor, aţi închiriat vasul pentru o zi întreagă. Voi avea grijă să căpătaţi tot ce se poate pentru banii dumneavoastră. Aţi spus că sunt un neghiob, dar voi avea totuşi grijă sa aveţi o zi deşteaptă.

— Du-ne la Key West! repetă Harrison.

— Da, *sir.* Dar mai târziu. Şi vreau să vă spun că, la mâncat, peştele mare e tot atât de bun ca şi cel mic. Când îl vindeam la Rios, pentru piaţa din Havana, ni se dădeau zece cenţi pentru o livră, acelaşi preţ ca şi pentru peştii cei mari.

— Oh, *tacă-ţi gura!* spuse Frederick Harrison.

— Mă gândeam că, în calitatea dumneavoastră – de om de stat, vă interesează asemenea lucruri;.. Nu vă amestecaţi deloc la fixarea preţurilor pentru lucrurile pe care le mâncăm sau de care avem nevoie? Nuu? Ca să le urcaţi preţul, sau cam aşa ceva? Ca mălaiul să coste mai mult, şi peştele, mai puţin?

— Oh, tacă-ţi gura odată, spuse Harrison.

CAPITOLUL 8

Pe şalupă, Harry zvârlise ultimul sac în apă.

— Dă-mi cuţitul pentru peşti, îi spuse el negrului.

— S-a pierdut.

Harry porni cele două motoare. Al doilea motor îl pusese când, din cauza depresiunii[20], partidele de pescuit nu mai aveau căutare şi începuse să facă din nou contrabandă de băuturi. Luă toporişca, şi cu mâna stângă tocă parâma ancorei pe binta[21] de pe punte. „O să se ducă la fund şi o vor scoate odată cu încărcătura, se gândi el. O să merg drept la Garrison Bight, şi dacă or să pună mâna pe vas, să pună mâna. Trebuie să mă duc la un doctor. Nu vreau să-mi pierd şi braţul, şi vasul. Încărcătura făcea tot atât de mult cât şi vasul. Nu se sfărâmaseră prea multe sticle. De mirosit, miroase chiar când se sparg şi puţine.

Apăsă pe maneta babord, şi vasul ţâşni de sub ramurile de *mangrove* dus de flux. Motoarele mergeau lin. Vasul căpitanului Willie era la două mile depărtare, îndreptându-se spre Boca Grande. Harry se gândea că fluxul se ridicase de ajuns de mult ca să poată trece peste lacuri.

Apăsă şi pe maneta tribord, şi motoarele începură să zbârnâie. Simţea cum vasul îşi înalţă prova peste valuri, şi pâlcurile verzi de *mangrove* alunecară înapoi, în timp ce elicea răscolea apa la rădăcina copacilor. „Sper să nu se prindă de rădăcini, se gândi el. Sper că vor putea să-mi vindece braţul. De unde aveam să ştiu c-o să tragă în noi la

[20] Este vorba de marea criză economică din 1929—1933.

[21] Stâlp solid, din lemn sau metal, fixat de bordul navelor, care serveşte la amararea lor.

Mariel, după ce, timp de şase luni, venisem şi plecasem de-acolo în văzul tuturor? Asta-i chestia. Cineva n-a dat bani unde trebuie, şi de asta au tras în noi. Asta-i beleaua, şi pace!”

— Hai, Wesley, spuse Morgan privind înapoi, spre locul unde zăcea negrul acoperit cu pătura. Cum te mai simţi?

— Dumnezeule, gemu Wesley, n-aş putea să mă simt mai rău!

— O să te simţi şi mai rău când o să-ţi caute doctorul glontele care te-a lovit.

— Tu nu eşti om, spuse negrul, n-ai sentimente omeneşti.

„Willie ăsta e un băiat de treabă! se gândea Harry. Bun băiat mai e şi Willie ăsta! Am fi făcut mai bine să fi venit în oraş decât să aşteptăm. A fost o prostie c-am aşteptat. Mă simţeam atât de ameţit şi mi-era atât de rău, încât n-am mai stat să judec cum trebuie.”

În faţa lui se ridicau zidurile albe ale hotelului *„La Concha”,* antenele de radio şi casele din oraş. Vagoanele *ferryboat*-ului erau garate la docul „Trumbo”, pe unde trebuia să treacă şi să ajungă la Garrison Bight. „Şi-aşa cu Willie… se gândi el. I-a dat în mă-sa, nu glumă! Cine or fi fost oare şi dobitocii ăia? Să mă ia dracu dacă nu mă simt acuma foarte rău. Sunt grozav de ameţit. Am făcut bine c-am plecat. Am făcut bine că n-am aşteptat”.

— *Mister* Harry, spuse negrul, îmi pare rău că n-am putut să te ajut să arunci în apă sacii ăia.

— Eh, răspunse Harry, să nu mai vorbim despre treburile astea, Wesley!

Deasupra zbârnâitului motoarelor şi a vâjâitului apelor despicate de prova şalupei, simţea ridicându-se din inima lui un cântec ciudat şi adânc. Întotdeauna când se întorcea acasă din călătorie se simţea aşa. „Sper că vor putea să-mi vindece braţul, se gândea el. Am multe de făcut cu braţul ăsta…”

Partea a treia

HARRY MORGAN
(Iarna)

CAPITOLUL 9

Vorbeşte Albert

Eram cu toţii în cârciuma lui Freddy, şi avocatul acela înalt şi slab intră şi întrebă:

— Unde e Juan?

— Încă nu s-a întors, i-a răspuns cineva.

— Ştiu că s-a întors şi trebuie să-l văd.

— Cred şi eu, l-ai turnat şi l-au condamnat, şi acuma vrei să-l aperi, spuse Harry. Ia nu te mai învârti pe-aici întrebând unde e! Îl ai, probabil, la mână...

— Asta s-o crezi tu! spuse avocatul. Am ceva de lucru pentru el.

— Bine, atunci du-te şi caută-l în altă parte, îi răspunse Harry. Aici nu-i.

— Îţi spun că am ceva de lucru pentru el, repetă avocatul.

— N-ai de lucru pentru nimeni. Şi nu eşti altceva decât o pacoste pe capul oamenilor.

Tocmai atunci intră să bea o bere bătrânul cu părul cărunt şi lung până la guler, care vindea articole speciale de cauciuc. Freddy îi turnă berea, iar bătrânul acoperi gura halbei cu palma şi o şterse cu ea peste drum.

— Ce s-a întâmplat cu braţul dumitale? îl întrebă avocatul pe Harry.

Harry avea mâneca hainei prinsă de umăr cu un ac de siguranţă.

— Nu mi-a plăcut cum arăta, aşa că mi l-am amputat.

— Dumneata şi cu cine l-aţi amputat?

— Eu şi cu un doctor, spuse Harry. Băuse cam mult, dar se ţinea încă bine. Eu l-am ţinut nemişcat, şi el mi l-a amputat. Dacă s-ar amputa pentru că umblă prin buzunarele altora, dumneata n-ai avea nici mâini, nici picioare.

— Ce s-a întâmplat că a fost nevoie să-l amputezi? îl întrebă avocatul.

— Ia mai lasă-mă-n pace!

— Nu te las. Ce ţi s-a întâmplat şi unde-ai fost?

— Ce-ar fi să mai vezi şi de-altul? îi spuse Harry. Doar ştii unde am fost şi ştii şi ce mi s-a întâmplat. Aşa că ţine-ţi gura mai bine şi nu mă mai plictisi.

— Aş vrea să stau de vorbă cu dumneata, spuse avocatul.

— Vorbeşte.

— Nu aici; în camera din fund.

— Nu vreau să stau de vorbă cu dumneata. De la dumneata nu poate veni nimic bun. Eşti o pacoste!

— Am ceva pentru dumneata. Ceva bun.

— Bine. O să te ascult şi eu o dată. Despre ce-i vorba? Despre Juan?

— Nu, nu despre Juan.

Se duseră în fundul cârciumii, spre boxele din spatele barului, unde rămaseră mai multă vreme, în timp ce vorbeau ei acolo, fiica lui Big Lucie şi o altă fată, cu care mergea ea întotdeauna, intrară în cârciumă. Se duseră la bar, să bea o *coca-cola.*

— Mi s-a spus că n-o să li se mai dea voie fetelor să iasă pe stradă după 6 seara şi nici să mai stea în vreun local, spuse Freddy fiicei lui Big Lucie.

— Aşa se spune.

— Ce mai oraş nenorocit o să mai fie şi ăsta! zise Freddy.

— Da, da, nenorocit! Ieşi să iei un sandviş şi să bei o *coca-cola,* şi te pomeneşti că te-arestează şi te-amendează cu cincisprezece dolari!

— De asta se agaţă acuma, spuse fiica lui Big Lucie. De oameni mai sprinţari. De cei care au o faţă mai veselă.

— Dacă nu s-o întâmplă ceva cu oraşul ăsta, şi încă foarte repede, o să fie din ce în ce mai rău!

Tocmai atunci se iviră Harry şi avocatul, şi avocatul îl întrebă:

— Atunci ai să fii acolo?

— De ce nu-i aduci aici?

— Nu pot. Nu vor să vină aici. Acolo, deci.

— În regulă, spuse Harry şi se duse la bar.

Avocatul plecă.

— Ce iei, Al? mă întrebă Harry.

— Un „Bacardi”.

— Dă-ne două „Bacardi”, Freddy. Apoi se întoarse spre mine şi mă întrebă: Ce mai învârteşti, Al?

— Lucrez pe şantierul Ajutorului federal.

— Şi ce faci?

— Sap canale. Scot şinele vechilor linii de tramvai.

— Şi cât îţi iese?

— Şapte şi jumătate.

— Pe săptămână?.

— Şi atunci cu ce bei?

— Da ce-ai crezut?

— Păi n-am intrat aici până nu m-ai chemat.

Atunci se uită la mine aşa, peste umăr, şi mă întrebă:

— N-ai vrea să faci un drum?

— Depinde despre ce e vorba.

— O să vorbim noi despre asta.

— Bine.

— Hai să plecăm. Te iau cu maşina, spuse el. La revedere, Freddy.

Respira mai repede, aşa cum i se întâmpla când bea mai mult. O apucai spre maşină de-a lungul străzii, al cărei pavaj fusese scos şi la care lucrasem toată ziua.

— Urcă, îmi spuse.

— Unde mergem? îl întrebai.

— Nu ştiu, îmi spuse el. O să văd eu.

Am pornit-o pe Whitehead Street. Harry tăcea. La capătul străzii întoarse la stânga şi o luarăm prin centru spre White

Street, şi de aici ieşirăm din oraş, îndreptându-ne spre plajă. Harry nu Spunea nimic. O luarăm pe şoseaua de nisip, bătut, mergând de-a lungul ei, spre bulevard. Ajuns aici, Harry trase maşina lângă trotuar şi opri.

— Câţiva străini vor să-mi închirieze vasul, ca să facă o călătorie cu el, spuse Harry.

— Păi, ţi l-a sechestrat vama...

— Străinii nu ştiu asta.

— Ce fel de călătorie?

— Ei spun că vor să transporte pe cineva dincolo, pe cineva care trebuie să se ducă în Cuba să facă nu-ş' ce treabă şi nu poate pleca nici cu avionul şi nici cu vaporul. Aşa îmi spunea Bee-lips[22].

— Şi se face aşa ceva?

— Desigur! De când cu revoluţia mereu se cară câte cineva acolo. S-ar părea că e-n regulă. Mulţi oameni merg aşa.

— Cu vasul însă ce facem?

— O să trebuie să-l furăm. Ştii că nu l-au reparat. aşa că n-o să-l pot porni.

— Dar cum ai să-l scoţi din bazin?

— O să-l scot.

— Cum o să ne întoarcem?

— Trebuie să mă mai gândesc la asta. Dacă nu vrei să mergi, spune-mi.

— De vreme ce ies ceva bani, cum să nu merg?

— Uite ce e. Acuma scoţi şapte dolari şi jumătate pe săptămână. Ai trei copii care se duc la şcoală, şi la prânz vin înapoi flămânzi. Ai o familie care stă cu maţele chiorăind de foame, şi eu îţi ofer un prilej ca să faci ceva bani.

— Dar nu mi-ai spus cât. Dacă-i vorba să-ţi rişti pielea trebuie să iasă bani, nu glumă!

— Bani prea mulţi nu se mai pot câştiga acuma, oricare

[22] Poreclă care, tradusă literal, înseamnă Buze-de-albină; aici în sensul de om care vorbeşte întruna.

ar fi prilejul, spuse el. Uită-te la mine. În timpul verii am câştigat câte treizeci şi cinci de dolari pe zi ducând străini la pescuit în larg. Dar iată c-am fost împuşcat, mi-am pierdut şi braţul şi vasul cu un transport afurisit de băutură, care făcea cam tot atât cât şi vasul. Dar, să ştii, copiilor mei n-o să le chiorăie maţele de foame, şi eu n-o să sap canale pentru guvern, căpătând mai puţini bani decât aş avea nevoie ca să-i hrănesc. Oricum, tot n-aş putea săpa. Nu ştiu cine a făcut legile, dar ştiu că nu e nicio lege care să spună că trebuie să umbli pe drumuri flămând.

— Am făcut grevă pentru mărirea salariilor, i-am spus.

— Şi te-ai întors la lucru. Spuneau că faci grevă împotriva „ajutorului”, care ţi se dă de milă. Dar tu ai muncit întotdeauna, nu-i aşa? Şi n-ai cerut niciodată să fii ajutat?

— Nu se găseşte de lucru, nu se găseşte nicăieri de lucru cu un salariu din care să poţi trăi.

— De ce?

— Nu ştiu.

— Nici eu, spuse el. Dar familia mea trebuie să aibă ce mânca atâta timp cât se mănâncă pe lumea asta! Ei încearcă să vă facă să muriţi de foame ca să vă scoată de aici, şi apoi să dea foc cocioabelor voastre, să ridice case noi şi să facă din oraşul ăsta un oraş turistic. Asta-i ce-am auzit. Am auzit c-au pornit să cumpere terenuri, şi după ce oamenii or să crape de foame şi or să plece în altă parte, să flămânzească şi mai rău, or să vină aici şi or să transforme oraşul într-o staţiune frumoasă, pentru turişti.

— Vorbeşti ca un radical, i-am spus.

— Nu sunt radical. Mă doare. Mă dor toate astea de mai multă vreme.

— Când îţi pierzi braţul, n-ai de ce să te simţi prea bine.

— Dă-l dracului de braţ! Ai pierdut braţul, ai pierdut braţul. Sunt lucruri şi mai rele decât să pierzi un braţ. Ai două braţe, şi mai ai şi altceva… tot două. Şi un bărbat rămâne totuşi bărbat chiar cu un braţ, şi chiar numai cu unul din alea. Dă-l dracului! repetă el. Nu-mi place să vorbesc de asta. Şi, după o clipă de tăcere, spuse: Celelalte

două le mai am, însă. După aceea se urcă în maşină, porni motorul şi-mi spuse: Hai să vedem cine-s tipii ăia.

Am luat-o de-a lungul bulevardului. Bătea vântul. şi maşinile treceau pe lângă noi. Plutea în aer un miros de alge, putrezite pe cimentul unde fuseseră azvârlite când fluxul trecuse peste dig. Harry conducea cu mâna stângă. Îmi plăcuse întotdeauna omul ăsta şi făcuserăm împreună multe drumuri pe mare altădată, dar se schimbase mult de când îşi pierduse braţul şi de când lipul acela de la Washington, care fusese pe aici, depusese mărturie că-l văzuse aruncând în apă sacii cu băutură, şi vama îi sechestrase vasul. Când era pe vas, se simţea foarte bine, dar fără vas nu se simţea bine deloc. Cred că se bucura că are un motiv ca să-l scoată de sub pază. Ştia că nu va putea să-l ţină mult timp, dar se gândea că o să poală face ceva bani în timpul ăsta. Aveam şi eu mare nevoie de bani, dar nu voiam să mă bag în nicio încurcătură.

I-am spus:

— Ştii, Harry, n-aş vrea să mă bag într-o afacere încurcată.

— În ce afacere mai încurcată ai putea să te bagi decât asta în care te-ai vârât acuma? Ce încurcătură poate fi mai rea decât să crăpi de foame?

— Nu crăp de foame. Şi ce dracu îmi tot aminteşti de asta?

— Poate că tu nu, însă copiii tăi, da.

— Ia termină! O să lucrez cu tine, dar asta nu-ţi dă dreptul să-mi vorbeşti aşa.

— Bine. Dar să fii sigur că vrei să lucrezi cu mine. Pot găsi în oraş şi alţi oameni.

— Vreau. Ţi-am spus că vreau.

— Atunci fii mai vesel.

— Tu să fii mai vesel. Tu vorbeşti ca un radical.

— Hai, fii mai vesel, îmi spuse el. Niciunul dintre voi, *conches* ăştia, n-are curaj.

— Şi de când nu mai eşti tu *conch!*

— De când am mâncat pentru prima oară o mâncare

bună.

Vorbea acum cu răutate, e drept, dar de când era copil nu-i fusese milă de nimeni. Şi nici de el nu-i fusese milă niciodată.

— Apăi, aşa…

— Nu te supăra, îmi spuse el.

În faţa noastră se zăreau luminile casei cu pricina.

— Aici o să-i întâlnim, mă preveni Harry. Să-ţi ţii gura.

— Du-te dracului!

— Hai, nu te mai supăra aşa.

Întoarse maşina şi ocolirăm, ducându-ne în spatele casei. Era un om repezit şi rău de gură, dar totuşi îmi plăcea.

Am oprit maşina în spatele casei şi am intrai în bucătărie, unde femeia gătea ceva la sobă.

— *Hello,* Freda! îi spuse Harry. Unde-i Bee-lips?

— E înăuntru, Harry. Hello, Albert!

— *Hello, miss* Richards! i-am răspuns.

O cunoşteam de multă vreme, de când fusese în *jungle-town,* dar cunoşteam multe femei căsătorite şi harnice care fuseseră şi ele pe acolo. Şi ea era o femeie care muncea din greu, v-o spun eu!

— Ce-ţi mai face familia? mă întrebă ea.

— Sunt bine cu toţii.

Am trecut din bucătărie într-o cameră din fund. Înăuntru se afla Bee-lips, avocatul, şi patru cubani, care şedeau la masă.

— Luaţi loc, ne pofti unul pe englezeşte.

Era un bărbat solid, greoi, cu faţa mare, cu voce groasă şi se vedea că băuse mult.

— Cum te cheamă?

— Dar pe dumneata cum te cheamă? răspunse Harry.

— Bine, spuse cubanul. Cum vrei… Unde-i vasul?

— E în bazinul *yacht*-urilor.

— Dar ăsta cine-i? întrebă cubanul privindu-mă.

— Secundul meu, îl lămuri Harry.

Cubanul se uita la mine cu atenţie, şi ceilalţi ne examinau şi ei.

— Pare flămând, spuse cubanul şi izbucni în râs.

Ceilalţi nu râdeau.

— Bei ceva?

— Da, spuse Harry.

— Ce? „Bacardi”?

— Ce bei dumneata, îi răspunse Harry.

— Secundul dumitale bea?

— O să beau, am răspuns.

— Nu te-a întrebat nimeni, mă repezi cubanul cel solid. Am întrebat numai dacă bei.

— Termină, te rog, Roberto! interveni atunci unul dintre cubani, un tânăr, aproape un băieţandru. Întotdeauna te repezi la oameni.

— Ce-i aia că mă reped? Am întrebat dacă bea. Când angajezi pe cineva, nu-l întrebi dacă bea?

— Dă-i să bea, spuse celălalt. Să discutăm ce ne interesează.

— Cât vrei pentru vas? îl întrebă pe Harry cubanul cu voce groasă.

— Depinde de ce vreţi să fac cu el.

— Să ne duci pe toţi patru în Cuba.

— Unde în Cuba?

— La Cabanas. Aproape de Cabanas. Ceva mai jos de Mariel. Ştii unde e?

— Desigur. Vă duc acolo.

— Asta-i tot. Să ne duci şi să ne debarci pe ţărm.

— Trei sute de dolari.

— Prea mult. Cât ne-ai cere dac-am închiria vasul cu ziua şi ţi-am garanta chiria pentru două săptămâni?

— Patruzeci de dolari pe zi şi o mie cinci sute garanţie, dacă se întâmplă ceva cu vasul. Trebuie să trec pe la agent?

— Nu.

— Plătiţi benzina şi uleiul, spuse Harry.

— O să-ţi dăm două sute de dolari ca să ne duci şi să ne debarci acolo pe ţărm.

— Nu.

— Cât vrei?

— V-am spus.

— E prea mult.

— Nu-i prea mult. Nu ştiu cine sunteţi. Nu ştiu ce treburi învârtiţi şi nu ştiu cine poate trage în voi. Trebuie să traversez golful de două ori pe timp de iarnă. În orice caz, eu îmi risc vasul. Vă transport pentru două sute de dolari şi o să depuneţi o mie de dolari garanţie că n-o să se întâmple nimic vasului.

— Aşa e rezonabil, le spuse Bee-lips. Aşa e mai mult decât rezonabil!

Cubanii începură să vorbească în spaniolă. Eu nu-i puteam înţelege, dar ştiam că Harry îi înţelege.

— Bine, declară Roberto, cel solid. Când poţi pleca?

— Mâine noapte, la orice oră.

— S-ar putea să nu vrem să plecăm decât poimâine noapte, spuse unul dintre ei.

— În ceea ce mă priveşte, e-n regulă, spuse Harry. Numai să aflu din timp.

— Vasul e în formă?

— Desigur.

— E un vas frumos, spuse cubanul cel tânăr.

— Când l-ai văzut?

— *Mister* Simmons, avocatul de faţă, mi l-a arătat.

— Aha! făcu Harry.

— Să bem ceva, propuse un alt cuban. Ai fost de multe ori în Cuba?

— De câteva ori.

— Vorbeşti spaniola?

— N-am învăţat-o niciodată, spuse Harry.

Îl văzui pe Bee-lips, avocatul, că se uită la Harry, dar era el însuşi un om atât de viclean, încât îi făcea o mare plăcere când oamenii nu spuneau adevărul. Ca şi atunci când a venit să-i vorbească lui Harry despre treaba asta şi când nu i-a spus de la început despre ce e vorba. A pretins că vrea să-l vadă pe Juan Rodriguez, un prăpădit şi un împuţit care ar fura-o şi pe mă-sa, şi pe care l-a băgat

mesa, ca el, Bee-lips. să-l poată apăra.

— *Mister* Simmons vorbeşte bine spaniola, spuse cubanul.

— El a învăţat.

— Ştii să navighezi?

— Mă duc dincolo, mă întorc…

— Eşti pescar?

— Da, *sir,* răspunse Harry.

— Cum poţi pescui cu un singur braţ? îl întrebă cel cu faţa mare.

— Te mişti de două ori mai repede ca de obicei. Mai vreţi să ştiţi şi altceva?

— Nu.

Se apucară cu toţii şi vorbească în spaniolă.

— Atunci, plec, spuse Harry.

— O să te înştiinţez când trebuie să fii gata, îi spuse Bee-lips.

— Am nevoie şi de ceva bani, ca să-i depun ca garanţie de plecare.

— O să aranjăm asta mâine.

— Bine. Noapte bună, spuse Harry.

— Noapte bună, răspunse cubanul cel tânăr şi simpatic.

Cel cu faţa mare nu zise nimic. Ceilalţi doi, cu chip de indieni, care nu vorbiseră decât din când în când, în spaniolă, cu cel cu faţa mare, tăcură şi ei.

— O să ne vedem mai târziu, spuse Bee-lips.

— Unde?

— La Freddy.

Am ieşit, am trecut din nou prin. bucătărie, şi Freda întrebă:

— Ce face Marie, Harry?

— E bine, sănătoasă. Acuma se simte foarte bine, spuse Harry şi plecarăm.

Ne-am urcat în maşină, am luat-o înapoi spre bulevard şi n-am mai vorbit nimic. Desigur că el se gândea la ceva.

— Să te las acasă?

— Da.

— Locuieşti acuma pe şosea, afară din oraş?

— Da. Ce-o să fie cu călătoria asta?

— Nu ştiu, îmi răspunse el. Nu ştiu dac-o să mai facem cumva călătoria asta. Ne vedem mâine.

Mă lăsă în faţa casei; am intrat în casă şi nici n-am deschis bine uşa, că bătrâna se şi repezi la mine cu gura că stau şi beau şi întârzii la masă. Am întrebat-o cum pot bea fără bani, şi îmi spuse că, probabil, beau pe credit. Am întrebat-o atunci cine crede ea că-mi acordă credit când lucrez la şantierele Ajutorului federal, dar mi-a cerut să mă ţin departe de ea cu răsuflarea asta de beţiv şi să mă aşez la masă. Aşa că m-am aşezai la masă. Copiii plecaseră la *match*-ul de *base-ball* şi m-am aşezat la masă; mi-a adus mâncarea şi nu mi-a mai spus niciun cuvânt.

CAPITOLUL 10

Harry

Nu-i de glumit cu afacerea asta, dar n-am încotro. Am altceva de ales? Azi n-ai ce să alegi. Nu pot s-o las să-mi scape din mâini. Dar ce se va întâmpla acuma? N-am căutat aşa ceva, dar dacă trebuie să fac una ca asta. trebuie s-o faci. Poate că n-ar fi bine să-l iau pe Albert. E cam bleg, dar e dintr-o bucată, şi pe vas e priceput. Şi nu se sperie cu una, cu două, dar nu ştiu dacă să-l iau sau nu. Dar niciun beţiv sau un negru nu pot lua. Trebuie să fie cineva pe care să mă pot bizui. Dacă facem afacerea, va trebui să-i dau şi lui o parte. Dar nu-i pot spune, fiindcă n-o să mai vrea să meargă, şi trebuie să am pe cineva cu mine. Ar fi mai bine singur, în orice caz e mai bine singur, dar nu cred că pot manevra vasul singur. Ar fi mai bine singur. Albert va fi mai în largul lui dacă nu va şti nimic. Singura încurcătură e Bee-lips. Bee-lips o să ştie totul. Totuşi, cred că s-au gândit şi ei la asta. Trebuie să se fi hotărât ce să facă cu el. Credeţi că Bee-lips e atât de prost încât să nu-şi dea seama ce au de gând să facă? Mă întreb. Poate că, totuşi, nu au de gând să facă una ca asta… Poate că n-o să facă una ca asta. Dar, fireşte, asta au de gând să facă, şi am şi auzit cuvântul ăsta. Dacă o fac, apoi vor trebui s-o facă înainte de închidere, altfel, vor avea de furcă cu avionul pazei de coastă, pe care o să-l trimită cei din Miami. Acuma se întunecă la ora 6. După un ceas, avionul nu mai poate coborî. Aşa că, îndată ce se întunecă, nu mai au nicio grijă. Şi acuma, dacă o să merg cu ei, trebuie să

mă gândesc ce să fac cu vasul. N-o să fie greu să-l scot din bazin, dar dacă îl scot în noaptea asta şi o să-şi dea seama că nu mai e acolo, s-ar putea să-l găsească. În orice caz, o să fie mare tărăboi. Şi, totuşi, numai în noaptea asta trebuie să-l scot. Îl scot când vine fluxul şi-l ascund undeva. O să văd de ce mai am nevoie, şi dacă e nevoie de ceva, şi dacă n-au scos vreo piesă de pe vas. Şi trebuie să-l alimentez cu benzină şi apă. Am o noapte afurisit de agitată! După ce-l voi ascunde, Albert va trebui să-i aducă într-o barcă cu motor. Poate că într-a lui Walton. O pot închiria. Sau o s-o închirieze Bee-lips. E mai bine, Bee-lips mă poate ajuta să scot vasul din bazin în noaptea asta. Bee-lips e omul! Sunt sigur că s-au gândit ce să facă cu Bee-lips. Au trebuit să se gândească ce vor face cu el. Şi dacă s-au gândit ce să facă şi cu mine şi cu Albert? O fi vreunul dintre ei marinar? Ia să mă gândesc! Poate, cine ştie… acela simpatic. Poate că el, ăla tânăr. Trebuie să ştiu asta, fiindcă, în cazul în care s-au gândit s-o scoată la capăt fără Albert sau fără mine de la început, nu mai e nimic de făcut. Mai devreme sau mai târziu, se vor gândi ce să facă şi cu noi. Dar în larg ai timp. Şi eu mă gândesc tot timpul ce să fac. Trebuie să mă gândesc bine tot timpul. Nu pot face nicio greşeală. Nicio greşeală. Niciuna! Aşa, acuma am la ce să mă gândesc. Şi am ce să fac şi la ce să gândesc şi în afară de a mă întreba ce dracu se va mai întâmpla. În afară de a mă întreba ce se va întâmpla cu toată afacerea asta blestemată. Odată ce-au aranjat-o… Odată ce te-ai băgat în ea… Odată ce-ai dat peste o ocazie de a câştiga ceva bani… în loc de a te uita cum se duce dracului totul… Fără vas, din care să poţi trăi. Bee-lips ăsta, nu ştie în ce încurcătură a intrat. N-are nici cea mai mică bănuială ce o să facă ăştia… Sper că o să vină cât mai curând la Freddy. Am o mulţime de lucruri de făcut în noaptea asta. Aş face mai bine să mănânc ceva…

CAPITOLUL 11

Bee-lips sosi cam pe la nouă treizeci. Se vede că-i dăduseră să bea zdravăn acolo la „Richard”, fiindcă atunci când bea, obişnuia să-şi dea ifose, şi acuma era plin de ifose.

— Ce faci, şefule? îl întrebă el pe Harry.

— Ia ascultă, pe mine să nu mă iei cu „şefule”!

— Vreau să-ţi spun ceva, şefule!

— Unde? În fund, la birou? întrebă Harry.

— Da, în fund. E cineva înăuntru, Freddy?

— Nu, de când cu legea aia... Spune-mi, cât timp o să mai ţină povestea asta cu ora 6?

— De ce nu mă angajezi, să văd dacă nu e ceva de făcut?

— O să te angajez, pe dracu! răspunse Freddy.

Şi cei doi se duseră în fund, acolo unde erau boxele şi lăzile cu sticle goale.

De tavan atârna un bec şi Harry se uită în toate boxele, să vadă dacă nu e cineva.

— Ei? făcu el.

— Au hotărât să plece poimâine după-amiază, aşa, mai pe înserat, îi spuse Bee-lips.

— Ce-au de gând să facă?

— Tu ştii spaniola... începu Bee-lips.

— Nu cumva le-ai spus şi lor asta?

— Nu. Îţi sunt doar prieten. O ştii.

— Tu? Ai băgat-o la apă şi pe mă-ta.

— Ia mai încetează cu d-astea! Mai bine te-ai gândi ce

afacere bună ţi-am procurat!

— Da’ de când ai devenit aşa de colţos?

— Ascultă-mă, am nevoie de bani. Trebuie să plec de-aici. Aici sunt curăţat! Doar ştii asta, Harry.

— Cine n-o ştie?

— Ştii cum finanţează ei revoluţiile, cu răpiri şi cu tot felul de chestii!…

— Ştiu.

— Cu ăştia e acelaşi lucru. O fac pentru o cauză bună.

— Mda… Dar o fac aici. Aici, unde te-ai născut. Unde cunoşti pe fiecare om care munceşte.

— N-o să se întâmple nimic nimănui.

— Cu tipii ăştia?

— Ştiam că ai *cojones!*

— Am *cojones!* Nu te îngriji tu de ce am şi de ce n-am! Dar mă gândesc să mai trăiesc pe-aici.

— Eu nu, spuse Bee-lips.

„Isuse! se gândi Harry. El însuşi a spus-o.”

— Eu o să plec, spuse Bee-lips. Când scoţi vasul din bazin?

— În noaptea asta.

— Cine-o să te ajute?

— Tu.

— Unde-o să-l duci?

— Unde-l duc întotdeauna.

Nu fu deloc greu să scoată şalupa din bazin. Treaba fu simplă, aşa cum şi-o închipuise şi Harry. Paznicul de noapte îşi făcea rondul la câte o oră. iar în restul timpului stătea la poarta exterioară a vechiului port militar. Intrară în bazin cu un schif, tăiară odgonul care ţinea vasul legat de mal, şi vasul, dus de flux. o pomi, remorcat de schif. După aceea, în timp ce şalupa plutea pe apele canalului, Harry controla motoarele şi văzu că tot ce făcuseră fusese să deconecteze bujiile. Controlă dacă mai era benzină în rezervor şi văzu că mai erau aproape o sută şi cincizeci de galoni. Nu goliseră niciunul dintre rezervoare, şi în ele mai era benzina care

rămăsese de la ultima traversare. Umpluse atunci rezervoarele înainte de plecare şi consumase foarte puţin, deoarece trebuise să meargă încet de tot din pricina furtunii.

— Am benzină acasă, într-un rezervor, îi spuse lui Bee-lips. Pot aduce cu maşina câteva damigene, şi Albert mai poate aduce şi el dacă e nevoie. O s-o duc în golful acela unde coteşte şoseaua. Şi ei să vină acolo cu maşina.

— Voiau să-i aştepţi la „Porter Dock”[23].

— Să stau acolo cu vasul?

— Nu. Dar nu cred c-or să vrea să mai vină şi cu maşina.

— Bine. În noaptea asta o să rămână acolo, o să-i fac plinul şi tot ce mai e nevoie, şi după aceea am să vin mai aproape. Ai să închiriezi o barcă cu motor şi ai să-i aduci. Acum plec să duc vasul acolo. Am o mulţime de treburi de făcut. Du-te cu schiful şi vino cu maşina la pod să mă iei. O să fiu pe şosea. Cam în vreo două ore. O să las acolo vasul şi am să ies pe şosea.

— Vin să te iau, îi spuse Bee-lips.

Şi Harry, fără a accelera, pentru ca şalupa să alunece fără zgomot pe apă, o porni, trăgând schiful după el, spre locul unde se zăreau luminile mişcătoare ale goeletei care aşeza cablul. Opri motorul şi ţinu schiful. În timp ce Bee-lips cobora.

— Ne vedem peste două ore.

— E în regulă, zise Bee-lips.

Şedea pe locul din faţă şi înainta încetişor prin întuneric, ferindu-se de luminile de pe malul docurilor. Harry se gândea: „Munceşte ceva Bee-lips pentru banii lui, ce e drept, e drept! Mă întreb însă cât crede c-o să ia...? Mă întreb, de unde i-a mai pescuit şi pe tipii ăştia? E un om deştept, care o ducea bine cândva. Şi e şi un bun avocat. Dar mi-a îngheţat sângele în vine când l-am auzit cum vorbeşte. Şi-a rostit singur sentinţa. E ciudat cum pot spune unii aşa ceva... Când l-am auzit vorbind singur de

[23] Este vorba de unul dintre docurile portului Key West.

asta, m-a apucat groaza.”

CAPITOLUL 12

Când intră în casă, nu aprinse lumina, ci-şi scoase pantofii în hol şi urcă scările în ciorapi. Se dezbrăcă şi se băgă în pat numai în flanelă. Nevastă-sa se trezi după aceea şi întrebă, în întuneric:

— Harry?

Şi el spuse:

— Vreau să dorm, bătrâno.

— Ce s-a întâmplat, Harry?

— O să plec la drum.

— Cu cine?

— Cu nimeni. Poate cu Albert.

— Cu al cui vas?

— Am scos vasul din bazin.

— Când?

— În noaptea asta.

— O să te-nchidă, Harry…

— Nu ştie nimeni că l-am scos de sub pază.

— Unde e?

— L-am ascuns.

Stând întins, simţi că-l sărută pe faţă şi că mâinile ei îl caută; se răsuci, lipindu-se strâns de ea.

— Vrei?

— Da. Acum.

— Dormeam. Îţi aminteşti când făceam asta şi dormind?

— Spune-mi, eşti supărată pe mine din cauza ciotului ăstuia de braţ? Nu te simţi aşa… ciudat?

— Eşti un prost. Îmi place. Tot ce-i al tău îmi place. Pune-l aici, pe mine. Aici. Hai! Zău că-mi place!

— E laba unei broaşte ţestoase.

— Dar tu nu eşti broască ţestoasă! E adevărat că la ele ţine trei zile?… Că se… trei zile de-a rândul?

— Sigur. Dar ce-ar fi să faci mai puţin zgomot? O să trezim fetele.

— Ele nu ştiu ce am eu. Niciodată n-or să ştie ce-am avut. Ah, Harry! Oh, dragule…

— Aşteaptă.

— Nu vreau să aştept! Spune-mi, te-ai culcat vreodată cu vreo târfă?

— Desigur.

— Şi cum e?

— Ca şi cum ai legăna un rechin.

— Glumeşti. Harry, aş vrea să nu fi trebuit să faci aşa ceva. Aş vrea să n-o fi făcut niciodată. Cu cine a fost cel mai bine?

— Cu tine.

— Minţi. Întotdeauna mă minţi. Lasă, lasă…

— Nu. Cu tine a fost cel mai bine.

— Sunt bătrână.

— Tu n-o să fii niciodată bătrână. Ai rămas femeie. Facem prea mult zgomot.

— Vorbim în şoaptă.

— Trebuie să plec înainte de-a se lumina de ziuă.

— Culcă-te. Am să te scol eu. Când o să vii înapoi, o să petrecem. O să ne ducem la un hotel din Miami, ca altădată. Aşa cum făceam altădată. Într-un loc unde n-am mai fost. Ce-ar fi să ne ducem la New Orleans?

— Poate c-o să ne ducem, spuse Harry. Şi-acum, Marie, trebuie să mă culc.

— O să ne ducem la New Orleans?

— De ce nu? Acum însă trebuie să mă culc.

— Dormi. Tu eşti dragul meu cel drag… Dormi. O să te trezesc. N-avea nicio grijă!

Adormi cu ciotul braţului întins pe pernă, şi ea rămase multă vreme aşa, privindu-l. Îi vedea obrazul în lumina care bătea prin fereastra din stradă. „Cât de fericită sunt, îşi

spunea ea. Fetele astea… Ele nu ştiu ce le aşteaptă. Eu ştiu ce-am găsit şi ce-am avut. Am fost o femeie norocoasă. El spune că e ca o broască ţestoasă. Mă bucur că e braţul, şi nu piciorul. N-aş fi vrut să-şi piardă piciorul. Dar de ce-a trebuit să piardă braţul ăsta? E ciudat, totuşi nu mă supără. Nimic din ce-i al lui nu mă supără. Am fost o femeie norocoasă. Nu-s alţi bărbaţi ca el… Când nu-i cunoşti, nu ştii. Eu am cunoscut mulţi. Am fost norocoasă c-am fost cu el. Oare broaştele ţestoase simt aşa cum simţim noi? Şi oare tot timpul, tot timpul simt ca noi? Şi oare o doare cumva din cauza asta? Mă gândesc la lucrurile cele mai neruşinate… Şi el uite cum doarme, ca un ţânc. Mai bine aş rămâne trează, să-l pot scula la timp. Isuse Cristoase; aş face-o toată noaptea dacă bărbaţii ar fi în stare să o facă. Aş vrea s-o fac şi să nu mai dorm niciodată! Niciodată, niciodată, nu, niciodată! Nu, niciodată, niciodată, niciodată! În gândiţi-vă la asta… Eu, la vârsta pe care o am… Nu sunt bătrână. El spune că sunt încă bună. Patruzeci şi cinci de ani nu înseamnă bătrână. Cu doi ani mai în vârstă ca el. Uite cum doarme. Uite cum doarme, ca un ţânc!”

Cu două ore înainte de a se lumina de ziuă ieşiră şi se duseră în garaj, să umple damigenele din rezervorul de benzină, să le astupe şi să le pună în portbagajul maşinii. La mâna dreaptă Harry avea ataşat un cârlig, cu care lua şi ridica fără dificultate damigenele îmbrăcate într-o împletitură de răchită.

— Nu vrei să mănânci?

— Când mă-ntorc.

— Nu vrei să-ţi bei cafeaua?

— E gata?

— Desigur. Am pus de cafea când am ieşit.

— Adu-mi-o.

I-aduse cafeaua, şi el o bău în întuneric, stând la volanul maşinii. Femeia luă ceaşca şi o puse pe-un raft în garaj.

— Vin cu tine, să te ajut la umplut rezervorul.

— Vino, spuse Harry, şi femeia se aşeză lângă el, o

femeie voinică, cu picioare lungi, cu mâini mari, cu şolduri mari, încă frumoasă, cu pălăria trasă peste părul blond, decolorat.

Plecară cu maşina, în întunericul şi răceala dimineţii, luând-o pe şoseaua de ţară. prin ceaţa care atârna, grea, peste câmpie.

— Ce te-a necăjit atâta, Harry?

— Nu ştiu. Sunt necăjit, la spune-mi, îţi laşi părul să crească?

— Am vrut. Da fetele nu m-au lăsat în pace.

— Dă-le-ncolo! Poartă-l aşa cum e.

— Chiar aşa vrei să fie?

— Sigur. Aşa îmi place mie.

— Nu ţi se pare că aşa arăt prea bătrână?

— Arăţi mai bine decât oricare din ele.

— Am să-l potrivesc atunci aşa. Pot să-l fac mai blond dacă vrei tu.

— Şi de ce se amestecă fetele în ce faci tu? spuse Harry. Nu le priveşte deloc!

— Doar ştii cum sunt. Ştii că fetele tinere se poartă aşa… Ştii, dacă drumul o să iasă bine, o să ne ducem la New Orleans, nu?

— La Miami.

— Bine, la Miami în orice caz! Şi o să le lăsăm acasă.

— Întâi însă trebuie să fac drumul ăsta.

— Nu mai eşti necăjit, nu-i aşa?

— Nu.

— Ştii, am stat trează aproape patru ore. gândindu-mă la tine…

— Eşti o femeie, nu glumă!

— Oricând mă gândesc la tine, mă aprind.

— Ei, şi-acum să turnăm benzina asta, îi spuse Harry.

CAPITOLUL 13

Dimineaţa, la ora zece, Harry era în cârciuma lui Freddy şi stătea la bar cu alţi patru-cinci oameni. Abia plecaseră de acolo doi funcţionari de la vamă. Îl întrebaseră ce e cu vasul şi le spusese că nu ştie nimic.

— Unde-ai fost azi-noapte? îl întrebase unul dintre ei.

— Aici şi acasă.

— Până când ai stat aici?

— Până la închidere.

— Cine te-a văzut?

— O mulţime de oameni, le răspunse Freddy.

— Ce s-a întâmplat? îi întrebă Harry. Credeţi că mi-aş fura propriul meu vas? Ce să fac cu el?

— Te-am întrebat numai unde-ai fost, spuse funcţionarul de la vamă. Ce te-nfurii?

— Nu mă-nfurii, spusese Harry. Am fost furios când mi s-a luat vasul fără să existe vreo dovada că am transportat băuturi cu el!

— Exista o mărturie, depusă sub prestare de jurământ. Nu a mea. Ştii cine a depus-o...

— Bine. Fie şi-aşa, numai să nu mai spui că mă-nfurii când mă iei la întrebări. Aş prefera să-mi ştiu vasul sub pază. Aşa, mai am o şansă să-l capăt înapoi. Altfel, ce şansă mai pot avea dacă a fost furat?

— Niciuna, desigur!

— Ei, şi-acum vezi-ţi de hârtiile tale, spuse Harry.

— Nu fă scandal, c-o să am eu grijă să ai de ce...

— Asta după cincisprezece ani.

— Cincisprezece ani n-ai făcut scandal?

— Nu, dar nici închis n-am fost!

— Atunci, nu fă scandal, ca să n-ai de ce să fii închis, spuse omul de la vamă.

— Ia-o mai încetişor.

Tocmai atunci ţicnitul acela, care era şofer pe un taxi, intră în cârciumă cu un tip care venea de la avion, şi Big Rodger îi spuse:

— Hayzooz, mi s-a spus că ai un copil.

— Da, *sir,* răspunse Hayzooz foarte mândru.

— Când te-ai căsătorit? îl întrebă Rodger.

— Luna care a fost. Trecută luna. Fost la nuntă?

— Nu. N-am fost la nuntă.

— Pierdut ceva, spuse Hayzooz. Pierdut nuntă al dracului frumos! Ce întâmplat tu nu fost?

— Nu m-ai invitat.

— Da, da, spuse Hayzooz. Eu uitat. Nu invitat tine... Căpătat ce tu vrei? îl întrebă el pe străin.

— Da. Cred că da. Asta e cel mai bun „Bacardi" pe care-l ai?

— Da, sir, confirmă Freddy. *Carta del oro*[24] veritabil!

— Ascultă, Hayzooz, şi ce te face să crezi că *e* copilul tău? îl întrebă Rodger. Nu-i al tău!

— Ce vrei spus că nu copil al meu? Ce vrei spus? Dumnezeule, eu nu las pe tine vorbit aşa! Ce vrei spus nu al meu? Cumperi vacă, nu ai şi viţel? E copil al meu, Dumnezeule, da! Al meu. E al meu. Da, *sir!*

Şi iese cu străinul şi cu sticla de „Bacardi", iar lumea râde, bineînţeles, de Rodger. E un cineva Hayzooz ăsta! El şi celălalt cuban, Sweetwater.

Tocmai atunci intră Bee-lips, avocatul, şi-i spuse lui Harry:

— Au plecat ăia de la vamă să-ţi caute vasul.

Harry îl privi, şi pe faţa lui se citea dorinţa de a ucide. Bee-lips continuă pe acelaşi ton, lipsit de orice expresie:

[24] Diplomă de aur (în limba spaniolă în original).

— L-a zărit cineva de pe un camion W.P.A.[25] că e ascuns în desişul de *mangrove* şi a venit tocmai de la şantierul de la Boca Chica să le spună celor de la vamă. L-am văzut pe Herman Frederichs. El mi-a zis.

Harry tăcu, dar pe faţa lui dorinţa de a ucide dispăru cu încetul şi privirea îi redevenea normală. Apoi îi spuse lui Bee-lips:

— Toate le auzi, nu-i aşa?

— M-am gândit că ai fi vrut să ştii, spuse Bee-lips cu aceeaşi voce ştearsă.

— Nu mă priveşte, zise Harry. Ei trebuie să aibă grijă de vas, nu eu.

Cei doi stăteau la bar şi nu mai spuse niciunul nimic până ce Big Rodger şi ceilalţi trei nu o luară din loc. Apoi se duseră în fund.

— Eşti o pacoste! De tot ce le-atingi se transformă în otravă!

— E vina mea că vasul a fost văzut de pe camion? Tu ai ales locul. Tu ţi-ai ascuns vasul.

— Gura! spuse Harry. Au avut camioane de astea, înalte, şi până acuma! Era ultima şansă pe care am avut-o ca să câştig bani în chip cinstit. Era ultima şansă ca să mă urc pe un vas din care să poată ieşi nişte bani.

— Am vrut să ştii de îndată ce s-a întâmplat.

— Eşti un corb!

— Termină! spuse Bee-lips. Vor să plece azi, pe seară.

— Pe dracu vor!

— A început să le fie frică.

— La ce oră vor să plece?

— La 5.

— O să fac rost de alt vas. O să-i duc şi la dracu!

— Asta nu-i o idee rea…

— Ia nu-mi mai spune ce e! Ţine-ţi gura şi nu te mai amesteca în treburile mele!

[25] „*Works Progress Adininistration*" — Administraţia lucrărilor publice, una dintre organizaţiile create de Roosevelt pentru înviorarea economiei americane.

— Ia ascultă, mă banditule! spuse Bee-lips. Eu încerc să te ajut şi să-ţi fac rost de…

— Şi nu faci altceva decât să mă otrăveşti! Ţine-ţi gura! Eşti o pacoste pentru oricine are de-a face cu tine!

— Ia mai las-o, numai gura-i de tine…

— Bine, bine, spuse Harry. Trebuie să mă gândesc ce-i de făcut. M-am gândit şi m-am tot gândit la un lucru până l-am aranjat, şi acuma trebuie să mă gândesc la cu totul altceva.

— De ce nu vrei să te ajut?

— Vino la 12 şi adu banii pentru garanţie.

Când să iasă, iată-l pe Albert că vine şi se apropie de Harry.

— Îmi pare rău, Albert, nu pot să te mai iau.

Atât de departe mersese cu gândul.

— Nu cer mult, spuse Albert.

— Îmi pare rău, repetă Harry. N-am ce face cu tine.

— N-o să poţi angaja un om priceput cu cât îţi cer eu, stărui Albert.

— Plec singur.

— Doar nu vrei să faci un drum ca ăsta singur…

— Gura! Ce ştii tu de drumul ăsta? Acolo, pe şantierul tău, ţi-au spus ce treabă am eu?

— Du-te dracului! spuse Albert.

— Poate c-o să mă duc chiar acolo, spuse Harry.

Oricine s-ar fi uitat la el ar fi putut vedea că se gândeşte foarte repede şi că nu vrea să fie sâcâit de nimeni.

— Aş fi vrut să merg cu tine, spuse Albert.

— Nu pot să te iau. Şi acum lasă-mă în pace!

Albert plecă, şi Harry rămase acolo la bar, privind lung automatele de cinci, de zece şi de douăzeci şi cinci de cenţi şi la tabloul de pe perete, care înfăţişa ultima baricadă a generalului Custer[26], ca şi cum nu le-ar mai fi văzut

[26] Este vorba de sângeroasă luptă de la Little Big Horn (1876), în care forţele generalului american *George Armstrong Custer* (1839—1876). care conducea o expediţie pentru expulzarea triburilor indiene de pe

niciodată până atunci.

— Era bună chestia aia cu copilul, pe care i-a spus-o Hayzooz lui Big Rodger, nu-i aşa? îl întrebă Freddy, punând câteva pahare de cafea în găleata de spălat vase.

— Dă-mi un pachet de „Chesterfield”, îi spuse Harry.

Aşează pachetul sub ciotul braţului drept, îl desfăcu, luă o ţigară, o puse în gură, apoi îşi băgă pachetul în buzunar şi aprinse ţigara.

— Vasul tău e în stare bună, Freddy? întrebă el.

— Tocmai s-a întors de la drum. E în stare bună.

— Vrei să mi-l închiriezi?

— Pentru ce?

— Vreau să fac o traversare.

— Numai dacă depui contravaloarea lui.

— Şi ce valoare are?

— O mie două sute de dolari.

— Îl închiriez. Dacă merg eu cu el, e în regulă?

— Nu, îi spuse Freddy.

— Îţi garantez valoarea lui cu casa.

— N-am nevoie de casa ta. Eu vreau o mie două sute de dolari, depuşi aici.

— Bine, spuse Harry, s-a făcut!

— Adu banii!

— Când vine Bee-lips, să-i spui să mă aştepte, zise Harry şi ieşi.

---

teritoriile situate la vest de Mississippi, au fost învăluite de siouxi şi trecute prin sabie, împreună cu comandantul lor.

CAPITOLUL 14

Acasă Marie şi fetele stăteau la masă.

— Bună ziua, tăticule, îi spuse fata cea mai mare. A venit tăticul!

— Ce-avem de mâncare? întrebă Harry.

— Friptură, îi spuse Marie.

— Tăticule, am auzit că ţi s-a furat vasul.

— L-au găsit, spuse Harry.

Marie se uită la el.

— Cine l-a găsit? întrebă ea.

— Vama.

— Ah, Harry… spuse ea compătimitoare.

— Nu e mai bine, tăticule, că l-au găsit? întrebă cea de-a doua dintre fete.

— Nu vorbi în timp ce mănânci, îi răspunse Harry. Unde-i mâncarea mea? Ce aştepţi?

— O aduc.

— Mă grăbesc, spuse Harry. Fetelor, mâncaţi şi plecaţi. Vreau să vorbesc ceva cu mama.

— Tăticule, ne dai bani să mergem după-amiază la revistă?

— De ce nu vă duceţi să înotaţi? Asta nu costă bani.

— Vai, tăticule, e prea frig să mergem la plajă, şi apoi noi vrem să mergem să vedem revista.

— Bine, bine.

După ce ieşiră fetele din cameră, Harry îi spuse lui Marie:

— Te rog să-mi tai carnea.

— Imediat, dragule.

Marie tăie carnea ca pentru un copil.

— Îţi mulţumesc. Sunt un păcătos de încurcă-lume, asta sunt! Nici fetele nu prea te-ajută, nu-i aşa?

— Nu, dragule.

— Păcat că n-am avut băieţi…

— Asta-i din cauză că tu eşti bărbat, nu glumă! În cazuri de astea se nasc întotdeauna fete.

— Nu sunt niciun fel de bărbat. Ştii, plec într-o păcătoasă de călătorie.

— Spune-mi, ce-i cu vasul?

— L-au văzut de pe un camion. Un camion înalt.

— Ce porcărie!

— Mai rău decât atât, căcat!

— Vai, Harry, nu vorbi aşa în casă…

— Păi tu vorbeşti şi mai urât, uneori, în pat.

— Asta-i altceva. Nu-mi place să se spună „căcat” la masă.

— Eh, căcat!

— Vai, dragul meu, tare mai eşti supărat.

— Nu, mă gândesc numai ce să fac.

— Bine, gândeşte-te. Am încredere în tine.

— Încredere. Asta-i tot ce am.

— Nu vrei să-mi spui ce se întâmplă?

— Ba da! Numai să nu te necăjeşti orice-ai auzi.

— N-o să mă necăjesc.

— Ascultă, Marie. Du-te sus şi adu-mi pistolul-mitralieră şi uită-te în cutia aia de lemn cu cartuşe şi vezi dacă toate încărcătoarele sunt pline.

— Nu lua pistolul.

— Trebuie să-l iau.

— Iei şi cutia cu cartuşe?

— Nu. Nu pot umple încărcătoarele. Am patru pline.

— Chiar pleci la un drum din astea, dragul meu?

— Da, o să fac un drum tare păcătos.

— Doamne! zise ea. Doamne, tare-aş vrea să nu fii nevoit să faci treburi de astea!

— Du-te şi adu-mi ce ţi-am spus. Adu-mi şi o cafea.

— Bine, spuse Marie şi, aplecându-se peste masă, îl

sărută pe gură.

— Acuma lasă-mă singur. Trebuie să mă gândesc ce am de făcut.

Stătea la masă şi privea pianul, bufetul, aparatul de radio, tabloul înfăţişând o dimineaţă de septembrie, şi tablourile amoraşilor cu arcul pe spate, şi masa lucioasă, de stejar veritabil, şi scaunele lucioase de stejar veritabil, şi perdelele de la ferestre, şi se gândea: „Ce şansă am ca să mă bucur de casa asta a mea? De ce am ajuns din nou într-o situaţie mai rea decât aceea de la care am pornit? Şi totul se va duce dracului dacă n-o scot acuma la capăt. Pe dracu se va duce! Nu mai am decât şaizeci de dolari, dar o să-i fac eu să se înmulţească. Şi fetele astea afurisite! Asta-i tot ce-am putut face femeia asta bătrână şi cu mine! Oare băieţii din ea s-or fi dus înainte de-a o cunoaşte?”

— Ţi-am adus pistolul, spuse Marie, ducându-l de cureaua tocului. Încărcătoarele sunt pline.

— Trebuie să plec, spuse Harry. Ridică tocul greu de pânză groasă, pătată de ulei, în care era pistolul descărcat. Pune-l în maşină, sub bancheta din faţă.

— La revedere, îi spuse Marie.

— La revedere, bătrânico.

— N-o să mă necăjesc, dar te rog să ai grijă de tine.

— Fii cuminte.

— Ah, Harry, gemu ea şi-l strânse tare în braţe.

— Lasă-mă să plec. N-am timp.

O mângâie pe spate cu ciotul braţului.

— Tu şi laba ta de broască ţestoasă… şopti ea. O, Harry, fii cu băgare de seamă…

— Trebuie să plec. La revedere, bătrânico.

— La revedere, Harry.

Se uită la el cum pleacă de acasă, înalt, lat în umeri, cu şoldurile înguste, mişcându-se fără zgomot, ca un fel de sălbăticiune, uşor şi sprinten şi încă tânăr. „Ce uşor şi mlădios se mişcă”, se gândea, şi când se urcă în maşină, îl văzu bălai, cu părul ars de soare, cu obrajii cu pomeţi largi,

de mongol, cu ochii înguşti, cu nasul turtit, cu gura mare şi falca rotundă. Şi când se urcă în maşină, el îi zâmbi şi ea începu să plângă. „Faţa asta afurisită, se gândea ea. Ori de câte ori îi văd faţa asta afurisită, îmi vine să plâng...”

CAPITOLUL 15

La barul din localul lui Freddy stăteau trei turişti, şi Freddy îi servea. Unul era foarte înalt, uscăţiv, cu spete largi, purta şort, şi pe nas avea nişte ochelari cu lentile groase. Faţa-i era bronzată şi avea o mustăcioară nisipie, tunsă foarte scurt. Femeia care era cu el avea părul blond, buclat, tuns scurt, bărbăteşte, tenul nesănătos şi un Irup de atlet. Şi ea purta şort.

— Ei, zexe! îi spunea ea celui de al treilea turist, care avea un obraz roşu şi umflat, o mustaţă ruginie, o pălărie albă de pânză, cu o vizieră de celuloid verde, şi un fel ciudat de a vorbi, mişcându-şi violent buzele, ca şi cum ar fi înghiţit ceva foarte fierbinte.

— Ce drăguţ! spunea omul cu viziera verde. N-am auzit niciodată expresia asta folosită în cursul unei conversaţii. Credeam că e o expresie care nu se mai foloseşte şi pe care-o mai poţi găsi prin... ăă... prin gazetele umoristice, dar cu neputinţă de auzit.

— Zexe, zexe. de două ori zexe! spuse din nou femeia-atlet, într-un subit acces de drăgălăşenie, dându-i prilejul să-i privească din profil obrazul plin de coşuri.

— Ce frumos! spuse omul cu viziera verde. O spuneţi atât de drăguţ... Expresia aceasta nu e cumva de prin Brooklyn[27]?

— Nu trebuie să vă supăraţi pe ea. E soţia mea, spuse turistul cel înalt. V-aţi cunoscut?

— Oh, zexe şi ţie, şi de două ori zexe pentru că am făcut cunoştinţă, spuse soţia. Îmi pare bine.

[27] Suburbie a New Yorkului.

— Nu e rău deloc, spuse omul cu viziera verde, îmi pare bine că v-am cunoscut.

— O, chiar ar trebui s-o cunoaşteţi, spuse turistul cel înalt.

Tocmai atunci intră şi Harry, şi soţia turistului celui înalt spuse:

— Nu e un bărbat minunat? Tocmai ce mi-ar trebui. Cumpără-mi-l, papa!

— Pot să-ţi vorbesc? îl întrebă Harry pe Freddy.

— Desigur! Dă-i drumul şi spune tot ce vrei, spuse soţia turistului celui înalt.

— Ţine-ţi gura, târfo, spuse Harry. Freddy vino în fund.

În fund, la o masă, Bee-lips aştepta.

— Salutare, şefule!

— Ia mai las-o! spuse Harry.

— Uite ce e, interveni Freddy. Mai termină cu felul ăsta de a vorbi. Nu se poate să vorbeşti aşa la mine în local. Nu se poate să-i spui unei femei cinstite târfă într-un local ca al meu!

— E-o târfă! spuse Harry. Ai auzit ce mi-a spus?

— Mă rog… în orice caz, nu-i poţi spune asta în faţă.

— Bine. Ai adus banii?

— Desigur, spuse Bee-lips. Şi de ce n-aş avea banii? Am spus eu că nu-i am?

— Să-i vedem.

Bee-lips îi dădu peste masă. Harry numără zece bilete de-o sută de dolari şi patru de douăzeci.

— Ar trebui să fie o mie două sute.

— Minus comisionul meu, spuse Bee-lips.

— Hai, dă-i şi pe ăia încoa’.

— Nu-i dau.

— Hai!

— Nu face pe prostu’.

— Mă, păduche nenorocit!

— Ascultă, banditule, să nu încerci să mi-i iei cu forţa, că nu-i am la mine.

— Am înţeles, spuse Harry. Trebuia să mă gândesc la

asta. Ascultă. Freddy. Mă cunoşti de multă vreme. Ştiu că face o mie două sute. Îmi lipsesc o sută şi douăzeci. Ia-i şi riscă cei o sută şi douăzeci, plus plata chiriei pentru vas.

— Adică trei sute şi douăzeci de dolari, spuse Freddy.

Pentru el era o sumă greu de riscat şi asuda când se gândea la asta.

— Am o maşină şi un radio, care fac atât.

— Pot încheia un act ca să consemnăm înţelegerea asta, se oferi Bee-lips.

— N-am nevoie de acte exclamă Freddy. Asuda din nou şi glasul îi tremura. Apoi spuse: În regulă! Am să risc. Dar, pentru numele lui Dumnezeu. Harry, fii cu băgare de seamă ce faci cu vasul!

— O să am grijă de el ca şi cum ar fi al meu.

— Pe-ai tău l-ai pierdut, observă Freddy, ascultând din nou şi îngrozindu-se când îşi aduse aminte.

— O să am grijă de el.

— O să pun banii în *safe*-ul meu, la bancă; făgădui Freddy.

Harry se uită la Bee-lips.

— E un loc bun, spuse Bee-lips şi rânji.

— Barman! strigă cineva din camera din faţă.

— Te cheamă, spuse Harry.

— Barman! se auzi din nou glasul.

Freddy se duse în camera din faţă.

— Omul acela m-a insultat! auzi Harry cum protesta glasul din camera din faţă, dar el vorbea acuma cu Bee-lips.

— O să ancorez la docul de aici, din faţa străzii. Aici, în apropiere.

— Asta-i tot.

— Bine, şefule!

— Ia nu mă mai lua aşa!

— Cum vrei…

— O să fiu acolo de la ora 4.

— Altceva?

— M-au luat prin surprindere, cu forţa. Înţelegi? Eu nu

ştiam nimic. Nu făceam altceva decât să lucrez la motor. N-am avut pregătit nimic pe bord pentru o călătorie. Am închiriat vasul de la Freddy ca să merg cu turiştii la pescuit. Mi-au pus pistolul în coaste şi m-au obligat să-i dau drumul şi au tăiat parâmele.

— Cu Freddy însă ce-o să fie? Nu i-ai închiriat vasul ca să te duci la pescuit.

— O să-i spun şi lui Freddy.

— Mai bine nu.

— Mă duc să-i spun.

— Mai bine nu!

— Ia ascultă! spuse Harry. Am făcut afaceri cu Freddy încă din timpul războiului. De două ori am fost şi tovarăşi şi n-am avut nicio încurcătură. Ştii ce multe am făcut pentru el. E singurul fiu de târfă din oraşul ăsta în care *aş avea* încredere.

— Eu n-aş avea încredere în nimeni.

— *Tu,* nu; După experienţele pe care le-ai avut cu tine însuţi, te cred şi eu.

— Ia mai lasă-mă-n pace!

— Bine, te las. Du-te şi vezi-ţi prietenii. Cine mai *sunt* şi ăştia?

— Sunt nişte cubani. I-am întâlnit la hanul de pe şosea. Unul dintre ei voia să încaseze un cec. Şi ce-i rău în asta?

— Şi n-ai observat nimic?

— Nu. Ne-am înţeles să no întâlnim la bancă.

— Cine-i duce acolo?

— Vin cu un taxi.

— Şi ce-o să creadă şoferul că sunt, violonişti, de pildă?

— O să luăm unul care nu crede nimic. Sunt de-ajuns de mulţi şoferi în oraşul ăsta care nu se gândesc la nimic. Hayzooz, de pildă.

— Hayzooz e băiat deştept. El vorbeşte numai aşa, ca un caraghios.

— O să le spun atunci să ia unul prost.

— Să ia unul care n-are copii.

— Toţi au copii. Ai văzut vreun şofer de taxi care să n-

aibă copii?

— Eşti o bestie afurisită!

— Da, dar n-am omorât pe nimeni, îi spuse Bee-lips.

— Nici n-ai să omori. Hai să ieşim de-aici! Numai că sunt cu tine şi mă simt râios.

— Poate că şi eşti râios.

— Aşa, din vorbit?

— Dacă nu-ţi ţii gura…

— Atunci ţineţi-o pe-a ta! spuse Harry. Mă duc să beau ceva.

În camera din faţă, cei trei turişti şedeau pe scaunele acelea înalte. Când Harry se apropie de bar, femeia se uită în altă parte, ca să-i arate dispreţul ei.

— Ce bei? îl întrebă Freddy.

— Ce bea doamna?

— Un „Cuba Libre”.

— Atunci dă-mi un whisky simplu.

Turistul cel înalt, cu mustăcioara nisipie şi cu ochelari cu lentilă groasă, îşi aplecă faţa mare cu nasul ascuţit spre Harry şi-i spuse:

— Spune-mi, ce ţi-a venit să vorbeşti aşa soţiei mele?

Harry îl măsură de sus până jos şi-i spuse lui Freddy:

— Ce fel de local e şi ăsta al tău?

— Ce vrei să spui? zise turistul cel înalt.

— Ia-o încet, îi spuse Harry.

— Să ştii, cu mine nu-ţi merge!

— Ascultă, spuse Harry. Ai venit aici ca să te faci bine şi să devii mai puternic, nu-i aşa? Atunci vezi-ţi de treabă! Şi ieşi.

— Cred că trebuia să-l bat, spuse turistul cel înalt. Ce crezi, draga mea?

— Aş vrea să fiu bărbat, spuse femeia.

— Aşa cum eşti făcută, ai ajunge departe, mormăi, în paharul de bere, omul cu viziera verde.

— Ce-aţi spus? întrebă cel înalt.

— Am spus că i-aţi putea afla numele şi adresa şi să-i

scrieţi o scrisoare, spunându-i ce credeţi despre el.

— Cum aţi spus că vă numiţi? Nu cumva vă bateţi joc de mine?

— Sunt profesorul MacWalsey.

— Mă numesc Laughton, spuse cel înalt. Sunt scriitor.

— Îmi pare bine, spuse profesorul MacWalsey. Scrieţi des?

Omul cel înalt privi în jurul său.

— Hai să plecăm de-aici, draga mea. spuse el: Toată lumea sau ne insultă, sau a înnebunit.

— Ciudate mai sunt locurile de pe-aici… spuse profesorul MacWalsey. Cu adevărat încântătoare! Sunt denumite „Gibraltarul Americii” şi se află la trei sute şaptezeci şi cinci de mile mai la sud decât oraşul Cairo din Egipt. Dar localul ăsta e singurul loc pe care am avut timp să-l văd. Şi e un loc minunat!

— Văd că eşti, într-adevăr, profesor! spuse femeia. Ştii că-mi placi?

— Şi mie-mi placi, drăguţo, mărturisi profesorul, dar acuma trebuie să plec.

Se ridică şi ieşi afară, să-şi caute bicicleta.

— Toţi sunt aiuriţi pe-aicea, spuse omul cel înalt. Mai bem ceva, dragă?

— Mi-a plăcut profesorul, spuse nevastă-sa. Avea maniere atrăgătoare.

— Şi celălalt…

— A, acela avea o faţă frumoasă! Parcă era un tătar, sau aşa ceva. Tare-aş fi vrut să nu mă insulte! La faţă arăta ca un fel de Gingis-han. Doamne şi ce lip solid!

— Era ciung, observă soţul.

— N-am băgat de seamă. Bem ceva, nu? Mă întreb, cine-o să mai vină acuma?

— Probabil că Tamerlan.

— Doamne, ce cult eşti! Dar Gingis-han ăla mi-ar fi plăcut! De ce i-a plăcut profesorului că spuneam zexe?

— Nu ştiu, dragă, spuse Laughton, scriitorul. Mie nu mi-a plăcut niciodată.

— Părea să-i plac pentru ceea ce sunt în realitate, zise soţia. Tii, ce tip drăguţ!

— O să-l mai vezi, probabil.

— Ori de câte ori veţi veni pe-aici, o să-l vedeţi, interveni Freddy. Stă tot timpul pe-aici. De două săptămâni încoace.

— Dar cine e celălalt, care vorbea atât de necioplit?

— Ăla? E un om de pe-aici.

— Ce face?

— Hm… cam de toate. E pescar.

— Cum şi-a pierdut braţul?

— Nu ştiu. A fost rănit.

— Tii, da ştiu că e un bărbat frumos! spuse femeia.

Freddy pufni în râs.

— Am auzit spunându-i-se în fel şi chip, dar aşa ceva încă n-am auzit.

— Nu crezi că are un obraz frumos?

— Nu vă înfierbântaţi, doamnă, îi spuse Freddy. Are o faţă ca un jambon, pe care e lipit un nas turtit.

— Doamne, ce proşti sunt bărbaţii! Ăsta-i omul visurilor mele!

— Al visurilor urâte, spuse Freddy.

În tot timpul ăsta, scriitorul şedea şi-i asculta cu o expresie prostească pe faţă, pe care şi-o schimba numai ca să se uite admirativ la nevastă-sa. „Trebuie să fii scriitor sau funcţionar la F.E.R.A.[28] ca să ai o nevastă ca asta, se gândea Freddy. Doamne, nu e îngrozitoare?”

Tocmai atunci intră în local Albert.

— Unde e Harry?

— E jos, în port.

— Mulţumesc, spuse Albert.

Albert ieşi, iar femeia cu scriitorul continuară să stea acolo. Freddy se frământa ce-o să fie cu vasul şi se gândea cât de tare-l dor picioarele din cauză că stă toată ziua la bar. Pusese un grătar pe ciment, dar nu părea să fi fost bun

[28] Iniţialele organizaţiei *„Federal Relief Administration”* – Administraţia ajutorului federal excepţional.

la ceva. Picioarele îl dureau tot timpul. Şi, totuşi, făcea treabă bună, tot atât de bună ca oricare altul din oraş, şi cu mai puţină bătaie de cap. Femeia asta e isterică, pur şi simplu. Şi ce fel de bărbat ar lua o asemenea femeie? „Nici cu ochii închişi n-aş face-o, se gândea Freddy. Nici cu o alta pe lângă ea. Şi, cu toate astea, beau băuturi amestecate. Băuturi scumpe. Asta e ceva!”

— Da, *sir,* spuse el. Imediat.

Un bărbat bine făcut, cu faţa arsă de soare, cu o cămaşă pescărească în dungi şi cu un şorţ kaki intrase însoţit de o fată brună, foarte drăguţă, care purta o bluză albă de lână subţire şi pantaloni albastru-închis.

— Uite-l pe Richard Gordon, exclamă Laughton ridicându-se în picioare, cu frumoasa *miss* Helen!

— Salutare, Laughton! spuse Richard Gordon. N-ai văzut învârtindu-se pe-aici ceva care să semene cu un profesor beat?

— A plecat înainte, răspunse Freddy.

— Vrei un vermut, iubito? o întrebă pe soţia sa Richard Gordon.

— Daca bei şi tu. spuse ea,. şi apoi, către cei doi soţi Laughton: *Hello!* Freddy, pe al meu să-l faci cu două părţi vermut franţuzesc şi o parte italienesc.

Şedea pe un scaun înalt, cu picioarele încrucişate, şi privea în stradă. Freddy se uita la ea cu admiraţie. Spunea că e cea mai frumoasă vilegiaturistă venită în iarna aceea în Key West. Mai drăguţă decât faimoasa doamnă Bradley. Doamna Bradley începea să fie puţin cam prea solidă. Fata asta avea o faţă drăguţă de irlandeză, un păr negru, care îi venea aproape până la umeri, şi o piele netedă şi catifelată. Freddy se uita la mâna ei brună, care ţinea paharul.

— Cum merge cu lucrul? îl întrebă Laughton pe Richard Gordon.

— Foarte bine, spuse Gordon. Dar la dumneata?

— James nu lucrează, spuse doamna Laughton. Bea, asta face!

— Spune-mi, nu ştii cine-i profesorul ăsta MacWalsey? îl întrebă Laughton pe Gordon.

— A, cred ca e un fel de profesor de economie, aflat în nu ştiu ce fel de concediu de studii. E prieten cu Helen.

— Mie îmi place, spuse Helen Gordon.

— Şi mie îmi place, spuse doamna Laughton.

— Mie mi-a plăcut mai întâi, spuse Helen Gordon veselă.

— A, ţi-l las dumitale! Voi, fetiţele astea de treabă, căpătaţi întotdeauna ce vreţi.

— Asta ne şi face să fim de treabă, spuse Helen Gordon.

— O să iau încă un vermut, spuse Richard Gordon. Nu beţi? îi întrebă el pe soţii Laughton.

— De ce nu? răspunse Laughton. Spune-mi, vă duceţi la marea petrecere pe care o face familia Bradley mâine?

— Desigur, el se duce, spuse Helen Gordon.

— Ştii că ea îmi place, spuse Gordon. Mă interesează atât ca femeie, cât şi ca fenomen social.

— Uite la el! zise doamna Laughton. Poţi vorbi tot atât de cult ca şi profesorul.

— Nu te mai împăuna cu ignoranţa ta, drăguţo, spuse Laughton.

— Oare bărbaţii se culcă cu fenomene sociale? întrebă Helen Gordon privind afară.

— Nu vorbi prostii! spuse Richard Gordon.

— Voiam să întreb dacă asta face parte din munca de documentare a scriitorului…

— Scriitorul trebuie să ştie de toate, spuse Richard Gordon. El nu-şi poate limita experienţa numai la ceea ce prescriu canoanele burgheze.

— Aşa? întrebă Helen Gordon. Şi atunci ce face soţia unui scriitor?

— O mulţime de lucruri, după părerea mea, răspunse doamna Laughton. Trebuia să-l fi văzut pe bărbatul care a fost aici şi m-a insultat pe mine şi pe James. Era grozav!

— Trebuia să-l fi plesnit, spuse Laughton.

— Era, într-adevăr, un tip grozav! întări doamna Laughton.

— Mă duc acasă, declară Helen Gordon. Nu vii, Dick?

— Cred că o să mai rămân în oraş, răspunse Richard Gordon.

— Da? întrebă Helen Gordon, privindu-se în oglinda care era deasupra capului lui Freddy.

— Da, răspunse Richard Gordon.

Freddy, care o privea. Îşi spuse c-o să izbucnească în plâns. Spera să nu se întâmple asta chiar în local.

— Nu mai bei un vermut? o întrebă Richard Gordon.

— Nu, clătină ea din cap.

— Ce-i cu tine? o întrebă doamna Laughton. Nu vă distraţi pe-aici?

— A, grozav! răspunse Helen Gordon. Cred totuşi că e mai bine să mă duc acasă.

— O să mă întorc mai devreme, făgădui Richard Gordon.

— Nu te grăbi, că nu-i nevoie, spuse ea şi ieşi. Nu plânsese. Dar nici nu-l găsise pe MacWalsey.

CAPITOLUL 16

Harry Morgan se duse în port cu maşina până la locul în care se afla vasul, se uită dacă nu e nimeni prin preajmă, ridică bancheta din faţă a maşinii, luă cu grijă tocul de pânză, turtit şi plin de ulei, şi-l aruncă în cabina comandei.

Se urcă pe şalupă, ridică capacul motorului şi puse pistolul-mitralieră dedesubt, să nu se vadă. Deschise supapele de benzină şi pomi amândouă motoarele. După. câteva minute, motorul tribord mergea din plin, motorul babord însă rata la al doilea şi al patrulea cilindru, şi Morgan descoperi că bujiile erau plesnite. Căută alte bujii, dar nu găsi niciuna.

„Trebuie să pun alte bujii şi să umplu rezervorul cu benzină”, se gândi el.

Umblând dedesubt la motoare, deschise tocul pistolului-mitralieră şi-i potrivi patul. Găsi două bucăţi de curea de transmisie şi patru şuruburi; găuri cureaua şi făcu un inel care să ţină pistolul sub podeaua comandei, la stânga trapei, pe deasupra maşinii babord. Stătea acolo, legănându-se uşurel, şi băgă în magazia pistolului unul dintre cele patru încărcătoare pe care le ţinea în buzunarele de pânză ale tocului. Îngenunchind între cele două motoare, se ridică, pentru a pune mâna pe pistol. Trebuia să facă numai două mişcări. Prima, să descheie cureaua care înfăşură magazia armei trecând prin spatele trăgaciului. A doua, să scoată pistolul din celălalt nod. Încercă şi totul merse uşor cu o mână. Împinse cocoşul de la „semiautomat” la „automat” şi verifică dacă piedica este pusă. Apoi încheie cureaua la loc. Nu ştia unde să pună

celelalte încărcătoare, aşa că împinse tocul sub unul dintre rezervoarele de benzină, unde putea umbla, cu capetele încărcătoarelor mai la îndemână. „Când am să cobor prima oară, după ce-o s-o pornesc, o să pun două în buzunar, se gândi el. E mai bine să nu le ai la tine, dar s-ar putea întâmplă ceva, şi totul să se ducă dracului!”

Se ridică în picioare. Era o după-amiază frumoasă, cu cerul senin, aerul era plăcut, nu rece, şi dinspre nord sufla o adiere uşoară. Da, era o după-amiază plăcută. Fluxul se retrăgea, şi pe ţăruşii de la capătul canalului stăteau doi pelicani. O barcă de pescuit, de culoare verde-închis, trecea încetişor spre piaţa de peşte. La pupa. pescarul, un negru, ţinea cârma. Harry se uită departe peste ape. Suprafaţa mării era calmă, vântul sufla uşor, unda bătea în albastru-cenuşiu în lumina soarelui de după-amiază. Dintre valuri se zărea bancul de nisip care se formase când fusese dragat canalul. Acolo se adunau rechinii. Deasupra bancului zburau pescăruşi albi.

„O să fie o noapte frumoasă, se gândi Harry. O noapte bună pentru traversare.”

Asudase tot trebăluind acolo jos pe la maşini şi, îndreptându-se din şale, luă un şomoiog de cârlţi şi se şterse pe faţă.

Albert, care sosise, îl strigă:

— Hei, Harry! Ce-ar fi să mă iei şi pe mine?

— Dar ce ţi s-a mai întâmplat?

— De azi înainte o să avem de lucru la Ajutor numai de trei ori pe săptămână. Ni s-a spus azi-dimineaţă. Trebuie să fac ceva.

— Bine, spuse Harry. Se răzgândise. E-n regulă!

— Aşa da, spuse Albert. Mi-era frică să mă duc acasă, să dau cu ochii de bătrâna mea. Mi-a tras o săpunealâ azi la prânz, de parc-aş fi fost eu vinovat că Ajutorul nu ne mai dă de lucru.

— Dar ce-i cu bătrâna ta, întrebă Harry glumind, nu poţi să-i tragi o chelfăneală?

— Să-i tragi o chelfăneală? Aş vrea s-o auzi ce-ar spune

dac-ar afla ea de una ca asta! Ce, crezi că-ţi merge aşa ceva cu ea?

— Uite ce-i, Al! Ia maşina şi chestia asta şi du-te la „Magazinul naval” şi cumpăra şase bujii asemănătoare. După aceea te duci şi iei un bloc de gheaţă de douăzeci de cenţi şi şase barbuni. Mai ia două cutii de cafea, patru de carne de vacă, două pâini, zahăr şi două cutii de lapte condensat. Opreşte la Sinclair şi spune-le să vină să bage în rezervor o sută cincizeci de galoni de benzină. Întoarce-te cât poţi mai repede şi schimbă bujiile cilindrilor doi şi patru, numărând de la elice, la motorul babord. Le spui că mă întorc să le plătesc benzina. Mă pol aştepta sau mă pot găsi la Freddy. Ai să ţii minte totul? Mergem mâine cu nişte străini în larg, să pescuim tarponi.

— Păi, e prea rece pentru pescuit, spuse Albert.

— Străinii spun că nu.

— Nu-i mai bine să iau o duzină de barbuni? întrebă Albert. Dacă-i mănâncă ştiucile? Sunt o mulţime de ştiuci acuma prin canalele astea.

— Bine, fie şi-o duzină. Dar întoarce-te până într-un ceas şi vezi să umpli rezervorul.

— Ce ai nevoie de atâta benzină?

— S-ar putea să plecăm devreme şi să întârziem, aşa că n-o să avem timp să-i facem plinul.

— Ce s-a întâmplat cu cubanii aceia care voiau să-i treci dincolo?

— N-am mai auzit nimic despre ei.

— Ar fi fost o afacere bună…

— Şi asta e o afacere bună. Hai, du-te!

— Cât îmi dai pe zi?

— Cinci dolari. Dacă nu vrei, n-ai decât.

— E-n regulă! spuse Albert. Ce bujii trebuie înlocuite?

— Numărul doi şi numărul patru numărând înapoi de la elice.

Albert dădu din cap.

— O să ţin minte, spuse el.

Se urcă în maşină, făcu un ocol şi apoi o porni pe stradă

în sus.

De unde stătea pe vas, Harry putea să vadă clădirea de cărămidă şi piatră şi intrarea Primei Bănci de Stat de Depuneri şi Credit. Era cu un rând de case mai jos, la capătul străzii. Intrarea laterală nu se vedea. Se uită la ceas. Era două şi ceva. Închise capacul de deasupra maşinilor şi se urcă pe mal. „Ei, acuma sau se face, sau nu, se gândi el. Am făcut tot ce puteam face. Mă duc până la Freddy, şi după aceea mă întorc să-i aştept.” O luă la dreapta şi coti pe o stradă lăturalnică, să nu treacă prin faţa băncii.

CAPITOLUL 17

Ar fi vrut să-i spună lui Freddy despre ce e vorba, dar nu fu în stare. Nu era nimeni în bar; şedea pe un scaun şi voia să-i spună, dar nu putea. Şi tocmai când să-i spună, îşi dădu seama că Freddy n-ar fi fost de acord. Pe vremuri, poate că da, astăzi, însă, nu. Poate că nici altă dată. Şi abia atunci când se gândi să-i spună lui Freddy, îşi dădu seama ce afurisită era toată istoria asta. „Aş putea rămâne aici, îi trecu prin minte, şi n-ar mai fi nimic. Aş putea rămâne aici, să beau ceva; m-aş ameţi şi n-aş mai fi amestecat în toată afacerea asta... Doar că pistolul meu mitralieră e pe vas. Dar nimeni nu ştie că-i al meu, în afară de bătrână mea. L-am luat în Cuba în călătoria pe care am făcut-o atunci când i-am dus pe ceilalţi. Nimeni nu ştie că-l am. Aş putea rămâne aici şi n-aş mai fi amestecat cu nimic în toată povestea asta... Dar ce dracu or să mănânce ai mei? De unde să iau bani ca să le întreţin pe Marie şi pe fete? N-am vas, n-am bani, n-am nici carte! Ce-ar putea lucra un ciung? Tot ce-aş putea pune la bătaie sunt cele două *cojones* ale mele. Aş putea rămâne aici, să mai beau, să zicem, vreo cinci pahare, şi totul s-ar termina! După aceea, ar fi prea târziu. Aş putea să las totul să treacă şi să nu fac nimic.

— Freddy, dă-mi să beau ceva.

— Imediat.

„...Aş putea vinde casa şi ne-am muta undeva cu chirie până aş găsi ceva de lucru. Ce anume? Niciun fel de lucru! M-aş putea duce acum la bancă, să-i torn, şi ce-aş căpăta? «Mulţumiri»! Fără îndoială, «mulţumiri». O mână de ticăloşi

în slujba guvernului cuban m-au făcut să-mi pierd braţul trăgând în mine fără niciun rost, şi alţi ticăloşi, în slujba guvernului american, mi-au luat vasul. Şi acum pot să-mi pierd casa, dar să primesc în schimb «mulţumiri». N-am nevoie de mulţumiri! Dracu să-i ia, se gândi el. N-am încotro, nu pot alege!”

Voia să-i spună lui Freddy, ca să mai ştie încă cineva ce are de gând să facă. Dar nu-i putea spune, pentru că Freddy n-ar fi putut accepta. Făcea afaceri bune. În timpul zilei nu prea intra mai nimeni în local, noaptea, însă, până la ora 2, era plin. Freddy nu era într-o situaţie proastă, ca el. Ştia că n-o să accepte. „Trebuie s-o scot la capăt singur, cu nefericitul acela de Albert! Doamne, când a venit, arăta mai flămând ca oricând! Sunt unii din ăştia care ar crăpa mai întâi de foame. şi numai după aceea s-ar apuca să fure! Şi acum sunt în oraş o mulţime din ăştia, cărora le chiorăie maţele de foame. Dar n-ar face nicio mişcare! Mor de foame câte puţin în fiecare zi. Au început-o aşa încă de când s-au născut; cel puţin o parte din ei.”

— Hei. Freddy. Ia mai dă-mi o juma’!

— De ce?

— De „Bacardi”.

— Imediat.

— Scoate-i dopul dacă vrei. Ştii că am vrut să închiriez vasul ca să trec dincolo nişte cubani?

— Aşa mi-ai spus.

— Nu ştiu când au de gând să plece. Poate că în seara asta. Nu ştiu încă.

— Vasul e gata de plecare oricând. O să ai vreme frumoasă dacă treci dincolo în noaptea asta.

— Spuneau că vor să meargă la pescuit în după-amiaza asta.

— Dacă nu le-au furat pelicanii, are toate dichisurile pe bord.

— Sunt încă pe vas.

— Bine, atunci îţi doresc drum bun.

— Mulţumesc. Mai dă-mi un pahar.

— De ce?

— De *whisky.*

— Credeam că bei „Bacardi”.

— Beau *whisky,* ca să nu-mi fie rece în timpul, traversării.

— Păi briza o să-ţi bată tot timpul în pupa, spuse Freddy. Mi-ar plăcea să trec dincolo în noaptea asta.

— Da, o să fie o noapte minunată. Mai dă-mi, te rog, unul.

În clipa aceea intrară pe uşă turistul cel înalt şi soţia lui.

— Ah, uite-l pe omul visurilor mele, rosti femeia şi se aşează pe un scaun lângă Harry.

Morgan se uită la ea şi se ridică.

— Mă întorc, Freddy, spuse el. Mă duc să văd dacă nu vor cumva străinii aceia să plece la pescuit.

— Nu pleca, îi spuse femeia. Te rog, nu pleca…

— Ştii că ai haz! îi răspunse Harry şi ieşi afară.

Pe stradă. Richard Gordon se îndrepta către impunătoarea reşedinţă de iarnă a familiei Bradley. Spera ca doamna Bradley să fio singură acasă. Şi avea să fie. Doamna Bradley colecţiona şi scriitori, şi cărţi, dar Richard Gordon încă nu ştia asta. Soţia lui se întorcea acasă, mergând de-a lungul plajei. Nu dăduse peste John MacWalsey. Poate că avea să treacă totuşi pe la ei.

CAPITOLUL 18

Albert era pe şalupă, şi rezervorul fusese umplut cu benzină.

— O să pornesc motorul, ca sa văd cum merg cei doi cilindri, spuse Harry. Ai pus bine lucrurile acelea?

— Da.

— Apucă-te atunci şi fă nişte momeli.

— Mai mari?

— Desigur.

Albert era la pupa, punând momelile, şi Harry, la comandă, pornise motoarele, când se auzi deodată zgomotul unui motor de automobil. Se uită spre stradă şi văzu un om ieşind din bancă. Avea o puşcă în mână şi alerga. După aceea nu-l mai văzu. Alţi doi oameni, cu valize de piele şi cu pistoale în mâini, ieşiră şi alergară în aceeaşi direcţie. Harry îl privi pe Albert, care era ocupat cu momelile. Un al patrulea, un tip solid, ieşi pe poarta băncii, ţinând un pistol-mitralieră în mână, şi, cum ieşea cu spatele, sirena băncii începu să urle prelung şi sfâşietor. Harry văzu ţeava pistolului săltând: hop, hop, hop, hop şi auzi pocnetele: „pac, pac, pac, pac” răsunând surd şi înăbuşit în tânguirea sirenei. Omul se întoarse şi fugi, oprindu-se să mai tragă o dală înspre uşa băncii. Albert se ridică în picioare la pupa şi spuse:

— Cristoase, au atacat banca! Isuse Cristoase, ce-i de făcut? şi în acelaşi timp Harry auzi uruitul „Fordului” care cobora dinspre o stradă laterală şi se opri în faţa vasului.

În maşină, în spate, stăteau trei cubani, şi unul în faţă, lângă şofer.

— Unde-i vasul? strigă unul în spaniolă.

— Aici, nu-l vezi, nebunule? îi răspunse un altul.

— Asta nu-i vasul nostru.

— Ba da. Uite-l pe căpitan!

— Haideţi! Urcaţi, pentru numele lui Dumnezeu!

— Dă-te jos, strigă unul dintre cubani şoferului. Sus mâinile!

Şoferul se opri, în picioare, lângă maşină, şi cubanul îi băgă un cuţit sub cingătoare, îl smuci şi, tăindu-i cingătoarea, îi despică pantalonii până aproape de genunchi. Apoi îi trase pantalonii jos.

— Stai aşa! îi spuse.

Ceilalţi doi cubani cu valizele în mână le aruncară în comanda vasului şi se rostogoliră cu toţii pe punte.

— Dă-i drumu'! porunci unul.

Cubanul cel solid îi vârî lui Harry ţeava pistolului în coaste.

— Hai, şefule! Dă-i drumu'!

— Ia-o mai domol, spuse Harry. Ţine-ţi chestia asta în altă parte.

— Ia desfă odgonul ăla! urlă cubanul cel solid. Tu! strigă el către Albert.

— Aşteaptă puţin, spuse Albert. Stai, nu porni. Ăştia sunt hoţii care au jefuit banca.

Cubanul cel solid se întoarse şi-şi îndreptă pistol ul-mitralieră spre Albert.

— Hei, nu trage! Nu trage! strigă Albert. Nu trage!

Împuşcătura fu atât de apropiată de piept, încât gloanţele plesniră ca nişte palme. Albert căzu în genunchi, cu ochii holbaţi, cu gura căscată. Părea că mai încearcă să spună: „Nu trage!"

— N-ai nevoie de secund, spuse cubanul cel solid, ciung afurisit ce eşti! Apoi spuse în spaniolă: Tăiaţi odgonul cu cuţitul acela pescăresc. Şi din nou în engleză: Hai! Dă-i drumu'! Şi iar în spaniolă: Băgaţi-i pistolul în coaste! Şi apoi din nou în engleză: Hai, dă-i drumu', că-ţi zbor creierii!

— Pornim, spuse Harry.

Unul dintre cubanii cu faţă de indian îi ţinea un pistol în coaste în partea în care-i lipsea braţul. Gura ţevii îi atingea aproape cârligul agăţat de ciot.

Întoarse vasul rotind timona cu braţul cel teafăr şi. uitându-se la pupa. ca să troacă fără grijă pe lângă ţăruşi. Îl văzu pe Albert prăbuşit într-o baltă de sânge, cu capul căzut într-o parte. Pe chei taxiul înţepenise în acelaşi loc, ca şi şoferul cel gras. În izmene, cu pantalonii căzuţi pe vine, cu mâinile deasupra capului, cu gura căscată, ca şi Albert. Pe stradă nu se vedea niciun om.

Trecu pe lângă chei şi intră în bazin, iar de aici, în canal, lunecând pe lângă debarcaderul farului.

— Hai. acuma dă-i viteză! îi porunci cubanul cel solid. Să te văd…

— Dă la o parte pistolul acela, spuse Harry. Se gândea: „Aş putea face să *eşueze* vasul pe bancul Craw Fish, dar sunt al dracului de sigur că mă curăţă cubanul ăsta!”

— Dă-i viteză! urlă cubanul cel solid. Apoi, în spaniolă: Culcaţi-vă pe punte toţi! Fiţi atenţi la căpitan!

Se întinse pe jos, la pupa, şi-l împinse pe Albert în comandă. Ceilalţi trei se întinseseră şi ei pe jos în comandă. Harry şedea la cârmă. Privea înainte, conducând vasul prin canal înspre bazin. Trecu pe lângă avizierul pentru *yacht*-uri şi pe lângă baliza cea verde, şi apoi mai departe, dincolo de dig, pe lângă fort şi pe lângă baliza cea roşie, întoarse capul. Cubanul cel solid scosese din buzunar o cutie verde, cu cartuşe, şi-şi umplea încărcătoarele. Ţinea pistolul lângă el şi-şi umplea încărcătoarele fără să se uite la ele, le umplea pipăind numai, uitându-se în apă pe deasupra pupei. Ceilalţi se uitau spre pupa, în afară de cel care-l păzea. Acesta, unul dintre cei doi cu faţă de indian, îi făcea semn cu pistolul să privească înainte. Niciun vas nu pornise încă după ei. Motoarele mergeau lin, şi fluxul îi împingea din urmă. Din mers observa ca geamandura se înclina greoi spre mare şi că la baza ei curentul se învolbura.

„Sunt două vase-automobil care ar putea să ne intercepteze, se gândea Harry. Unul. le număra el, al lui Ray. aduce poşta de la Matecumbe[29]. Dar celălalt unde o fi? L-am văzut acum două zile tras pe uscat la Ed Taylor la şantier. Pe ăsta am vrut să-l pun pe Bee-lips să-l închirieze. Şi deodată îşi aminti: Mai sunt două. Unul îl ţine Departamentul de Stat al Drumurilor prin apropierea insulelor. Celălalt e garat în Garrison Bight. Unde-am ajuns oare?" Se uită înapoi şi văzu că fortul era departe, la pupa. Clădirea de cărămidă roşie a vechii poşte începea a se zări dincolo de clădirile portului militar, şi hotelul cu ziduri galbene se ridica în zarea subţiri' a oraşului. Mai încolo, golful din faţa fortului şi farul dominau casele care se înşiruiau până la marele hotel de iarnă.

„Oricum, sunt patru mile. Iată-i că vin!" se gândi el. Două vase albe, de pescuit, ocoleau digul de piatră şi se îndreptau spre el. „Dar ăştia nu pot face mai mult de zece mile, se gândi. Ce păcat..."

Cubanii sporovăiau în spaniolă.

— Cu ce viteză mergem, şefule? întrebă cel solid, întorcându-şi privirea spre Harry.

— Cam cu vreo douăsprezece noduri.

— Şi vasele astea cât fac?

— Poate zece.

Acum le priveau cu toţii, chiar şi acela care se presupunea că-l păzeşte. „Dar ce pot face? se gândea el. Deocamdată nimic."

Cele două vase nu creşteau deloc, rămâneau la fel de mici.

— Uită-te acolo, Roberto! spuse cel care vorbea frumos.

— Unde?

— Priveşte...

Undeva, cu mult în urma vasului, atât de departe încât abia se vedea, ţâşni ceva deasupra apei

— Trag în noi, spuse cel care vorbea frumos. Ce prostie!

[29] Una dintre insulele Keys, situată la nord-est de Key West.

— Doamne! spuse cel cu faţa mare. De la trei mile…

„Patru, se gândea Harry. Toţi patru.”

Harry vedea ţâşniturile subţiri ridicându-se pe suprafaţa liniştită a apei, dar nu auzea împuşcăturile.

„Conches ăştia nenorociţi sunt de compătimit… reflectă el. Mai rău încă, se fac de râs!”

— Ce vas se vede acolo, căpitane? întrebă cel cu faţa mare, privind departe, spre pupa.

Paza de coastă.

— Cât face pe oră?

— Poate douăsprezece.

— Aşadar, acuma suntem în afară de orice pericol?

Harry nu răspunse nimic.

— Nu suntem în afara oricărui pericol?

Harry tăcu. Urmărea cu atenţie cum se măresc înspre stingă creasta de pe Sand Key şi pichetele de pe bancurile de nisip, care se iviseră în faţă, spre tribord. După zece minute aveau să treacă peste recif.

— Ce ai, nu poţi vorbi?

— Ce m-ai întrebat?

— Mai putem fi prinşi?

— Da, cu avionul pazei de coastă, spuse Harry.

— Am tăiat firele telefonice înainte de-a intra în oraş, spuse cel cu glasul plăcut.

— Dar radioul nu l-aţi tăiat, presupun, observă Harry.

— Şi crezi că avionul o să ne ajungă?

— Până se face întuneric, n-aţi scăpat încă, spuse Harry.

— Dar tu, căpitane, ce crezi? întrebă Roberto, cel cu faţa mare.

Harry nu răspunse nimic.

— Ei, spune, ce crezi?

— De ce l-ai lăsat pe banditul ăla să-mi omoare secundul? îl întrebă Harry pe cel care vorbea frumos şi care stătea acum lângă el şi se uita cum se mişcă acul busolei.

— Gura! interveni Roberto. Te omor şi pe tine!

— Pe ce sumă aţi pus mâna? îl întrebă Harry pe cel care vorbea frumos.

— Nu ştim. N-am numărat încă banii. Şi. oricum, nu-s ai noştri.

— Mda... făcu Harry.

Trecuse de far, aşa că puse vasul pe 225 de grade, direcţia obişnuită spre Havana.

— Ştii, nu facem asta pentru noi. Pentru o organizaţie revoluţionară.

— Şi pentru asta l-aţi ucis şi pe secund, nu-i aşa?

— Îmi pare tare rău, spuse băiatul. Nici nu-ţi pot spune cât de mâhnit sunt din cauza asta.

— Lasă, lasă...

— Uite ce, spuse băiatul vorbind liniştit, Roberto ăsta o un om rău. E un bun revoluţionar, dar e un om rău. A ucis atât de mulţi oameni pe vremea lui Machado[30], încât a început să-i placă treaba asta. Crede că-i plăcut, să ucizi. Şi, se-nţelege, ucide pentru o cauză dreaptă. Pentru cea mai bună dintre cauze!

Întoarse capul şi se uită la Roberto, care şedea într-unul dintre scaunele de pescuit de la pupa, cu pistolul-mitralieră pe genunchi şi se uita la vasele albe, care erau acum, după cum vedea şi Harry, foarte mici.

— Nimic, spuse Harry.

— Atunci o să beau ce-am adus, spuse Roberto.

Unul dintre cubani se întinsese pe cuşeta de deasupra rezervorului de benzină. Avea rău de mare. Şi celuilalt i se făcuse rău, dar se ţinea încă pe picioare.

Uitându-se înapoi. Harry zări un vas de culoare cenuşie, care, depărtându-se din faţa fortului, se îndrepta spre cele două vase albe.

„Iată şi vasul pazei de coastă, se gândi el. Dar nici ăsta nu face mare brânză!”

— Crezi că hidroavionul o să treacă pe aici? îl întrebă băiatul care vorbea frumos.

— Într-o jumătate de ceas va fi întuneric, răspunse Harry.

[30] *Gerardo Machado Moralez* (1873—1939) — general în războiul de independenţă al Cubei (1895—1898); preşedinte al Cubei în perioada 1925—1933.

Se aşează pe scaunul de la timonă. Ce-aveţi de gând să faceţi cu mine? Să mă omorâţi?

— Eu, unul, nu vreau aşa ceva, spuse băiatul. Urăsc omorurile!

— Ce faci acolo? îl întrebă Roberto. care avea în mână o sticlă cu *whisky.* Te împrieteneşti cu căpitanul? Şi după aceea? Ai să mănânci la căpitan la masă?

— Ţine timona', zise Harry băiatului. Vezi unde-i acul? La 225.

Se ridică de pe scaun şi se duse spre pupa.

— Dă-mi şi mie să beau, îi spuse Harry lui Roberto. Uite şi vasul pazei de coastă, dar nu ne mai poate ajunge acuma.

Lăsase deoparte furia, ura şi demnitatea, ca fiind de prisos, şi se pornise să-şi facă un plan.

— Desigur, zise Roberto. Nu ne poate intercepta. Ia uită-te la ţâncii ăia, chinuiţi de rău de mare! Ce ziceai? Vrei să bei? Mai ai şi vreo altă ultimă dorinţă, şefule?

— Da ştiu că te pricepi să glumeşti! spuse Harry şi trase o înghiţitură zdravănă de *whisky:*

— Ia-o încet! protestă Roberto. Asta-i tot.

— Mai am şi eu, îl linişti Harry. Dar glumeam, aşa…

— Cu mine să nu glumeşti, spuse Roberto bănuitor.

— Nici n-aş încerca.

— Ce ai?

— „Bacardi".

— Adu-l!

— Nu mă lua aşa de repede, zise Harry. Ce ai de te porţi aşa de brutal?

Păşi peste trupul lui Albert şi se întoarse la timonă. Se uită la compas. Băiatul deviase cu douăzeci şi cinci de grade, şi cadranul compasului se clătina… Nu-i marinar, se gândi Harry. Asta îmi mai dă timp. Uite cum e şi siajul…"

Dâra vasului alerga, desfăşurându-se în două lungi curbe de spumă, care se îndreptau în direcţia farului, acum la pupa, a cărui siluetă întunecată şi conică abia se detaşa la orizont. Casele aproape că nu se mai zăreau. Şi acolo unde

trebuiau să fie antenele postului de radio din oraş se vedeau doar nişte dâre vagi. Motoarele mergeau lin. Harry îşi vârî capul sub punte, luă o sticlă de „Bacardi” şi se duse cu ea către pupa. Acolo trase o duşcă şi apoi i-o dădu lui Roberto. Cum stătea şi se uita la Albert, simţi că-i vine rău. „Vai de capul lui…” se gândi el.

— Ce-i? Ţi-e frică de el? întrebă cubanul cu faţa mare.

— Ce-ai zice să-l aruncăm peste bord? întrebă Harry. N-are niciun rost să-l ducem cu noi.

— Aşa-i, spuse Roberto. Ai dreptate.

— Ia-l de subsuori, spuse Harry. Şi cu o să-l iau de picioare.

Roberto îşi puse pistolul-mitralierâ pe punte şi, aplecându-se, ridică trupul de umeri.

— Să ştii că lucrul cel mai greu pe lumea asta e un om mort, spuse el. Ai mai purtat vreodată pe braţe un om mort, şefule?

— Nu, spuse Harry. Dar tu ai purtat pe braţe vreodată o femeie grasă moartă?

Roberto împinse trupul mai încolo pe punte.

— Eşti un tip tare! Ce-ai zice să bem ceva?

— Zi-i înainte…

— Ascultă, să ştii că-mi pare rău că l-am omorât, spuse Roberto. Şi când o să te omor pe tine, o să-mi pară şi mai rău.

— Ia mai las-o cu palavrele astea, spuse Harry. De ce-ţi place să vorbeşti numai aşa?

— Hai, spuse Roberto, peste bord!

În clipa în care se aplecară şi, făcând vânt cadavrului, îl aruncară peste bord, Harry împinse cu piciorul pistolul-mitralieră în apă. Căzu în valuri odată cu trupul lui Albert, dar în timp ce Albert, înainte de a se cufunda, se răsuci de două ori în spuma albă stârnită de elice, pistolul se duse de-a dreptul la fund.

— Aşa-i mai bine! Ei, ce zici? întrebă Roberto. S-a mai făcut puţină ordine. Şi deodată, văzând că pistolul-mitralieră a dispărut. Începu să urle: Unde-i? Ce-ai făcut cu

el?

— Cu ce?

— *Ametralladora!*[31] strigă el, agitat, în spaniolă.

— Ce anume?

— Ştii ce!

— Nu l-am văzut.

— L-ai aruncat poşte bord. Acum o să te omor, *acuma!*

— Ia-o mai domol, spuse Harry. Şi de ce dracu să mă omori?

— Dă-mi un pistol! urlă Roberto, în spaniolă, către unul dintre cubanii care aveau râu de mare. Dă-mi repede un pistol!

Harry stătea acolo, şi niciodată nu se simţise atât de înalt, şi niciodată nu se simţise atât de spătos, şi îi curgea sudoarea pe sub braţe, şi-i luneca în jos, de-a lungul coastelor.

— Prea omori întruna… îl auzi spunând în spaniolă pe cubanul care avea râu de mare. L-ai omorât pe secund. Acuma vrei să-l omori şi pe căpitan. Şi cine-o să ne treacă dincolo?

— Lasă-l în pace, spunea celălalt. O să-l omori când ajungem dincolo.

— A aruncat pistolul-mitralierâ peste bord, spunea Roberto.

— Am pus mâna pe bani. Aşa că ce-ţi mai trebuie acuma pistolul-mitralieră? În Cuba o să ai câte pistoale-mitralierâ vrei!

— Vă spun, faceţi o greşeală dacă nu-l omorâţi acuma, vă spun! Daţi-mi un pistol!

— Ia mai taci odată! Eşti beat. Şi ori de câte ori te îmbeţi, vrei să omori pe cineva.

— Nu bei? îl întrebă Harry pe Roberto, privind, dincolo de valul cenuşiu al curentului, spre soarele, rotund şi roşu care atingea apa. Uită-te într-acolo, vezi? Când vasul o să ajungă la locul acela, soarele va fi verde strălucitor.

[31] Mitralieră (în limba spaniolă în original).

— Dracu să te ia cu poveştile astea! spuse cubanul cu faţa mare. Crezi că scapi cu d-astea?

— O să-ţi dau un alt pistol, spuse Harry. În Cuba costă numai patruzeci şi cinci de dolari. Ia-o mai domol. Acuma totul e în regulă. Am scăpat şi de avionul pazei de coastă.

— O să te omor! spuse Roberto, măsurându-i cu privirea. Ai făcut-o înadins. De aceea mi-ai spus să-l aruncăm peste bord şi pe ăla.

— N-o să mă omori, spuse Harry. Cine o să vă treacă dincolo?

— Ar trebui să te omor chiar acuma!

— Ia-o mai domol. Mă duc să văd cum merg motoarele.

Dădu la o parte capacul, coborî înăuntru, reglă uleiul la presetupe[32], ascultă motoarele şi cu mâna atinse patul pistolului-mitralieră. „Încă nu, se gândi el. Nu, mai degrabă nu încă. Doamne, ce noroc am! Şi ce dracu-l mai interesează asta pe Albert acuma, că e mort? A scutit-o pe biata lui nevastă să-l mai îngroape. Banditul ăsta cu faţa mare! Criminalul ăsta cu faţa mare! Doamne, ce l-aş mai curăţa acuma! Dar mai bine să aştept.”

Se ridică, se urcă pe punte şi puse capacul la loc.

— Cum merge? îl întrebă el pe Roberto şi puse mâna pe umărul voinic al omului.

Cubanul cu faţa mare se uită lung la el şi nu spuse nimic.

— Ai văzut cum s-a făcut verde?

— Dracu să te ia! spuse Roberto.

Era beat, dar rămăsese bănuitor şi, asemeni unei fiare, simţea că ceva nu e în regulă.

— Lasă, că-l mai conduc şi eu, spuse Harry băiatului care şedea la timonă. Cum te cheamă?

— Poţi să-mi spui Emilio, răspunse băiatul.

— Du-te jos şi ia-ţi ceva de mâncare, îi spuse Harry. E pâine şi carne conservată. Dacă vrei, poţi să-ţi faci şi o cafea.

— Nu vreau.

[32] Garniturile de etanşare ale pistoanelor unui motor.

— Atunci o să fac cafea mai târziu, spuse Harry.

Şedea la timonă, busola era luminată acum. Menţinea uşor direcţia pe apele liniştite ale mării şi privea cum se lasă noaptea în jur. Nu aprinse nicio lumină de poziţie.

„Frumoasă noapte pentru traversare, se gândea el, frumoasă noapte! De îndată ce or să se stingă şi aceste ultime licăriri ale apusului, va trebui să îndrept vasul spre răsărit. Dacă nu, de aici într-un ceas o să vedem luminile Havanei. Dacă nu într-un ceas. În două. Şi de îndată ce o să vadă luminile, s-ar putea ca bestia asta să mă omoare. Noroc că am scăpat de pistolul ăla mitralieră! Da, am avut un noroc porcesc! Oare ce-o fi având Marie la masă? Cred că e foarte necăjită. Prea necăjită ca să mănânce. Şi oare câţi bani or fi jefuit bandiţii ăştia? Ciudat, nici nu-i numără. Afurisit fel de a strânge bani pentru ce zic ei că-i revoluţie! Oamenii de soiul ăsta sunt nişte blestemaţi!

Şi tipul ăsta, Roberto, e un ticălos! Îl curăţ eu în noaptea asta! îl curăţ, orice-ar fi să fie după aceea! Asta n-o să-l mai învie pe bietul Albert, dar nu m-am simţit deloc bine când l-am aruncat peste bord. Nu ştiu ce mi-a venit să mă gândesc la asta…”

Îşi aprinse o ţigară şi fumă în întuneric.

„Deocamdată situaţia e mai bună decât mă aşteptam. Băiatul e un băiat drăguţ. Dac-aş putea să-i curăţ pe ceilalţi doi dintr-odată… Dac-aş putea găsi un mijloc ca să-i adun la un loc. Ce să-i faci, trebuie s-o scot la capăt cât mai bine! Cu cât pot să-i curăţ mai din timp şi mai uşor, cu atât e mai bine! Cu binişorul totul merge mai uşor.”

— Nu vrei un sandviş? îl întrebă băiatul.

— Mulţumesc, spuse Harry. Nu-i dai unul şi camaradului tău?

— El bea numai. Nu mănâncă. spuse băiatul

— Dar ceilalţi?

— Au rău de mare.

— Frumoasă noapte pentru traversare, spuse Harry.

Observă că băiatul nu se uita la busolă, aşa că lăsă vasul să devieze spre răsărit.

— Mi-ar fi plăcut noaptea asta, spuse băiatul, dacă nu s-ar fi întâmplat chestia aia cu secundul tău.

— Era un om de treabă. La bancă n-a fost nimeni rănit?

— Ba da. Avocatul. Cum îl chema. Simmons?

— A fost omorât?

— Cred că da.

„Vasăzică aşa, se gândi Harry. *Mister* Bee-lips... Ce dracu credea el c-o să se întâmple? Cum se poate să fi crezut că n-o s-o păţească? Aşa-i când vrei să joci tare! Aşa-i când faci mereu pe deşteptul! *Mister* Bee-lips... La revedere, *mister* Bee-lips..."

— Dar cum se face c-a fost omorât?

— Îţi închipui cum. Cu totul altfel decât secundul. Îmi pare rău că s-a întâmplat aşa. Ştii, Roberto nu vrea să facă rău.

— Cine ştie, poate c-o fi şi un om de treabă... spuse Harry şi se gândea: „Uite ce-am spus eu, cu gura mea. Dracu s-o ia de gură, că poate să spună orice! Dar trebuie să-mi fac un prieten din băiatul ăsta în caz că..."

— Ce fel de revoluţie faceţi acuma? întrebă el.

— Noi suntem singurul partid cu adevărat revoluţionar. Vrem să alungăm pe toţi vechii politicieni, să înlăturăm imperialismul american, care ne gâtuie, şi să desfiinţăm tirania armatei. Vrem să pornim de la început curaţi şi să dăm fiecăruia posibilitatea de a trăi. Vrem să-i scăpăm de sclavie pe *guajiros,* ştii, ţăranii, şi să împărţim pământul marilor plantaţii de trestie de zahăr celor care le muncesc.

Harry ridică ochii de pe busolă şi se uită la el.

— Şi cum o să procedaţi ca să luaţi puterea?

— Acuma strângem bani, ca să avem cu ce duce lupta. Pentru asta trebuie să folosim mijloace pe care mai târziu nu le vom mai folosi niciodată. De asemeni, trebuie să ne folosim de oameni de care nu ne vom mai folosi mai târziu. Scopul scuză mijloacele.

„Ce-o mai fi şi ăsta? se gândea Harry. O fi oare vreun radical?"

— Cred că programul vostru e bun, spuse el, numai să

luptaţi pentru a-i ajuta şi pe cei care muncesc. Şi eu am făcut grevă de multe ori, pe vremuri, când lucram la fabricile de ţigări din Key West. Aş fi fost bucuros să fac tot ce mi-ar fi stat în putinţă dacă aş fi ştiut ce fel de oameni sunteţi.

— Mulţi ar vrea să ne ajute, spuse băiatul. Dar, din cauza situaţiei în care se află în prezent mişcarea, nu putem avea încredere în toţi oamenii. Îmi pare rău că faza actuală a mişcării e neclară. Urăsc terorismul! Şi regret că trebuie să folosim asemenea metode ca să strângem banii de care avem nevoie. Dar n-avem încotro... Nici nu ştii ce grea e situaţia din Cuba!

— Cred că staţi foarte rău, spuse Harry.

— Nici nu poţi şti cât de rău! Domneşte o teroare extrem de sângeroasă, care se întinde până în cele mai neînsemnate sate din ţară. Trei oameni nu pot merge împreună pe stradă. Cuba nu are duşmani externi şi nu are nevoie de niciun fel de armată, dar avem o armată de douăzeci şi cinci de mii de oameni, şi armata, de la caporali în sus, suge sângele poporului. Toţi, până şi cel din urmă gradat, umblă după căpătuială. Şi mai există şi o rezervă a armatei, în care s-au băgat tot felul de tâlhari, mercenari şi agenţi de pe vremea lui Machado şi care pun mâna pe tot ce lasă deoparte militarii. Trebuie să scăpăm de armată înainte de orice. Înainte eram conduşi cu bâta. Acum suntem mânaţi sub ameninţarea carabinelor, pistoalelor, mitralierelor şi baionetelor.

— E într-adevăr o situaţie grea, spuse Harry cu mâna pe timonă, lăsând şalupa să devieze către răsărit.

— Nici nu-ţi poţi da seama cât de grea! spuse băiatul. Îmi iubesc biata mea ţară şi aş fi în stare să fac orice – dar orice! – ca s-o eliberez de tirania care o apasă acuma! Şi fac tot felul de lucruri de care mi-e silă că le fac. Dar pentru asta aş face lucruri de care mi-ar fi de o mie de ori mai multă silă.

„Aş vrea să beau ceva, se gândea Harry. Ce-mi pasă mie de revoluţia lui? Mă p... pe revoluţii de astea! Ca să ia ei

puterea, jefuiesc o bancă, ucid un om care a lucrat cu ei şi după aia îl omoară pe nenorocitul ăla de Albert, care n-a făcut niciodată rău nimănui. La asta nu se gândesc deloc. Un om cu familie. Ducă-se dracului! Eu nu vreau altceva decât să-mi câştig existenţa, să-mi pot întreţine familia, şi nu pot s-o fac! Şi el îmi vorbeşte de revoluţie, de revoluţia lui! Ducă-se dracului cu revoluţia lui, cu tot!”

— Da, da. trebuie să fie foarte greu, spuse Harry băiatului. Nu-vrei să treci la timonă o clipă? Aş vrea să beau ceva.

— Sigur că vreau. Ce direcţie să ţin?

— Doi douăzeci şi cinci.

Se întunecase şi valurile îi scuturau bine aici, în largul Gulf-Stream-ului. Trecu pe lângă cei doi cubani care zăceau pe cuşete, chinuiţi de răul de mare, şi se duse spre pupa, unde Roberto şedea pe scaunul de pescuit. Valurile alergau în urma vasului în întuneric. Roberto îşi puse picioarele pe celălalt scaun de pescuit, care era întors spre el.

— Dă-mi şi mie să beau, spuse Harry.

— Du-te dracului! mormăi cu glas gros omul cu faţa mare. Sticla asta-i a mea!

— Bine, spuse Harry şi se întoarse la prova să ia cealaltă sticlă.

Jos, în întuneric, luă sticla, o puse sub ciotul braţului drept, scoase dopul, pe care i-l trăsese Freddy afară şi-l pusese la loc, şi trase o duşcă.

„Ei, acuma e la fel de bine ca oricând, îşi spuse. N-are niciun rost să mai aştept. Băiatul şi-a spus, povestea. Banditul cu faţa mare e beat. Ceilalţi doi au rău de mare. Poate fi şi acum.”

Mai trase o duşcă, şi vinul îl încălzi şi-i dădu curaj. Simţea totuşi un gol în stomac şi un frig care-i venea dinăuntru.

— Nu vrei să bei? îl întrebă pe băiat, care stătea la timonă.

— Mulţumesc, nu. Nu beau.

Harry îl văzu, la lumina busolei, zâmbind. Era într-adevăr un băiat drăguţ şi plăcut la vorbă.

— Eu însă am să beau, spuse Harry.

Trase o înghiţitură bună, dar răceala şi umezeala, care-i cuprinseseră acuma şi coşul pieptului pe dinăuntru, nu le putu alunga. Puse sticla jos, pe planşeul comandei.

— Ţine vasul pe direcţia asta. Îi explică băiatului. Mă duc să văd cum mai merg motoarele.

Dădu chepengul la o parte şi coborî. Apoi îl închise cu un cârlig lung, care intima într-o gaură a punţii. Se aplecă peste motoare şi cu mâna controlă ţeava de răcire, cilindrii şi presetupele. Mai strânse puţin uleiul. „Termină odată cu bâlbâiala asta! îşi spuse. Hai, termină odată! Unde-ţi sunt c...? Sub bărbie, aşa cred!”

Se uită afară prin chepeng. Aproape că putea atinge cu mâna cele două cuşete de deasupra rezervoarelor de benzină, unde zăceau cei doi cubani. Băiatul şedea pe scaunul cel înalt, cu spatele la el. şi. În lumina busolei, silueta lui se desena limpede la timonă. Întorcându-se. Îl văzu pe Roberto la pupa, prăvălit într-un scaun, o umbră neagră, mai neagră decât valurile întunecate.

„Douăzeci şi unu de gloanţe la un încărcător înseamnă cel mult patru salve de câte cinci, se gândi el. Trebuie să fiu repede de mână. Hai! Termină odată cu bâlbâiala, mă papă-lapte! Doamne, şi ce n-aş da să mai trag o duşcă! Na, că nu-i, asta-i!” Ridică mâna stângă, desprinse cureaua pistolului. puse mâna pe trăgaci, trase cu degetul piedica până la capăt şi scoase pistolul afară. Stând pe vine în faţa motoarelor, ochi cu grijă la baza capului băiatului, aşa cum se desena el în lumina care venea dinspre busolă.

O flacără mare ţâşni în întuneric, cartuşele zgâriară chepengul ridicat şi lunecară peste maşini, înainte ca trupul băiatului să cadă de pe scaun. Harry se întoarse şi trase în cubanul de pe cuşeta din stânga. ţinând pistolul, care sălta şi arunca flăcări, aproape lipit de om, atât de aproape, încât simţi mirosul de ars al hainei, şi după aceea se întoarse brusc şi trase o salvă înspre cealaltă cuşetă, de pe care omul se ridicase şi-şi căuta pistolul. Harry se ghemui jos şi se uită spre pupa. Omul cu faţa mare nu mai era

acolo. Se vedeau siluetele celor două scaune. În spatele lor, băiatul zăcea nemişcat. Era mort de-a binelea. Pe o cuşetă, un om se zbătea. Pe cealaltă, văzu cu coada ochiului, un om care zăcea cu jumătatea trupului peste parapet, căzut cu faţa în jos.

Harry încercă să-şi dea seama, prin întuneric, cam unde-o fi cubanul cu faţa mare. Şalupa mergea acum în cerc. şi dinspre comandă se zărea o licărire de lumină. Îşi ţinu răsuflarea şi privi. El trebuie să fie acolo unde se zărea o pată mai întunecată pe punte. Privi cu atenţie şi văzu că se mişcă ceva într-acolo. El era.

Omul se târa înspre el. Nu înspre cubanul care alunecase pe jumătate peste bord. Căuta un pistol. Ghemuindu-se, Harry îl observa mişcându-se, şi când fu sigur de ţintă trase o salvă. Pistolul îi lumină mâinile şi genunchii, şi când flacăra şi „bum-bum-bum”-ul încetară. Îl auzi căzând greoi pe punte.

— Ah, bestie, spuse Harry, bestie ucigaşă, cu faţa mare!

Frigul care-l îngheţa în jurul inimii pierise şi din nou simţea cum urcă înlăuntrul lui vechiul cântec; se aplecă, pipăind cu mâna sub postamentul pătrat de lemn al rezervorului de benzină, să găsească un alt încărcător şi să-l bage în pistol. Găsi încărcătorul, dar mâna îi era umedă şi se uscă, răcindu-se.

„Am lovit rezervorul, se gândi el. Trebuie să opresc motoarele. Nu ştiu unde-s găurile.”

Apăsă pe trăgaci, aruncă încărcătorul gol. băgă înăuntru pe cel nou şi se urcă sus. la comandă.

Şi, cum stătea el aşa, cu pistolul-mitralieră în mâna stângă, uitându-se în jur înainte de a închide chepengul cu cârligul de la capătul ciotului de braţ, cubanul care zăcea pe bancheta de la babord şi care avea trei gloanţe în umărul stâng, căci două nimeriseră în rezervorul de benzină, se ridică şi ochind cu grijă, îl împuşcă în burtă.

Pierzându-şi echilibrul, Harry căzu pe spate. Parcă-l lovise cineva cu o bâtă în burtă. Se rezemă cu spatele de ţeava de fier a suporturilor scaunelor de pescuit şi, în timp

ce cubanul trăgea din nou, făcând ţăndări scaunul de deasupra capului său. Harry întinse mâna, găsi pistolul-mitralieră, îl ridică cu grijă, ţinând ţeava cu cârligul ciotului de braţ, şi trase jumătate din încărcătorul cel nou în omul care se aplecase înainte şi trăgea calm în el. Omul căzu grămadă pe banchetă, şi Harry, pipăind cu mâna în jurul lui, dădu de cubanul cu faţa mare, care zăcea cu capul în jos. Cu cârligul ce-l avea la extremitatea ciotului de braţ îi căută capul, îl întoarse şi, proptindu-i ţeava pistolului în frunte, apăsă pe trăgaci. Lovind capul, pistolul pocni sec. ca şi cum ai fi tras cu parul într-un dovleac. Harry lăsă jos pistolul şi se întinse pe-o coastă pe podeaua comandei.

„Sunt un nenorocit, spuse el cu buzele lipite de punte. Sunt un nenorocit care s-a şi curăţat. Trebuie să opresc motoarele; dacă nu, o să ardem cu toţii, se gândi el. Mai am o şansă. Mai am un fel de şansă. Isuse Cristoase! Un singur lucru a stricat totul. Un singur lucru, şi totul s-a dus dracului! Dracu să-l ia! Oh, Dumnezeu să-l *afurisească,* bestia aia! Cine-ar fi crezut că nu l-am achitat?”

Se ridică în mâini şi în genunchi şi, trântind cu zgomot chepengul de deasupra motoarelor, se târî peste el, spre scaunul din faţa timonei. Se aplecă peste scaun, dându-şi seama cu surprindere cât de bine se poate mişca, şi apoi, când se ridică în picioare, simţindu-se deodată ameţit şi slăbit, se sprijini cu ciotul braţului de busolă şi trase de cele două manete. Motoarele tăcură şi se auziră valurile lovind în pereţii vasului. Altceva nu se mai auzea. Vasul se întoarse, legănat de valurile pe ea re le ridicase vântul de miazănoapte, şi începu să se clatine într-o parte şi-n alta.

Se agăţă de timonă, apoi se lăsă să cadă pe scăunel şi se aplecă peste masa de pilotaj. Simţea cum i se scurge vlaga din el şi-l stăpânea o stăruitoare senzaţie de greaţă. Îşi descheie cămaşa cu braţul stâng şi pipăi rana, întâi cu podul palmei, apoi cu degetul. Nu sângera prea tare. „Totul e pe dinăuntru, se gândi el. Mai bine să mă întind, şi poate c-o să se liniştească.”

Luna se ridicase pe cer şi de-abia atunci văzu ce era în

comandă.

„O porcărie, se gândi el, o afurisită de porcărie! Mai bine să mă întind decât să cad”, îşi spuse şi se lăsă pe podeaua cabinei. Se întinse pe-o coastă, şi cum vasul se clătina, luna lumină cabina şi văzu limpede ce era acolo.

„Ce harababură, se gândi el. Chiar asta e, o harababură. Şi atunci, îşi spuse: mă întreb, ce-o să facă ea? Mă întreb, ce-o să facă Marie? Poate că o să i se dea ei recompensa. Dumnezeu să-l afurisească pe cubanul ăla! O să se descurce, cred... E o femeie isteaţă. Cred că ne-am fi descurcat cu toţii. Cred că era o nebunie... M-am întins mai mult decât mi-a fost plapuma. N-ar fi trebuit să încerc. Şi până la urmă am avut ce-am meritat. Nimeni nu va şti cum s-a întâmplat. Aş vrea să fac ceva pentru Marie. Sunt mulţi bani pe vasul ăsta. Nici nu ştiu cât. Oricine-ar putea trăi fără griji de i-ar avea. Mă întreb dacă paza de coastă o să ia ceva din ei. Tot o să ia, probabil. Aş vrea ca bătrână să ştie ce s-a petrecut. Mă întreb, ce-o să facă? Nu ştiu. Cred că ar fi trebuit să mă angajez la vreo staţie de benzină sau altundeva. Ar fi trebuit să mă las de marinărie. Nu poţi scoate bani cinstiţi din treaba asta. Ah, dacă nu s-ar mai clătina atâta! Dac-ar înceta să se clatine! Simt cum mi se învârte înăuntru totul, înainte şi înapoi... Eu, *Mister* Bee-lips şi Albert. Toţi cei care au avut de-a face cu treaba asta. Şi bestiile astea! A fost o afacere cu ghinion. O afacere cu ghinion, nu glumă! Cred că ceea ce ar fi trebuit să facă un om ca mine e să se fi ocupat de ceva în genul unei staţii de benzină. Pe dracu, n-am putut să mă ocup de aşa ceva! Marie, ea o să se ocupe de aşa ceva. E prea bătrână ca să mai dea din fund. Aş vrea ca blestematul ăsta de vas să nu se mai clatine! Trebuie s-o iau cu binişorul. Cât se poate mai cu binişorul. Se spune că dacă nu bei apă şi stai liniştit... Mai ales dacă nu bei apă...”

Se uită la ce se vedea în comandă la lumina lunii.

„Ei, cel puţin nu mai trebuie să curăţ podelele, îşi spuse el. Să stau locului. Asta trebuie să fac: să stau locului. Trebuie să stau locului cât mai liniştit. Pot. Mai există poate

o şansă. Dacă stai liniştit şi nu bei apă…”

Zăcea întins pe o parte şi încerca să respire adânc. Vasul se clătina în curentul Gulf-Streamului, şi Harry Morgan zăcea întins pe spate în comandă. La început încercă să se proptească în braţul stâng, ca să nu se mai clatine. După aceea însă se lăsă moale în voia ruliului.

CAPITOLUL 19

A doua zi dimineaţă, la Key West, Richard Gordon se întorcea acasă, venind de la barul lui Freddy, unde fusese să afle noutăţi despre jefuirea băncii. Mergea cu bicicleta şi trecu pe lângă o femeie voinică, greoaie, cu ochi albaştri, cu părul blond, decolorat, ieşindu-i de sub pălăria veche, bărbătească, de fetru. Se grăbea, şi ochii îi erau înroşiţi de plâns. „Ia te uită la vita asta grasă! se gândi el. Ce se poate presupune că gândeşte o asemenea femeie? Ce se poate presupune că face în pat? Şi oare ce mai simte bărbatul ei pentru ea când a ajuns la asemenea proporţii? Şi oare cu cine din oraşul ăsta o mai fi trăind bărbatul ei? Şi n-are femeia asta o înfăţişare cu adevărat îngrozitoare? Ca un vas de război. Groaznic!”

Se apropia de casă. Îşi lăsă bicicleta la intrare şi intră în hol, închizând poarta, pe care termitele o găuriseră şi o ciuruiseră.

— Ce-ai aflat, Dick? îi strigă soţia din bucătărie.

— Nu-mi vorbi, spuse el. Mă duc să lucrez. Am totul în cap.

— Asta-i foarte bine, spuse ea. Te voi lăsa singur.

Se aşeză la masa cea mare din camera din faţă. Scria un roman despre o grevă dintr-o fabrică de textile. În capitolul de astăzi avea să folosească chipul femeii grase, cu ochii înroşiţi de lacrimi, pe care o văzuse pe drumul său spre casă. Bărbatul ei, când venea acasă noaptea, n-o putea suferi, nu putea suferi felul în care se îngrăşase şi devenise greoaie, era dezgustat de părul ei decolorat, de pieptul ei prea mare, de lipsa ei de înţelegere faţă de munca lui de

organizator sindical. Şi o va compara cu tânăra cu sânii tari şi buzele cărnoase, care vorbise la şedinţa din seara aceea. Aşa era bine. Aşa era şi avea să fie simplu, grozav şi adevărat. Dintr-o străfulgerare, îşi dăduse seama de întreaga viaţă interioară a tipului aceluia de femeie.

Indiferenţa ei mai veche faţă de mângâierile bărbatului. Dorinţa ei de a avea copii şi o viaţă liniştită. Lipsa ei de înţelegere pentru ţelurile bărbatului său. Tristele ei încercări de a simula vreun interes faţă de actul sexual, care de fapt, o dezgusta. O să fie un capitol frumos.

Femeia pe care o văzuse era nevasta lui Harry Morgan, Marie. Se întorcea acasă venind de la poliţie.

CAPITOLUL 20

Şalupa lui Freddy Wallace, *Queen Conch,* lungă de 34 de picioare, având număr de înregistrare din Tampa[33] era vopsită în alb, puntea de la prova vopsită în verde, un verde vesel, iar interiorul comandei vopsit la fel. Acoperişul comandei şi el vopsit în aceeaşi culoare. Numele vasului, ca şi al portului de baştină, Key West, Florida, erau scrise cu litere negre pe pupa. Nu avea catarg. Apărătoarele de vânt erau din sticlă, iar una, cea din faţa timonei, era sfărâmată. În căptuşeala de lemn a vasului se vedeau mai multe găuri, care, după aşchiile din jur, păreau a fi făcute de curând. De o parte şi de alta a vasului, cam la vreun picior mai jos de copastie şi puţin mai încolo în faţa comandei, se zăreau, de asemenea, aşchii şi ţăndări. În câteva locuri, aproape de linia de plutire, mai ales la tribord, în faţa pontilei care sprijinea comanda, se aflau iarăşi ţăndări şi aşchii de lemn. Printr-una dintre găurile cele mai apropiate de nivelul apei se scursese ceva negru şi mânjise vopseaua proaspătă.

Vasul se legăna de-a curmezişul în bătaia uşoară a vântului de nord. Se învârtea acolo, la vreo zece mile de ruta spre nord a petrolierelor, detaşându-se pe fondul albăstrui-întunecat al apelor Gulf-Streamului, cu albul şi verdele său, vesele şi proaspete: Grămezi de alge îngălbenite de soare treceau pe lângă vas, duse de curent înspre miazănoapte şi răsărit. Schimbându-i direcţia pe care i-o da legănarea valurilor, vântul împinse vasul mai departe în apele curentului. Pe vas nu se observa nici n

[33] Important port petrolier pe coasta de apus a Floridei.

mişcare, deşi pe deasupra copastiei se zărea corpul, cam mătăhălos, al unui om care zăcea pe o cuşetă de deasupra rezervorului de benzină de la babord, iar la tribord, aplecai peste copastie. părea că-şi afundă mâna în apă un alt om. Capul şi braţele îi erau în soare, şi în locul în care degetele atingeau aproape apa se adunaseră o grămadă de peşti mici, lungi cam de vreo doi ţoii. de formă ovală, aurii şi cu dungi subţiri purpurii. Lăsaseră deoparte ierburile de mare, ca să se adăpostească aici, în umbra pe care o făcea vasul pe valuri când se legăna, şi de fiecare dată când picura ceva în apă, peştişorii se repezeau la picătură, se grămădeau şi se învârteau până nu mai rămânea nimic. Doi peşti-ventuză, cenuşii şi lungi cam de vreo optsprezece ţoii, înotau în jurul vasului, deschizându-şi şi închizându-şi mereu boturile despicate. În vârful capului turtit, dar cum păreau să priceapă regularitatea căderii picăturilor cu care se hrăneau peştişorii, când picătura cădea erau mai degrabă la capătul vasului decât aproape de ea. De multă vreme înghiţiseră ei cheagurile roşii aţoase care picaseră în apă prin găurile cele mai de jos. căscându-şi boturile dezgustătoare şi scuturându-şi trupurile lungi, subţiri şi cu coada ascuţită în timp ce le înghiţeau. Acuma nu voiau să părăsească atât de repede un loc în care găsiseră o hrană atât de bună şi neaşteptată.

Înăuntrul comandei erau ceilalţi trei oameni. Unul, mort, zăcea întins pe spate, acolo unde căzuse sub scaunul din faţa timonei. Altul, mort şi el, se ghemuise jos, lângă pontila tribord. Cel de al treilea, încă în viaţă, îşi pierduse de mult cunoştinţa şi zăcea pe o parte cu capul pe braţ.

Cala era plină de benzină, şi când vasul se clătina, lichidul plescăia. Omul, Harry Morgan, credea că sunetul se produce în abdomenul lui şi i se părea că burta i-a devenit mare cât un lac şi că valurile lacului plescăie lovindu-se de maluri. Asta din pricină că stătea pe spate şi cu genunchii strânşi spre gură. Apa lacului din burtă era foarte rece, atât de rece, încât, cum intra în ea, îl şi îngheţa, şi-i era acuma foarte frig, şi totul avea gust de benzină, ca şi cum ar fi

supt furtunul ca să umple rezervorul. Ştia că nu poate fi vorba de niciun rezervor, deşi i se părea că simte un furtun rece, de cauciuc, care i-ar fi intrat pe gură şi s-ar fi încolăcit, enorm, rece şi apăsător, înăuntrul lui. De fiecare dată când respira, furtunul se încolăcea şi mai rece, şi mai tare în partea de jos a abdomenului şi-l simţea ca şi cum ar fi fost un şarpe mare, care se mişca uşor pe dinăuntru, plutind peste plescăitul valurilor din lac. Îi era teamă de şarpe şi, deşi era înăuntrul lui, i se părea că e totuşi imens de departe de el, şi ce nu putea suporta acum era frigul.

Frigul îl cuprinsese cu totul, un frig care-l durea şi care nu pierea, de aceea stătea nemişcat şi nu putea face altceva decât să-l îndure. Un timp se gândise că, dacă s-ar putea arunca el însuşi deasupra lui, ca o pătură, s-ar putea încălzi, şi o clipă îşi şi imaginase că s-a aruncat deasupra lui şi începuse să se încălzească. Dar căldura aceasta venea de fapt de la hemoragia produsă de ridicarea genunchilor spre gură, iar când căldura pieri, îşi dădu seama că nu se poate arunca deasupra lui şi că nu se putea face altceva cu frigul decât să-l înduri. Zăcu acolo, încercând cu toată fiinţa lui să nu moară, multă vreme după ce nu mai putu să se gândească la nimic. Acum era şi în umbră, şalupa se legăna, şi-i era din ce în ce mai frig.

Şalupa plutea în derivă de pe la ora 10 seara, şi acum era târziu după amiază. În larg, pe apele mânate de Gulf-Stream, nu se zărea nimic altceva decât grămezi de alge, câteva părelnice siluete roze, ca nişte băşici, ale unor vase de război portugheze, plutind alene pe valuri, şi fumul îndepărtat al unui petrolier, care venea dinspre Tampico şi se îndrepta spre nord.

CAPITOLUL 21

— Bine, îi spuse Richard Gordon soţiei.

— Vezi că ai ruj de buze pe cămaşă, îi ripostă ea. Şi pe ureche.

— Ce înseamnă asta?

— Ce înseamnă ce?

— Ce înseamnă că te-am găsit întins pe canapea cu beţivanul acela sentimental?

— Nu-i adevărat!

— Dar cum te-am găsit?

— Ne-ai găsit şezând pe canapea.

— În întuneric!

— Unde-ai fost?

— La Bradley.

— Da, spuse ea. Acuma ştiu. Nu te apropia de mine. Miroşi a femeia aia.

— Şi tu a ce miroşi?

— A nimic. Şedeam şi vorbeam cu un prieten.

— L-ai sărutat?

— Nu.

— Te-a sărutat?

— Da, şi mi-a plăcut.

— Târfo!

— Dacă-mi mai spui aşa, te las.

— Târfo!

— Bine, spuse ea. S-a terminat! Dacă n-ai fi fost atât de vanitos şi dacă n-aş fi fost atât de bună cu tine, ţi-ai fi dat seama de multă vreme că s-a terminat.

— Târfo!

— Nu-i adevărat, se apără ea. Nu-s târfă. Am încercat să-ţi fiu o soţie bună. dar tu eşti vanitos şi egoist, ca un cocoş în ograda cu păsări! Şi te lauzi întruna: „Uite ce-am făcut! Uite cum te-am făcut fericită! Hai, acum du-te şi cotcodăceşte!” Ei bine, află că nu m-ai făcut fericită şi că mi-e silă de tine! M-am săturat de cotcodăcitul tău!

— Nici n-ai avut de ce să cotcodăceşti. N-ai făcut nimic ca să cotcodăceşti.

— Şi din vina cui? N-am vrui tu s-avem copii? „Împrejurările” nu ne-au îngăduit însă niciodată aşa ceva! Dar „împrejurările” ne-au îngăduit să mergem la Cap d’Antibes[34] să facem plajă, şi în Elveţia, să schiem! Ne-am putut îngădui să venim aici, la Key West! Mi-e silă de tine! Nu te iubesc! Femeia asta de azi, Bradley asta, a fost ultima picătură!

— O, te rog, las-o deoparte…

— Vii acasă mânjit peste tot cu ruj de buze. Nu te-ai putut spăla măcar? Uite, eşti mânjit şi pe frunte.

— Te-ai sărutat cu stârpitura aia?

— Nu, nu l-am sărutat. Dar l-aş fi sărutat dacă aş fi ştiut ce faci tu.

— De ce l-ai lăsat să te sărute?

— Eram furioasă pe tine. Aşteptam, şi aşteptam, şi aşteptam… Niciodată nu eşti cu mine. Ai plecat cu femeia aceea şi ai rămas cu ea ore întregi. John m-a adus acasă.

— Aşa, vasăzică, îi spui John?

— Da, John, JOHN, John!

— Şi celălalt nume care-i, Thomas?

— Celălalt nume e MacWalsey!

— Şi de ce nu-l spui literă-cu literă?

— Pentru că nu pot! răspunse ea şi râse. Dar râdea pentru ultima dată. Să nu crezi cumva că totul e iar în regulă pentru că am râs, spuse ea cu lacrimi în ochi, muşcându-şi buzele. Nu-i deloc în regulă. Cearta asta nu-i o ceartă obişnuită. S-a terminat! Nu te urăsc. Nu e nimic

[34] Staţiune de odihnă pe litoralul francez al Mediteranei.

violent. Dar nu te iubesc. Nu te iubesc deloc şi totul s-a terminat!

— Bine, spuse el.

— Nu, Nu bine. Rămâi cu bine! Nu-nţelegi?

— Cred că înţeleg.

— Nu crede. Înţelege!

— Fără melodramă. Helen…

— Vasăzică, ce-ţi spun eu e melodramă? Ei bine, află că nu-i aşa! Totul s-a terminat între noi!

— Nu-i adevărat.

— N-o s-o mai spun încă o dată.

— Şi ce vrei să faci?

— Nu ştiu încă. Poate c-o să mă căsătoresc cu John MacWalsey.

— N-o să faci una ca asta!

— Ba am s-o fac dacă vreau!

— N-o să se căsătorească el cu tine.

— Ba da, o să se căsătorească. Chiar azi după-amiază m-a rugat să mă căsătoresc cu el.

Richard Gordon tăcea. Simţea că i s-a făcut un gol la inimă, şi orice auzea sau spunea i se părea că vine de departe.

— Ce te-a rugat? întrebă el cu o voce stinsă.

— Să mă căsătoresc cu el.

— De ce?

— Pentru că mă iubeşte. Pentru că vrea să trăiesc cu el. Câştigă de ajuns ca să mă poată întreţine.

— Dar eşti căsătorită cu mine.

— Nu de-adevărat. Nu la biserică. N-ai vrut să facem cununia religioasă, şi asta i-a zdrobit inima bietei mele mame, aşa cum bine ştii. Eram atât de îndrăgostită de tine, încât de dragul tău eram în stare să zdrobesc inima oricui. Doamne, ce nebună am fost! Mi-am zdrobit şi mie inima. E zdrobită şi-i făcută praf! Am părăsit pentru tine toate lucrurile în care am crezut şi tot ce-mi era drag, fiindcă era atât de minunat şi mă iubeai atât de mult, încât numai dragostea avea importanţă. Dragostea era lucrul cel mai de

seamă, nu-i aşa? Dragostea pe care o aveam noi şi n-o mai avea şi nici nu putea s-o fi avut vreodată nimeni altcineva! Şi tu erai un geniu, şi eu eram viaţa ta! Şi eram camaradul tău, şi unica ta floare neagră. Ce murdărie! Dragostea nu e altceva decât încă o minciună dezgustătoare! Dragoste înseamnă pilule de Ergoapiol, care să mă scoată din încurcătură, pentru că ţi-era teamă să nu fac un copil! Dragoste înseamnă chinină, şi chinină, şi iar chinină, până asurzeam din cauza ei! Dragoste înseamnă acea dezgustătoare şi oribilă operaţie la care m-ai dus! Dragoste înseamnă ca înlăuntrul meu totul să fie distrus! Jumătate sondaje, şi jumătate spălături. Da, ştiu ce-i aia dragoste! Dragostea atârnă întotdeauna după uşa camerei de baie. Miroase a lisol! Dragostea, dracu s-o ia! Dragoste înseamnă să mă faci fericită, şi după aceea să te duci să dormi cu gura căscată, în timp ce cu stau trează toată noaptea şi mi-e teamă să-mi spun măcar rugăciunile, deoarece nu ştiu dacă mai am dreptul la vreuna. Dragoste înseamnă toate acele marafeturi greţoase pe care m-ai învăţat să le fac şi pe care le-ai găsit în cine ştie ce carte! Bine! Am terminat şi cu tine şi am terminat şi cu dragostea! Dragostea asta a ta, care-ţi înţeapă nările, scriitorule!

— Curviştino!

— Să nu mă insulţi. Că eu ştiu cum să-ţi spun!

— Bine.

— Nu, nu-i bine deloc. Ci-i rău, şi iar rău! Dacă ai fi fost măcar un bun scriitor, aş mai fi putut, cine ştie, suporta totul. Dar te-am văzut înăcrit, invidios, schimbându-ţi părerile politice ca să fii la modă, linguşind oamenii în faţă, şi după aceea vorbindu-i de rău în spate. Te-am văzut până mi s-a acrit! Şi, pe deasupra, şi povestea cu târfa asta bogată şi josnică, madam Bradley! Mi-e silă de tot! Am încercat să am grijă de tine, şi să te înţeleg, şi să te îngrijesc, şi să-ţi gătesc, şi să tac când voiai să tac, şi să râd când voiai să râd, şi să-ţi înghit micile tale izbucniri, şi să pretind că-mi fac plăcere, şi să-ţi rabd furiile, şi gelozia, şi meschinăriile, dar acuma nu mai pot! Am terminat!

— Aşa că acum vrei s-o iei de la început, de data asta cu un profesor beţivan?!

— E un om. E bun, e milos şi te face să te simţi bine! Venim din acelaşi mediu şi preţuim aceleaşi lucruri, pe care tu n-ai să le preţuieşti niciodată! Şi seamănă cu tata!

— Dar e un beţivan!

— Bea. Dar şi tatăl meu bea. Şi tata purta ciorapi de lână şi citea ziarul seara, cu picioarele pe scaun. Şi când am avut anghina difterică, ne-a îngrijit. Era cazangiu, iar mâinile îi erau zdrobite de muncă, şi-i plăcea să se bată când bea, dar se putea bate şi când era treaz! Se ducea să asculte liturghia pentru că mama îi spunea să se ducă şi-şi împlinea îndatoririle creştineşti de Paşti de dragul ei şi de dragul lui Dumnezeu, dar mai cu seamă de dragul ei. Era un bun sindicalist! Şi dacă se culca vreodată cu o altă femeie, ea nu ştia niciodată!

— Pariez că s-o fi culcat cu o mulţime de femei!

— Poate că da, dar dacă a fost aşa, a mărturisit-o preotului, şi nu ei, iar dacă a făcut aşa ceva, a făcut-o pentru că n-a putut altfel, şi i-a părut rău şi s-a căit că a făcut-o. N-a făcut-o din curiozitate, din mândrie de cocoş, sau ca să-i spună soţiei sale ce bărbat grozav e. Dacă o făcea, se întâmpla vara, când mama era plecată cu copiii, sau când se ducea cu prietenii lui şi se îmbăta. Era un om!

— Ar trebui să fii scriitor şi să scrii despre el.

— Aş fi un scriitor mai bun ca tine! Şi John MacWalsey e un om bun. Şi tu nu eşti! Şi nici nu poţi fi! Oricare ar fi părerile tale politice sau religioase!

— Nu aparţin niciunei religii.

— Nici eu. Dar am avut odată o credinţă, şi o voi căpăta din nou! Şi tu nu vei mai fi, ca să mi-o spulberi. Cum ai spulberat totul!

— Nu-i adevărat!

— Nu-i adevărat? Lasă, ai să te poţi culca, cu o femeie bogată cum e Helene Bradley. Cum te-a găsit? Crede şi ea că eşti un bărbat minunat?

Privindu-i feţişoara înfuriată şi tristă, pe care plânsul i-o

făcea şi mai frumoasă, cu buzele umflate ca mugurii după ploaie, cu părul ei buclat căzându-i în dezordine pe obraji, Richard Gordon renunţă în cele din urmă.

— Şi nu mă mai iubeşti deloc?

— Mi-e silă numai când aud cuvântul ăsta!

— Bine, spuse el şi o plesni deodată peste obraz.

Acum femeia plângea de durere, nu cu furie, cu capul pe masă.

— Nu trebuia să faci asta… bolborosi ea.

— Ba da, trebuia, spuse el. Tu ştii o mulţime de lucruri, dar nu ştii cât de mult aveam nevoie să fac aşa ceva…

În după-amiaza aceasta ea nu-l văzuse când se deschisese uşa. Nu vedea nimic altceva decât plafonul alb, cu cupidonii lui de gips, cu arabescurile şi porumbeii pe care lumina venită prin uşa deschisă îi făcuse deodată vizibili.

Richard Gordon întorsese capul şi-l văzuse, masiv şi bărbos, în pragul uşii.

— Uită-te la mine, îi spusese Helene. Uită-te numai la mine.

Părul ei blond se revărsase pe pernă.

Dar Richard Gordon se oprise şi, cu capul întors, privea fix spre uşă.

— Să nu-ţi pese de el! Să nu-ţi pese de nimic! Nu-ţi dai seama că nu te poţi întrerupe acum? îi spusese femeia cu o grabă disperată.

Bărbosul închisese uşurel uşa. Zâmbise.

— Ce e, dragul meu? îl întrebase Helene Bradley, acum, că se făcuse din nou întuneric.

— Trebuie să plec.

— Nu-ţi dai seama că nu poţi pleca?

— Bărbatul acela…

— O, e Tommy, îl linişti Helene. E la curent cu toate lucrurile astea. Să nu-ţi pese de el. Hai, dragul meu! Te rog, continuă!

— Nu pot.

— Trebuie! îi spuse Helene. O simţea cum vibrează şi capul ei tremura pe umărul lui. Dumnezeule, chiar nu te pricepi deloc? Nu ţi-e milă de o femeie?

— Trebuie să plec! repetă Richard Gordon în întuneric, palma care~i plesnise obrazul îl făcuse să vadă scântei înaintea ochilor. Şi după aceea fu pălmuit din nou. De data aceasta peste gură.

— Vasăzică de ăştia mi-eşti? spusese. Credeam că eşti un om de lume. Pleacă!

Asta se întâmplase în acea după-amiază. Aşa se terminase povestea cu Helene Bradley.

Acuma nevasta lui şedea cu capul pe braţe, aplecată peste masă, şi niciunul nu deschidea gura. Richard Gordon auzea tictacul ceasului şi se simţea tot atât de gol pe cât de liniştită era camera în care se aflau. După câtva timp nevasta lui îi spuse, fără să-l privească:

— Îmi pare rău că s-a întâmplat aşa. Dar vezi şi tu că totul s-a terminat, nu-i aşa?

— Da, dacă a fost aşa.

— N-a fost totul aşa, dar de multă vreme e aşa.

— Îmi pare rău că te-am pălmuit.

— Nu-i nimic. Asta n-are nimic de-a face cu ce s-a întâmplat. A fost şi acesta un fel de a spune la revedere.

— Te rog, nu.

— Trebuie să plec, continuă ea, foarte obosită. Va trebui să iau valiza cea mare.

— Pleacă mâine dimineaţă, o rugă el. Dimineaţă poţi face ce vrei.

— Mai bine acum, Dick, va fi şi mai uşor. Dar sunt atât de obosită. M-a obosit grozav şi mi-a dat şi o durere de cap.

— Fă ce vrei!

— Doamne... spuse ea. Aş fi vrut să nu se fi întâmplat nimic. Dar s-a întâmplat! Voi căuta să ai tot ce-ţi trebuie. O să ai nevoie de cineva care te îngrijească. Dacă n-aş fi spus unele lucruri pe care le-am spus, sau dacă nu m-ai fi lovit, poate c-am fi putut să ne împăcăm iar.

— Nu, se terminase totul mai înainte.

— Îmi pare rău pentru tine, Dick.

— Să nu-ţi pară rău pentru mine dacă nu vrei să te pălmuiesc iar.

— Cred că m-aş simţi mai bine dacă m-ai pălmui, spuse ea*. Îmi pare rău* pentru tino, da*. Îmi pare rău.*

— Du-te dracului!

— Îmi pare rău că am spus că nu eşti bun de nimic în pat. Nu mă pricep deloc la asta. Cred că eşti minunat.

— Tu însă nu eşti chiar aşa de grozavă… o zgândări el.

Ea începu să plângă din nou.

— Asta-i mai rău decât dacă m-ai fi pălmuit, se tângui ea.

— Atunci de ce-ai spus asta?

— Nu ştiu. Nu-mi amintesc. Eram atât de furioasă, şi tu m-ai jignit îngrozitor.

— Ei, acuma totul s-a terminat, aşa că de ce să fim atât de răi?

— Ah, n-aş vrea să se fi terminat, dar s-a terminat şi nu se mai poate face nimic…

— Tu îl ai pe beţivanul tău de profesor.

— Nu vorbi aşa, îi spuse femeia. Nu s-ar putea să tăcem şi să nu mai vorbim?

— Ba da.

— Vrei?

— Da.

— O să dorm aici, afară.

— Nu. Du-te să dormi în pat. Trebuie. Mă duc să mă plimb.

— Te rog, nu pleca…

— Trebuie să plec, spuse Gordon.

— La revedere, zise ca.

Gordon se uită la faţa ei, care-i fusese întotdeauna atât de dragă şi pe care plânsul nu o schimba niciodată, la părul ei negru buclat, la sânii ei mici şi tari, care se ghiceau sub bluză aşa cum stătea sprijinită de marginea mesei, şi nu putu vedea şi restul trupului ci, ascuns sub masă. Plecă, şi ea se uită după el peste masă. Îşi sprijinea bărbia în palme

şi plângea.

CAPITOLUL 22

Nu luă bicicleta, ci o porni spre oraş pe jos. Luna era sus pe cer, copacii îşi profilau siluetele întunecate în lumina ei albă, şi el trecea pe lângă casele prefabricate cu curţile lor înguste şi strâmte, cu lumina strecurându-se printre obloane; pe aleile nepavate, mărginite, de o parte şi de alta, de şiruri de case; prin cartierul locuit de *vonches,* unde totul era înţepenit, obloane trase, virtute, eşecuri, arpacaş şi peşte fiert, subnutriţie, prejudecată, dreptate, încrucişare de rase; trecea pe lângă *bolito*[35]-urile cubanilor, luminate, cu uşile deschise, nişte şoproane, a căror singură trăsătură romantică era doar numele: pe lângă Red House, pe lângă „Chicha”; pe lângă biserica de piatră cubică, cu clopotniţele ei profilându-se ca nişte piramide ascuţite şi urâte în bătaia razelor lunii; pe lângă terenurile întinse şi masa întunecată, rotunjită a mănăstirii, lungă şi frumoasă în bătaia razelor lunii; pe lângă o pompă de benzină şi un bufet luminat din plin, situate lângă un loc viran, pe care se amenajase un teren de golf în miniatură; de-a lungul străzii principale, plină de lumină, cu trei drogherii, un magazin cu articole muzicale, cinci prăvălii evreieşti, trei săli de biliard, două frizerii, cinci berării, trei cofetării unde se vindea îngheţată, cinci restaurante proaste şi unul bun, două chioşcuri cu ziare şi reviste, patrii prăvălii de articole de ocazie (într-una se făceau chei), un fotograf, o clădire pentru birouri, cu patru cabinete dentare la etaj, un mare magazin cu preţ unic de zece conţi, un hotel pe colţ şi o staţie de taxiuri în faţă; şi trecu peste drum, prin spatele

[35] Cocioabe de lemn (în limba spaniolă în original).

hotelului, luând-o pe strada care ducea spre *jungle-town,* trecând pe lângă casa cea mare, prefabricată, nezugrăvită, cu lumini şi cu fete în uşă, cu pianul mecanic care cânta şi cu un marinar care şedea pe trotuar; şi apoi mai departe, pe lângă spatele clădirii de cărămidă a judecătoriei, cu orologiul ei luminos, care arăta ora zece jumătate, pe lângă clădirea văruită a închisorii, strălucind în lumina razelor de lună, şi se îndreptă spre intrarea înecată în verdeaţă a localului *„Lilac Time”,* în faţa căruia staţionau o mulţime de automobile.

„Lilăc Time” era scăldat în lumină şi era plin de lume. În sala de jocuri era mare îmbulzeală, roata ruletei se învârtea mereu, şi bila zăngănea uşor, lovindu-se de despărţiturile de metal: roata se învârtea încet, şi bila zuruia şi apoi zăngănea, sărind până când se oprea; se auzea numai roata învârtindu-se şi zgomotul fiselor.

De la bar, proprietarul localului, care, împreună cu doi barmani servea, spuse:

— *Hello, hello*, *mister* Gordon! Ce luaţi?

— Nu ştiu, spuse Richard Gordon.

— Nu arătaţi bine. Ce se întâmplă? Nu vă simţiţi bine?

— Nu.

— Vă prepar ceva, o minune! O să vă facă bine. Aţi încercat vreodată să beţi absint spaniol, *ojen?*

— Dă-mi, să văd, spuse Gordon.

— Îl beţi şi o să vă simţiţi bine. O să vă vină să vă bateţi cu oricine ar fi, spuse proprietarul barului. Un *ojen* special pentru *mister* Gordon.

Stând la bar, Richard Gordon bău trei pahare de *ojen* special, dar nu se simţi mai bine; licoarea opacă, dulceagă, rece, cu gust de lemn dulce nu-l făcu să-şi schimbe dispoziţia.

— Dă-mi altceva, ceru el barmanului.

— Ce este? Nu vă place *ojen* special? îl întrebă proprietarul. Nu vă simţiţi mai bine?

— Nu.

— Trebuie să fiţi atent ce beţi după asta.

— Dă-mi un *whisky* curat.

Whisky-ul îi încălzi limba şi cerul gurii, dar nu-i schimbă deloc gândurile, şi deodată, privindu-se în oglinda din spatele barului, îşi dădu seama că băutura nu avea să-i mai facă niciodată, de acum înainte, vreun bine. Ce avea acum avea, şi avea să aibă şi de acum înainte, aşa că dacă ar fi băut până ar fi căzut în neştire, când avea să se trezească, tot aşa avea să fie.

Un tânăr înalt şi foarte slab, cu tuleie rare şi blonde pe bărbie, care stătea pe lângă el, îi spuse:

— Nu eşti dumneata Richard Gordon?

— Da, eu sunt.

— Mă numesc Herbert Spellman. Ne-am cunoscut la o petrecere undeva în Brooklyn, mi se pare.

— Se poate, spuse Richard Gordon. Şi de ce nu?

— Mi-a plăcut foarte mult ultima dumitale carte, spuse Spellman. Mi-au plăcut toate cărţile dumitale.

— Mă bucur, spuse Richard Gordon. Nu bei ceva?

— Îmi dai voie să-ţi ofer eu ceva? spuse Spellman. Ai încercat acest *ojen?*

— Nu-mi spune nimic.

— Dar ce s-a întâmplat cu dumneata?

— Mă simt abătut.

— Nu vrei să mai bei unul?

— Nu. O să iau un *whisky.*

— Ştii, pentru mine e mare lucru că te-am întâlnit pe dumneata! spuse Spellman. Nu cred că-ţi mai aminteşti de mine de la petrecerea aceea.

— Nu. Dar cine ştie, poate că a fost plăcut. Nu prea se întâmplă să-ţi aminteşti de o petrecere reuşită, nu-i aşa?

— Cred că nu, spuse Spellman. Era la Margaret Van Bruni, îţi aminteşti? întrebă el, plin de speranţă.

— Încerc să-mi amintesc.

— Eu am fost acela care a dat foc casei, spuse Spellman.

— Nu mai ştiu.

— Da! spuse Spellman cu un aer fericit. Eu am fost! A fost petrecerea cea mai grozavă la care am luat parte

vreodată!

— Şi acuma ce faci? întrebă Gordon.

— Mai nimic. Mă învârt şi cu pe ici, pe colo. Nu prea mă ostenesc să fac ceva. Scrii vreo carte nouă.

— Da, am scris-o pe jumătate.

— Grozav! Şi despre ce e vorba?

— De o grevă la o fabrică de textile.

— Teribil! spuse Spellman. Mă pasionează grozav de mult tot ce are legătură cu conflictele sociale.

— Poftim?

— Îmi place grozav, mai mult decât orice altceva. Şi dumneata eşti cel mai bun din toţi în chestia asta! Şi e amestecată şi vreo frumoasă agitatoare?

— De ce mă întrebi? spuse bănuitor Richard Gordon.

— E un rol potrivit pentru Sylvia Sidney[36]. E iubita mea. Vrei să-i vezi fotografia?

— Am văzut-o, spuse Richard Gordon.

— Să bem ceva, spuse fericit Spellman. Gândeşte-te ce minunat e că te-am întâlnit pe dumneata aici! Sunt un tip norocos! Cu adevărat norocos!

— De ce? întrebă Richard Gordon.

— Pentru că sunt nebun, spuse Spellman. Doamne, e minunat să fii nebun! E ca şi cum ai fi îndrăgostit, numai că totul se termină cu bine.

Richard Gordon se depărtă puţin.

— Nu te purta aşa, îi spuse Spellman. Nu sunt furios. Adică nu sunt mai niciodată furios. Hai să bem ceva.

— Eşti nebun de multă vreme?

— Cred că dintotdeauna. Îţi spun eu, e singurul mod în care poţi fi astăzi fericit. Ce-mi pasă ce se mai întâmplă cu acţiunile *„Douglas Aircraft”*[37]? Sau cu acţiunile *A.T. & T.*[38]*?* Treaba altora! Eu iau o carte de-a dumitale şi o citesc, sau

[36] Cunoscută artistă americană de cinema.

[37] Una dintre cele mai puternice companii constructoare de avioane civile şi militare din S.U.A..

[38] Iniţialele firmei *American Telephone and Telegraph Company,* mare corporaţie de telefon şi telegraf din S.U.A.

beau ceva, sau mă uit la fotografia Sylviei Sidney şi sunt fericit! Sunt ca o pasăre. Mai fericit decât păsările! Sunt un... şovăi el, căutând parcă cuvântul potrivit, şi apoi se grăbi să reia: Sunt un mic cocor drăguţ, zise el şi se roşi. Se uită fix la Richard Gordon şi buzele i se mişcau în neştire.

Un tânăr blond, voinic, se desprinse dintr-un grup care stătea la celălalt capăt al barului şi, apropiindu-se de nebun, îi puse mâna pe umăr.

— Hai, Harold, îi spuse. Să mergem acasă.

Spellman se uită cu priviri sălbatice la Richard Gordon.

— Şi-a bătut joc de un cocor, bolborosi el. S-a ferit de un cocor. Un cocor care zboară în jurul...

— Hai, Harold, repetă tânărul cel voinic.

Spellman îi întinse mâna lui Richard Gordon.

— Fără supărare, spuse el. Eşti un scriitor bun! Continuă tot aşa. Şi ţine minte că eu sunt totdeauna fericit. Să nu-i laşi să te încurce. Pe curând!

Făcându-şi loc prin mulţime, nebunul şi tânărul care-l luase de umeri se îndreptau spre uşă. Spellman se întoarse spre Richard Gordon şi-i făcu cu ochiul.

— Bun băiat! spuse proprietarul. Îşi ciocăni fruntea. Ştie multă carte. Studiază prea mult, aşa cred. Îi place să spargă pahare. Nu face nimănui rău. Plăteşte tot ce sparge.

— Vine deseori aici?

— De obicei seara. Ce spunea că o? Lebădă?

— Nu, cocor.

— Noaptea trecută era cal. Cu aripi. Ca un cal de pe sticlele de *whisky „White Horse",* numai c-avea şi o pereche de aripi. Băiat bun, nimic de zis! Are mulţi bani. Îi vin tot felul de idei trăsnite. Familia îl ţine aici cu un îngrijitor. Mi-a spus că-i plac cărţile dumneavoastră, domnule Gordon. Ce doriţi să beţi? Din partea casei!

— Dă-mi un *whisky,* spuse Richard Gordon. Îl văzu pe şerif că se apropie. Şeriful era un bărbat foarte înalt, cu o faţă cadaverică şi se purta prietenos cu toată lumea. Richard Gordon îl văzuse în după-amiaza aceea la petrecerea de la Brandley şi vorbise cu el despre jaful de la

bancă.

— Salut! spuse şeriful. Dacă n-ai de făcui nimic special, vino cu mine ceva mai târziu. Grănicerii vor aduce în port şalupa lui Harry Morgan. Un petrolier l-a semnalat în larg, înspre Matacumbe, şi i-au prins pe toţi.

— Doamne! spuse Richard Gordon. I-au prins pe toţi?

— Mesajul telegrafic spunea că, în afară de unul, toţi ceilalţi sunt morţi.

— Nu ştii cine-i în viaţă?

— Nu, nu se precizează. Dumnezeu ştie ce s-o fi întâmplat…

— Au pus mâna şi pe bani?

— Nu se ştie. Dar trebuie să fie pe vas din moment ce n-au ajuns în Cuba.

— Când vor fi aici?

— A, peste vreo două sau trei ore.

— Unde o să tragă vasul?

— În portul militar cred. Acolo unde acostează de obicei paza de coastă.

— Unde ne întâlnim, ca să mergem împreună?

— Vin eu aici, să te iau.

— De aici sau de la Freddy. N-o să mai pot sta aici mult timp.

— E o atmosferă cam înfierbântată acolo în noaptea asta. Localul e plin de foşti combatanţi, caro au venit de la Keys. E un tărăboi nemaipomenit…

— O să mă duc şi eu pe-acolo. să văd cum e, spuse Richard Gordon. Mă simt cam deprimat.

— Bine, dar să nu te amesteci printre ei, îi spuse şeriful. O să vin să te iau peste vreo două ore. Nu vrei să te duc până acolo cu maşina?

— Mulţumesc.

Îşi făcură loc prin mulţime şi ieşiră, iar Richard Gordon se urcă în maşină, lângă şerif.

— Ce crezi că s-o fi întâmplat oare pe şalupa lui Morgan? îl întrebă el.

— Dumnezeu ştie… spuse şeriful. Dar mi se pare că s-a

petrecut ceva îngrozitor.

— Alte informaţii nu s-au mai primit?

— Niciuna. Dar uită-te mai bine ce-i pe-aici.

Erau în faţa intrării puternic luminate a barului lui Freddy, şi prin uşa deschisă se vedea că localul e plin de lume. Oameni în haine marinăreşti de bumbac, unii cu capul gol, alţii cu berete, chipiuri militare vechi sau cu căşti de carton în cap se îngrămădeau la bar pe trei rânduri, şi fonograful automat cânta *Isle of Capri.* Opriră maşina, şi în clipa aceea ţâşniră pe uşă doi oameni care se încăieraseră şi, căzând, se rostogoliră pe trotuar. Omul de deasupra îl apucase pe celălalt cu amândouă mâinile de păr şi-l izbea cu capul de ciment. Zgomotul capului lovind caldarâmul era înfiorător. Nimeni din cei care stăteau la bar nu le dădea celor doi nici cea mai mică atenţie.

Şeriful coborî din maşină şi-l apucă de umăr pe omul care era deasupra celuilalt.

— Hai, termină, îi spuse el. Şterge-o!

Omul se ridică şi se uită la şerif.

— Cine dracu te pune să te amesteci unde nu-ţi fierbe oala?

Celălalt om, cu părul năclăit de sânge, cu urechea însângerată şi cu faţa pistruiată mânjită de sânge, îl dădu la o parte pe şerif.

— Ia lasă-mi prietenul în pace, spuse el cu glasul cleios. Ce-ţi pasă? Crezi că nu-s în stare să încasez aşa ceva?

— Tu ştii să-ncasezi, nu glumă, Joey! îi spuse omul care-l izbise cu capul de caldarâm. Ia spune-mi, se adresă el şerifului, nu-mi dai un dolar?

— Nu, spuse şeriful.

— Atunci du-te dracului! Se întoarse către Richard Gordon: Şi tu ce spui?

— Îţi dau o bere.

— Hai, spuse veteranul şi-l apucă pe Gordon de braţ.

— Mă întorc mai târziu, spuse şeriful.

— Bine. Te aştept.

Când să intre şi să se ducă la bar, omul cu părul roşu, cu

faţa pistruiată şi cu urechea mânjită de sânge îl trase pe Gordon de braţ.

— E un vechi prieten de-al meu, spuse el.

— N-are nimic, interveni celălalt veteran. Ştie să-ncaseze!

— Ştiu să-ncasez, vezi, spuse omul cu faţa plină de sânge, şi cu asta îi bat!

— Da, dar nu ştii să-i altoieşti, spuse cineva. Şi mai termină cu împinsul!

— Ia faceţi-ne loc! spuse omul cu faţa plină de sânge. Făceţi-ne loc mie şi vechiului meu prieten. Se aplecă spre Richard Gordon şi-i şopti: Şi ce-i dacă nu ştiu să-i altoiesc? Ştiu să încasez, asta-i!

— Ştii, spuse celălalt veteran, care reuşise, în sfârşit, să-şi facă loc la bar. Trebuia să-l fi văzut la prânz, când am fost la ofiţerul cu intendenţa de la Cantonamentul 5. Îl pusesem jos şi-i dădeam în cap cu o sticlă. Ca şi cum aş fi lovit într-o tobă. Pariez că i-am tras cu sticla în cap de vreo cincizeci de ori!

— De mai multe ori, spuse cel cu faţa plină de sânge.

— Şi nici nu-i păsa!

— Ştiu să încasez, spuse celălalt, şi-apoi îi şopti lui Richard Gordon: E un secret.

Richard Gordon le dădu două din cele trei sticle cu bere pe care barmanul negru, cu vestă albă peste burta respectabilă, le desfăcuse şi le împinsese spre el.

— Despre ce secret e vorba?

— Secretul meu, spuse omul cu faţa plină de sânge. Secretul meu!

— Are, într-adevăr, un secret, întări celălalt veteran. Nu minte.

— Vrei să-l afli? îl întrebă în şoaptă pe Richard Gordon cel cu faţa plină de sânge.

Gordon dădu din cap.

— Nu doare.

Celălalt dădu aprobator din cap.

— Spune-i şi chestia cea mai grozavă…

Roşcatul îşi apropie buzele mânjite de sânge de urechea lui Richard Gordon:

— Uneori chiar îmi face bine, spuse el. Ce zici de asta?

Lângă Gordon stătea un om înalt, cu o cicatrice care-i brăzda obrazul de la coada ochiului până la bărbie. Îl privi pe roşcat şi zâmbi.

— La început e o artă, spuse el. După aceea devine un viciu. Dacă mi-ar face cineva silă, apoi acela ai fi tu, roşcatule!

— Ţie ţi se face silă repede, interveni primul veteran. În ce companie ai fost?

— Pentru tine, beţivanule, asta n-are nicio importanţă! răspunse omul cel înalt.

— Nu vrei să bei ceva? îl întrebă Richard Gordon pe veteranul cel înalt.

— Mulţumesc, spuse el, beau.

— Nu ne uita, interveni unul dintre cei doi cu care intrase Gordon în bar.

— Mai dă-ne trei sticle de bere, comandă Gordon, şi barmanul negru le desfăcu şi le împinse spre ei.

Nu era prea mult loc ca să le poată lua. aşa ca Gordon fu împins în veteranul cel-înalt.

— Ai făcut parte din echipajul vreunui vas? îl întrebă veteranul.

— Nu, stau aici. Vii de la Keys?

— Am venit aici, în noaptea asta, de la Tortugas. răspunse veteranul cel înalt. Am făcut prea mult scandal acolo, aşa că n-au mai putut să ne suporte.

— Asta-i un „roşu”, spuse primul veteran.

— Ai fi şi tu dac-ai avea măcar o fărâmă de creier în cap! replică veteranul cel înalt. Ne-au trimis aici ca să scape de noi, dar am făcut. un scandal mai mare decât s-au aşteptat! îi zâmbi lui Richard Gordon.

— Ia atinge-l pe tipul ăsta! urlă cineva;

Richard Gordon văzu un pumn repezit într-un obraz de lângă el. Cel care fusese lovit fu tras de lângă bar de doi oameni. Mai în largul lor, unul dintre cei doi îl mai lovi o

dată, cu putere, în obraz, iar celălalt îi trase una în burtă. Omul căzu pe podeaua de ciment şi-şi acoperi capul cu braţele, iar unul dintre cei doi îl izbi cu piciorul în spate. În tot acest timp, cel lovit nici nu crâcnise măcar. Unul dintre cei doi îl ridică în picioare şi-l împinse lângă perete.

— Ia răcoreşte-l pe ticălosul acesta, spuse el, şi în timp ce omul se ghemuise, cu faţa albă ca varul, lângă zid, celălalt se încordă şi, cu genunchii puţin îndoiţi se repezi la om şi-l izbi cu pumnul în maxilar. Omul, cu faţa albă ca varul, căzu în genunchi şi apoi se rostogoli încet la pământ, cu capul într-o băltoacă de sânge. Cei doi îl lăsară acolo şi se întoarseră la bar.

— Drace, da ştii să dai! se minună unul dintre ei.

— Canalia asta vine la oraş şi-şi depune toţi banii la poştă, şi apoi se învârte de colo până colo, cerşind să i se dea de băut, spuse celălalt, E a doua oară când îl aranjez.

— De data asta l-ai răcorit.

— Când l-am lovit, am simţit cum i-a plesnit maxilarul, ca o pungă cu bile! spuse celălalt, cu o figură fericită.

Omul zăcea lângă perete şi nimeni nu se uita la el.

— Ştii, dacă m-ai fi lovit la fel, nu mi-ai fi făcut nimic, se făli veteranul cel roşcat.

— Ia mai tacă-ţi gura, nenorocitule, spuse cel care-l răcorise pe omul de lângă perete. Tu nu ştii că ai sisi[39]?

— Nu-i adevărat, n-am.

— Voi, ăştia, beţivanii, îmi faceţi o silă grozavă! spuse cel care-l răcorise pe omul dinainte. Şi de ce mi-aş strica eu pumnii cu voi?

— Asta-i ce ar trebui să faci, să-ţi foloseşti pumnii, îşi dădu cu părerea roşcatul. Ia ascultă, amice, se adresă el lui Richard Gordon, nu comanzi un rând?

— Nu-s nişte băieţi grozavi? întrebă veteranul cel înalt. Războiul e o forţă care mobilizează şi purifică. Întrebarea care se pune e următoarea: dacă numai asemenea oameni, cum suntem noi, sunt potriviţi să fie soldaţi, său dacă

[39] În original *old rale;* denumire argotică pentru sifilis.

diferitele arme ne-au format aşa?

— Nu ştiu, răspunse Richard Gordon.

— Aş paria cu dumneata că nici trei din cei care sunt aici n-au fost înrolaţi conform serviciului militar obligatoriu, spuse veteranul cel înalt. Ăştia sunt elita. Crema drojdiei! Cei cu care a câştigat Wellington[40] la Waterloo. Da, *mister* Hoover[41] ne-a alungat de la Anticosti, şi *mister* Roosevelt ne-a trimis aici pachet, ca să scape de noi.

Au avut grijă ca lucrurile să meargă în aşa fel în tabără, încât să se işte vreo epidemie, dar bieţii nenorociţi n-au vrut să moară. O parte din noi au fost trimişi la Tortugas, dar şi acolo-i bine. Şi cât o să mai înghiţim? Ce-o să se mai întâmple acuma? Trebuie să scape de noi. Vă daţi seama de asta, nu-i aşa?

— De ce?

— Fiindcă suntem nişte disperaţi, spuse omul. Oameni care nu mai au nimic de pierdut. Suntem mai furioşi decât oamenii cu care a luptat Spartacus[42]. Dar e greu să încerci să faci ceva cu noi, pentru că am fost atât de încercaţi până acum, încât singura noastră mângâiere e băutura, şi singura mândrie e că o putem suporta. Dar nu toţi suntem aşa. Există şi unii dintre noi care vor să termine cu asta.

— Sunt mulţi comunişti în tabără?

— Numai vreo patruzeci, răspunse veteranul cel înalt. Patruzeci din două mii de oameni. Trebuie să fii disciplinat şi să dai dovadă de abnegaţie ca să fii comunist; un beţivan nu poate fi comunist.

— Nu-l asculta, spuse roşcatul. E un radical blestemat!

— Ia ascultă! se amestecă în vorbă veteranul care bea bere cu Richard Gordon. Să-ţi spun eu ce se întâmplă la marină. Să-ţi spun eu, radical blestemat, ce-i acolo!

— Nu-l asculta, repetă roşcatul. Când flota se opreşte la

[40] Arthur Wellesley, Wellington (1759—1852), general englez; în 1815, la Waterloo, a repurtat victoria decisivă asupra lui Napoleon I.

[41] Herbert Hoover (născut 1874), politician american.

[42] *Spartacus* a condus răscoala sclavilor din 74—71 î.e.n. care a zdruncinat Imperiul Roman.

New York şi coborî scara pe uscat, pe sub Riverside Drive, întâlneşti plimbându-se pe-acolo tot felul de tipi bătrâni, cu barbă lungă, gata să facă pentru un dolar orice treabă.’ Ce spui de asta?

— O să-ti dau să bei, îi răspunse veteranul cel înalt, ca să mai uiţi.

La capătul celălalt al barului, un veteran se certa cu Freddy în privinţa socotelii.

— Atât ai băut, spuse Freddy.

Richard Gordon se uita la faţa veteranului. Era beat turtă, cu ochii injectaţi, şi se vedea că-şi caută un prilej de ceartă.

— Eşti un mincinos afurisit! îi spuse el lui Freddy.

— Optzeci şi cinci de cenţi, îi repetă Freddy.

— Fiţi atenţi! spuse veteranul cel roşcat.

Freddy îşi întinsese mâna peste bar şi-l privea pe veteran cu atenţie.

— Eşti un mincinos afurisit! răcni veteranul şi apucă o sticlă de bere. ca să tragă cu ea. Dar în acelaşi timp mâna dreaptă a lui Freddy se mişcă în semicerc deasupra barului şi aruncă în capul veteranului o solniţă uriaşă. Învelită într-un şervet.

— N-a fost precis? întrebă roşcatul. N-a fost frumos?

— Ar fi trebuit să-l vezi cum îi pocnea cu tacul acela retezat… spuse celălalt.

Doi veterani, aşezaţi lângă cel care, lovit în cap cu solniţa, căzuse, se uitau supăraţi la Freddy.

— Ce ţi-a venit să-l răcoreşti?

— N-aveţi voi grijă de el! îi linişti Freddy. E de-ai casei. Hei, Wallace, strigă el, ia-l pe omul ăsta de jos şi pune-l la perete!

— N-a fost frumos? îl întrebă roşcatul pe Richard Gordon. N-a fost drăguţ?

Un tânăr bine legat îl târî pe cel căzut printre oamenii din cârciumă şi-l duse afară. Îl ridică în picioare, şi omul îl privi cu un aer absent.

— Cară-te! îi spuse tânărul. Du-te şi ia puţin aer curat.

Rezemat de zid, omul care fusese răcorit mai înainte şedea cu capul în mâini. Tânărul bine legat se duse la el.

— Cară-te şi tu! îl sfătui. Aici n-o să-ţi fie bine…

— Mi-au sfărâmat maxilarul… vorbi omul cu greu. Sângele îi curgea din gură şi i se prelingea pe bărbie.

— Ai noroc că nu te-a omorât vlăjganul ăia care te-a lovit, spuse tânărul bine legat. Şi acuma cară-te!

— Mi-au sfărâmat maxilarul… repetă celălalt. Mi-au sfărâmat maxilarul…

— Ai face mai bine s-o iei din loc! stărui tânărul. Aici n-o să-ţi meargă bine…

Îl ajută pe omul cu maxilarul zdrobit să se ridice în picioare. Omul o porni pe stradă clătinându-se.

— Într-o noapte am văzut zărind aici, rezemaţi de zid, doisprezece oameni, spuse roşcatul. Şi într-o dimineaţă am văzut-o pe matahala aia de colo frecând podeaua, pe care turnase o găleată cu apă. Nu te-am văzut eu frecând podeaua cu apă? îl întrebă el pe barmanul negru.

— Da, sir, încuviinţă barmanul. De multe ori. Da, sir. *Dar* pe mine nu m-aţi văzut niciodată lovind pe cineva.

— Nu ţi-am spus? repetă roşcatul. Cu o găleată!

— După cât se pare, şi asta o să fie o noapte grozavă! spuse celălalt veteran. Ce zici, amice? îl întrebă el pe Richard Gordon. Şi acum mai bem o bere?

Richard Gordon simţea că începe să se îmbete. Faţa lui, pe care şi-o vedea în oglinda de deasupra barului, avea un aer ciudat.

— Cum te cheamă? îl întrebă pe comunistul cel înalt.

— Jacks, răspunse omul. Nelson Jacks.

— Şi unde ai fost înainte de-a ajunge aici?

— O, cam peste tot. În Mexic, în Cuba, în America de Sud, şi cam peste tot…

— Te invidiez! îi spuse Richard Gordon.

— De ce mă invidiezi? De ce nu te apuci să lucrezi ceva?

— Am scris trei cărţi, spuse Richard Gordon. Şi acuma

scriu o alta despre greva din Gastonia[43].

— Aşa da, spuse omul cel înalt. Asta-i foarte bine! Cum ai spus că te cheamă?

— Richard Gordon.

— Aha! făcu omul cel înalt.

— Şi ce vrea să însemne acest „aha”?

— Nimic.

— Mi-ai citit cumva cărţile? îl întrebă Richard Gordon.

— Da.

— Şi ţi-au plăcut?

— Nu.

— De ce?

— N-aş vrea să spun de ce.

— Hai, nu te sfii. Dă-i drumu’!

— Pentru că nu-s altceva decât un căcat! spuse omul cel înalt şi se îndepărtă.

„Eh, încep să cred că e o noapte tocmai bună pentru mine! se gândi Richard Gordon. E noaptea mea.”

— Ce spuneai că vrei să bei? îl întrebă el pe roşcat. Mai am doi dolari.

— O bere, spuse celălalt. Ştii, eşti un prieten adevărat. Părerea mea e că scrii cărţi bune. Dă-l dracului pe radicalul ăla afurisit!

— N-ai nicio carte la tine? îl întrebă celălalt veteran. Aş vrea şi eu să citesc ceva. N-ai scris niciodată pentru *Western Stories* sau pentru *War Aces*[44]? Aş citi zilnic *War Aces!*

— Dar cine-i individul ăla înalt? întrebă Richard Gordon.

— Ţi-am spus că e un radical afurisit! îl lămuri cel de al doilea veteran. E plină tabăra de ei. I-am da noi afară, dar mai toată ziua cei mai mulţi dintre noi nu suntem treji, aşa că nu-i mai ţinem minte.

---

[43] Este vorba de marea grevă a muncitorilor textilişti din Gastonia (oraş din statul Carolina de Nord).

[44] Periodice americane care publică, primul, povestiri din Vestul îndepărtat, iar al doilea relatări despre viaţa şi isprăvile eroilor de război.

— Ce să ţineţi minte? întrebă roşcatul.
— Să ţinem minte ceva, spuse celălalt.
— Mă vezi? întrebă roşcatul.
— Da, răspunse Richard Gordon.
— Ai crede că am cea mai drăguţă nevestică din lume?
— De ce nu?
— Ei bine, chiar am o asemenea nevastă! spuse roşcatul. Şi fata asta e nebună după mine! E ca o sclavă. „Dă-mi încă o ceaşcă de cafea”, îi spun. „Imediat, dragul meu”, îmi răspunde. Şi mi-o dă. Şi cu toate merge la fel. Şi merge peste tot cu mine. Dacă mi se năzare ceva, pentru ea e lege!
— Acum unde o fi? întrebă celălalt veteran.
— Asta e, spuse roşcatul. Asta e, amice! Unde o fi?
— Nu ştie unde o fi, spuse cel de al doilea veteran.
— Nu numai asta, reluă roşcatul. Nici nu ştiu măcar unde am văzut-o ultima oară.
— Nu ştie nici în ce ţară o fi trăind.
— Dar ştii, camarade, spuse roşcatul, oriunde-ar fi, fetiţa asta îmi este credincioasă.
— Ăsta-i adevărul adevărat, întări celălalt veteran. Poţi să-ţi pui şi capul că aşa e!
— Uneori spuse roşcatul, mă gândesc că poate e Ginger Rogers şi s-a apucat să facă cinema.
— De ce nu? spuse celălalt.
— Şi apoi o văd aşteptându-mă liniştită, acolo unde stau.
— Păstrând focul aprins în cămin, adăugă celălalt.
— Asta-i, zise roşcatul. E cea mai grozavă femeiuşcă din lume!
— Ia ascultă, spuse celălalt, da şi bătrână mea mamă e grozavă!
— Desigur.
— Da a murit, continuă cel de al doilea veteran. Să nu mai vorbim despre ea.
— Dar ia spune-mi, amice, tu nu eşti căsătorit? îl întrebă roşcatul pe Richard Gordon.
— Desigur, răspunse el.

La bar, ceva mai încolo, să fi fost peste vreo patru oameni, văzu faţa rumenă, ochii albaştri şi mustaţa nisipie, umezită de bere, a profesorului MacWalsey. Profesorul se uita drept înaintea lui, şi în timp ce Richard Gordon îl privea, îşi bău paharul de bere şi trăgându-şi înapoi buza de jos, îşi şterse mustaţa de spumă.

Richard Gordon observă cât de strălucitor e albastrul ochilor lui şi, privindu-l, simţi că-l înfioară o senzaţie neplăcută şi-şi dădu seama pentru prima oară ce simte un om când se uită la bărbatul pentru care îl părăseşte nevasta.

— Ce se întâmplă, amice? îl întrebă roşcatul.

— Nimic.

— Nu te simţi prea bine. Pot spune chiar că le simţi rău.

— Nu, tăgădui Richard Gordon.

— Ai aerul c-ai văzut o fantomă.

— Îl vezi pe tipul acela de-acolo, cu mustaţă? îl întrebă Richard Gordon.

— Ala?

— Da.

— Ce-i cu el? întrebă cel de-al doilea veteran.

— Nimic, spuse Richard Gordon. Dracu să-l ia! Nimic.

— Te supără cumva? îl răcorim imediat. Sărim vreo trei pe el, ca să-l poţi atinge cum trebuie.

— Nu! protestă Richard Gordon. N-ar folosi la nimic.

— Să-l agăţăm când iese, îi propuse roşcatul. Nu-mi place cum se uită. Canalia asta arată ca un spărgător de grevă!

— Îl urăsc, şuieră Richard Gordon. Mi-a ruinat viaţa.

— Îi arătăm noi lui! spuse cel de al doilea veteran. Şobolanul ăsta galben! Ascultă, Red, ia două sticle. O să-l batem măr! Spune-mi, când a făcut asta? Ei, mai luăm o bere?

— Mai am un dolar şi şaptezeci de cenţi, spuse Richard Gordon.

— Ce-ar fi, atunci, să luăm o juma’, propuse veteranul cel roşcat. Simt că mă-nec în berea asta.

— Nu, spuse celălalt. Berea asta e bună pentru tine. E bere trasă. Ţine-o tot aşa! Hai să-l batem pe tipul ăla, şi după aia să ne întoarcem să bem tot bere.

— Nu. Lasă-l în pace.

— Nu. amice. Ai spus că şobolanul ăla ţi-a ruinat nevasta.

— Viaţa, nu nevasta.

— Aşa? Iartă-mă, zău. Îmi pare rău.

— A jefuit şi a ruinat banca, spuse celălalt veteran. Pariez că se oferă o recompensă pentru capul lui. Dumnezeule, i-am şi văzut fotografia azi la poştă!

— Ce făceai la poştă? îl întrebă celălalt, bănuitor.

— Nu e voie să primesc o scrisoare?

— Dar la tabără nu poţi primi scrisori?

— Nu cumva crezi că m-am dus să depun bani la poştă?

— Ce-ai făcut la poştă?

— Am trecut pe-acolo.

— Aşa? ţine-atunci! spuse celălalt şi se năpusti la el cu toată înghesuiala aia.

— Uite-i cum se bat cei doi tovarăşi! observă cineva.

În ghionţi şi-n pumni, în genunchi şi-n îmbrânceli, cei doi fură împinşi afară.

— Să se bată pe trotuar, spuse tânărul cu umerii laţi. Găinarii ăştia se bat de trei sau patru ori pe noapte.

— O pereche de beţivani, îşi dădu cu părerea alt veteran. Red putea să se bată altădată, dar acuma a îmbătrânit şi are sisi.

— Amândoi au sisi.

— Red a luat asta de la un tip care boxa pe ring, spuse un veteran scund şi îndesat. Tipul avea sisi şi era plin de bube pe umeri şi pe spate. De fiecare dată când se încăierau, tipul îşi freca umărul de nasul sau de botul lui Red.

— Aiurea! Şi de ce şi-ar fi băgat botul în ăla?

— Aşa ţinea capul Red când ajungeau corp la corp. Aplecat, uite-aşa… Şi tipul ăla se freca de el.

— Vorbă să fie, aiureli! Toată povestea asta e o aiureală! Nimeni n-a luat sisi dintr-un meci de box!

— Aşa crezi tu! Ascultă-mă pe mine! Red era unul dintre cei mai sănătoşi băieţi din câţi am văzut. Era în compania mea. Era şi un bun boxer. Da, da, bun! Era căsătorit cu o fată drăguţă. Şi Benny Sampson ăsta i-a dat boala cum mă vezi şi cum te văd!

— Atunci, nu mă vezi, spuse un alt veteran. Dar Poochy cum l-a luat?

— La Şanhai.

— Şi tu?

Eu nu l-am luat.

— Dar Suds?

— De la o fată din Brest, când se întorcea acasă.

— Toţi vorbiţi numai de chestia asta, cum e când îl iei şi ce-i dacă-l ai şi ce-i dacă nu-l ai…

— În halul în care suntem acuma, e tot una, spuse un veteran. Eşti tot atât de fericit şi cu el, şi fără el.

— Poochy e mai fericit. El nu mai ştie pe ce lume e.

— Ce-i asta sisi? îl întrebă pe omul de lângă el profesorul MacWalsey.

Omul îi explică.

— Mă întreb, de unde o fi venind expresia asta? spuse profesorul MacWalsey.

— Nu ştiu, răspunse omul. Din primul moment în care m-am înrolat, tot aşa am auzit spunându-i-se. Unii-i spun şi altfel. De obicei însă i se spune aşa.

— Aş fi curios să ştiu de unde vine, reluă profesorul MacWalsey. Mulţi termeni din aceştia sunt, de fapt, luaţi din argou.

— De ce i se spune aşa? întrebă veteranul de lângă profesorul MacWalsey pe cel care-i era mai aproape.

— Nu ştiu.

Nimeni nu părea să ştie, dar cu toţii aveau aerul că le face o deosebită plăcere această serioasă discuţie filologică.

Richard Gordon ajunsese acuma lângă profesorul MacWalsey. Când Red şi Poochy începuseră să se bată, fusese împins până aici şi nu se împotrivise.

— *Hello!* îl salută profesorul MacWalsey. Bei ceva?

— Nu cu dumneata, răspunse Richard Gordon.

— Cred că ai dreptate, spuse profesorul MacWalsey. Ai mai văzut vreodată aşa ceva?

— Nu, răspunse Richard Gordon.

— E tare ciudat tot ce se întâmplă aici, continuă profesorul MacWalsey. Sunt uluitori! În fiecare noapte vin să-i văd.

— Şi nu ţi se întâmplă niciodată nimic?

— Nu. De ce?

— Să te baţi cu vreun beţiv?

— Nu mi s-a întâmplat niciodată aşa ceva.

— Doi amici de-ai mei voiau să te ia la bătaie chiar acum câteva minute.

— Da?

— Tare-aş fi vrut să-i las s-o facă!

— Nu cred că ar fi schimbat prea mult lucrurile, spuse profesorul MacWalsey vorbind în doi peri, aşa cum vorbea el întotdeauna. Dacă te supără că sunt aici, pot pleca.

— Nu, spuse Richard Gordon. Parc-aş vrea să fiu în preajma dumitale.

— Bine.

— Ai fost căsătorit vreodată? îl întrebă Richard Gordon.

— Da.

— Şi ce s-a întâmplat?

— Soţia mea a murit în timpul epidemiei de gripă din 1918.

— Şi de ce vrei să te căsătoreşti acuma din nou?

— Cred că acuma m-aş pricepe mai bine să fiu soţ. Cred că acuma aş fi un soţ mai bun decât atunci.

— Deci. mi-ai luat soţia.

— Da.

— Să te ia dracu! spuse Richard Gordon şi-l lovi pe profesor în obraz.

Cineva îl apucă de braţ. Gordon îşi smuci braţul, şi în acelaşi timp fu lovit cu putere după ureche. Profesorul MacWalsey stătea în faţa lui, la bar, cu faţa roşie şi clipea

des din ochi. Profesorul întinse mâna, să-şi ia o altă sticlă de bere în locul celei pe care i-o vărsase Gordon. Dar Gordon îşi trase braţul înapoi, ca să-l lovească din nou. Abia îl lovise, când din nou îi explodă ceva pe după ureche, şi toate luminile, după ce ţâşniră într-o izbucnire orbitoare, începură să se învârtească şi apoi se stinseră.

După aceea se trezi în uşa cârciumii lui Freddy. Capul îi vâjâia, oamenii şi barul se învârteau uşor şi-i era greaţă. Oamenii se uitau la el. Tânărul cu umerii laţi stătea lângă el.

— Ştiţi, nu e bine să vă apucaţi să vă bateţi. Avem de ajuns de multe scandaluri cu beţivii ăştia…

— Cine a dat în mine? întrebă Gordon.

— Eu v-am lovit, spuse tânărul cel solid. Domnul acela e un vechi client al nostru. Aşa că nu trebuie să vă înfuriaţi. Şi desigur că nici nu vreţi să vă bateţi aici, în local.

Stând nesigur pe picioare, Richard Gordon îl văzu pe profesor venind spre el.

— Îmi pare rău, se scuză el. N-am vrut să te lovească nimeni. Nu te condamn că te porţi aşa cum te porţi.

— Dracu să te ia! spuse Richard Gordon şi porni spre profesor.

Acesta fu singurul lucru pe care şi-l mai aminti că-l făcuse, fiindcă tânărul cel solid se aplecă înainte şi-l lovi din nou, şi de data aceasta Gordon căzu cu faţa în jos pe podeaua de ciment. Tânărul cel solid se întoarse către profesor.

— S-a făcut, doctore! spuse el amabil. N-o să vă mai sâcâie. Dar ce-i cu el?

— Trebuie să-l duc acasă, spuse profesorul. N-are nimic, nu-i aşa?

— Desigur.

— Ajută-mă să-l urc într-un taxi, îl rugă profesorul MacWalsey.

Îl luară pe Richard Gordon de braţ şi, cu ajutorul şoferului, îl urcară într-un taxi de tip vechi.

— Eşti sigur că n-are nimic? îl întrebă profesorul

MacWalsey pe tânărul cel spătos.

— Trageţi-l zdravăn de urechi când vreţi să-l treziţi. Şi stropiţi-l cu apă pe faţă. Aveţi grijă să nu înceapă iar când s-o trezi. Să nu sară la dumneavoastră.

— N-avea grijă.

Lui Richard Gordon îi atârna capul în chip ciudat pe spătarul banchetei şi respira zgomotos, horcăind. Profesorul MacWalsey îşi trecu braţul pe sub capul lui Gordon şi-l ţinu aşa, ca să nu se mai lovească de spătarul banchetei.

— Undo mergem? întrebă şoferul taxiului.

— La celălalt capăt al oraşului, răspunse profesorul. Dincolo de parc. Pe strada pe care se vând barbuni.

— Adică pe Rocky Rond, spuse şoferul.

— Da, continuă profesorul MacWalsey.

Trecând pe lângă o cafenea, profesorul îi spuse şoferului să oprească. Voia să coboare să-şi ia ţigări. Puse cu grijă capul lui Richard Gordon pe banchetă şi intră în cafenea. Când dădu să se suie în taxi, Richard Gordon dispăruse.

— Unde s-a dus? îl întrebă el pe şofer.

— Uitaţi-l pe stradă, înaintea noastră.

— Ia-te după el.

Când taxiul fu în dreptul lui Gordon, profesorul coborî şi se duse spre omul care mergea clătinându-se pe trotuar.

— Hai, Gordon! îi spuse el. Să mergem acasă.

Richard Gordon se uită lung la el.

— Să mergem? întrebă el, bălăbănindu-se.

— Vreau să te duc acasă cu taxiul.

— Du-te dracului!

— Vreau să mergi cu mine, stărui profesorul. Vreau să ajungi teafăr acasă.

— Unde ţi-e banda?

— Ce bandă?

— Banda care m-a bătut.

— Scandalagiul acela te-a lovit. Nu ştiam că vrea să te lovească.

— Minţi! spuse Richard Gordon.

Se repezi la omul cu obrajii rumeni din faţa lui, dar nu-l nimeri. Alunecă, căzu în genunchi şi se ridică greoi. Îşi julise rău genunchii din cauza căzăturii, dar nu simţea nimic.

— Hai să ne batem! bolborosi el.

— Nu mă bat cu dumneata, zise profesorul MacWalsey. Dacă te urci în taxi, plec şi te las în pace.

— Du-te dracului! spuse Richard Gordon şi o porni pe stradă la vale.

— Lăsaţi-l să plece, îl sfătui şoferul pe profesor. E treaz şi n-are nici pe dracu!

— Crezi că n-are nimic?

— Drace, vă spun eu că e în perfectă regulă!

— Să nu i se întâmple ceva, spuse profesorul MacWalsey.

— Nu puteţi să-l faceţi să urce dacă nu vă bateţi cu el, spuse şoferul. Lăsaţi-l să se ducă. N-are nimic. Vi-e frate?

— Într-un fel… se resemnă profesorul MacWalsey.

Se uită după Richard Gordon. care mergea clătinându-se, până când dispăru în umbra copacilor înalţi, ale căror ramuri se aplecau şi se-nfundau în pământ, crescând asemeni unor rădăcini. Ce gândea profesorul în timp ce se uita după Gordon nu era deloc plăcut. „E un păcat mortal, se gândea el, un păcat grav şi mortal, şi o mare cruzime, şi în timp ce, din punct de vedere formal, religia îţi poate îngădui să ajungi la rezultatul final, eu nu pot să mi-o iert. Pe de altă parte, chirurgul nu se poate întrerupe în timp ce operează, de teamă că-i face rău pacientului. Dar de ce, în viaţă, toate operaţiile trebuie să fie făcute fără anestezie? Dacă aş fi fost eu un om mai bun, ar fi trebuit să-l las să mă bată. Ar fi fost mai bine pentru el. Bietul om, fără minte! Bietul om, fără cămin… Trebuia să rămân cu el, dar ştiu că e mai mult decât poate suporta. Mi-e ruşine şi mi-e scârbă de mine însumi şi mi-e silă de ce-am făcut! Totul se poate termina şi rău. Dar nu trebuie să mă gândesc la asta. Mă voi întoarce acuma la anestezicul pe care-l folosesc de şaptesprezece ani şi de care nu voi mai avea nevoie multă vreme. Deşi acum a devenit probabil, un viciu, pentru care

inventez doar nişte scuze. Cu toate că până la urmă nu e altceva decât un viciu, pentru care sunt foarte potrivit. Aş vrea totuşi să-l pot ajuta pe acel sărman om, căruia îi fac rău…”

— Înapoi la Freddy, zise el şoferului.

CAPITOLUL 23

Cutter-ul pazei de coastă, având la remorcă şalupa *Queen Conch,* coborî pe canalul întortocheat dintre recif şi Key. *Cutter*-ul se legăna pe valurile ridicate de vântul de nord, care se izbeau de apele fluxului, dar vasul cel alb plutea uşor şi drept.

— Dacă nu suflă vântul, n-o să i se-ntâmple nimic, spuse căpitanul pazei de coastă. Pluteşte bine. Robby ăsta a făcut vase frumoase! Ai înţeles ceva din ce tot bolboroseşte acolo?

— Nu se înţelege nimic, răspunse secundul. Nu mai ştie ce spune.

— Cred c-o să moară, spuse căpitanul.

— Împuşcat în burtă în halul ăsta... Crezi că i-a ucis pe cei patru cubani?

— Nu ştiu ce să spun. L-am întrebat, dar aiura.

— Ce-ar fi să mai încercăm să vorbim cu el?

— Hai, să vedem.

Lăsându-l pe ofiţerul de cart la timonă, să conducă *cutter*-ul printre balizele de pe canal, se duseră în cabina căpitanului, care se afla în spatele timoneriei. Harry Morgan zăcea acolo, pe cuşetă. Ochii îi erau închişi, dar îndată ce căpitanul îl atinse pe umărul lat, îi deschise.

— Cum te simţi, Harry? îl întrebă căpitanul.

Harry îl privi, dar nu răspunse.

— Vrei ceva? îl întrebă căpitanul.

Harry Morgan îl privea.

— Nu vă aude, spuse secundul.

— Harry, întrebă din nou căpitanul, vrei ceva? Hai,

spune, băiatule.

Udă un prosop în vasul cu apă de pe suportul de lângă cuşetă şi umezi buzele crăpate ale lui Harry Morgan. Erau uscate şi negre. Privindu-l, Harry Morgan începu să vorbească:

— Un om, începu el.

— Da, spuse căpitanul. Zi-i.

— Un om… repetă Harry Morgan, vorbind foarte rar. Nu poate să… nu poate, orice-ar… nu poate, oricum… n-o scoate la capăt…

Se opri. Faţa îi rămăsese nemişcată tot timpul cât vorbise.

— Spune, Harry, spune, îl îndemnă căpitanul. Spune-ne, cine a fost? Cum s-a întâmplat? Hai spune, băiatule.

— Un om… reîncepu Harry, privindu-l cu ochii înguşti pe faţa lui mare, faţa aceea cu pometii ieşiţi în afară, cu ochii care încercau să vorbească.

— Patru oameni, spuse căpitanul, încercând să-l ajute.

Îi umezi buzele din nou, storcind prosopul în aşa fel încât să i se prelingă între buze câteva picături de apă.

— Un om, îl corectă Harry şi apoi tăcu.

— Bine, un om, reluă căpitanul.

— Un om, spuse din nou Harry foarte limpede şi foarte rar, vorbind cu gura lui uscată. Acuma, aşa cum sunt lucrurile, aşa cum merg, orice ar fi, oricum, nu…

Căpitanul îl privi pe secund şi clătină din cap.

— Cine a făcut toate astea? întrebă secundul.

Harry îl privea.

— Nu vă înşelaţi singuri… spuse el.

Căpitanul şi secundul se aplecară deasupra lui. Acum avea să spună totul.

— E ca şi cum ai încerca să întreci o maşină pe vârful dealului. Pe drumul acela din Cuba. Pe orice drum. Oriunde. Întocmai aşa. Adică aşa stau lucrurile. Aşa cum merg. Câtva timp, da, desigur, totul e-n regulă. Poate… dacă ai noroc. Un om…

Tăcu. Căpitanul clătină din cap către secund. Harry

Morgan îl privi cu ochi limpezi. Căpitanul îi umezi din nou buzele. Pe prosop rămase o dâră însângerată.

— Un om… reîncepu Harry Morgan privindu-i ne amândoi. Un om singur nu poate. Niciun om singur acuma. Tăcu. Oricum ar fi, un om singur nu poate să aibă nicio mama mă-sii de şansă.

Închise ochii. Se căznise mult ca s-o spună şi-l costase viaţa ca s-o afle.

Zăcea acolo cu ochii deschişi din nou.

— Hai, spuse căpitanul secundului. Eşti sigur că nu vrei nimic, Harry?

Harry Morgan îl privea, dar nu-i răspunse nimic. Le spusese el totul, dar ei nu-l auziseră.

— Ne întoarcem, spuse căpitanul. Nu te agita, băiatule.

Harry Morgan se uita după ei până ieşiră din cabină.

În faţă, la timonerie, privind cum se face întuneric şi cum începe să joace pe ape lumina farului de la Sombrero, secundul spuse:

— Te bagă în sperieţi cum aiurează…

— Bietul băiat! spuse căpitanul. Ei, o să ajungem curând în port. Imediat după miezul nopţii. Dacă nu trebuie să încetinim din cauza remorcatului.

— Credeţi c-o să mai trăiască?

— Nu, răspunse căpitanul. Dar nu poţi şti niciodată…

CAPITOLUL 24

Se adunase multă lume pe strada aceea întunecată, în faţa porţilor de fier, care închideau intrarea spre vechea bază de submarine, transformată acum în bazin pentru *yacht*-uri. Paznicul cuban avea ordin să nu dea voie nimănui înăuntru, şi mulţimea se-mbulzea lângă gard, să privească printre zăbrelele de fier în curtea întunecată, luminată de-a lungul cheiului de luminile *yacht*-urilor trase la debarcader. Mulţimea era tăcută, aşa cum numai în Key West poate fi. Proprietarii *yacht*-urilor şi invitaţii lor se împinseră şi-şi făcură loc cu coatele prin mulţime, apropiindu-se de poartă şi de paznic.

— Hei! Nu-i voie înăuntru! se răsti paznicul.

— Ce dracu mai e şi asta? Suntem de pe un *yacht!*

— Nu intră nimeni! strigă paznicul. Înapoi!

— N-o fă pe prostu’! spuse unul dintre cei de pe *yacht* şi-l dădu la o parte, pornind pe cărarea care ducea spre debarcadere.

În spatele lor, mulţimea aştepta în faţa porţii, unde stătea micul paznic, încurcat, cu şapca pe cap, cu mustăţile lui lungi şi cu autoritatea ştirbită, dorind să aibă o cheie cu care să poată încuia poarta cea mare. Urcând veseli pe drumul dinaintea lor, cei de pe *yacht* văzură din direcţia opusă şi apoi trecând pe lângă ei un grup de oameni, care aşteptau lângă debarcaderul pazei de coastă. Nu le dădură nicio atenţie şi merseră mai departe, de-a lungul danelor, unde erau trase alte *yacht-uri,* şi se îndreptară spre dana 5, urcând puntea din lemn de teck a *yacht*-ului *New Exuma II,* luminată din plin de razele unui reflector. În cabina cea

mare a vasului se aşezară în fotoliile mari de piele, în jurul unei mese lungi, pe care erau împrăştiate reviste, şi unul dintre ei sună după *steward*[45].

— Un *scotch*[46] cu sifon! spuse. Iei şi tu unul, Henry?

— Da, răspunse Henry Carpenter.

— Ce-a fost cu dobitocul ăla de la poartă?

— Habar n-am, spuse Henry Carpentor.

Steward-ul, în vestă albă, aduse cele două pahare.

— Pune discurile acelea pe care le-am lăsat deoparte pe masă, porunci cel pe cate-l chema Wallace Johnston.

— Mi se pare că le-am pus la loc, *sir,* spuse *steward*-ul.

— Să te ia dracu! spuse Wallace Johnston. Pune atunci ceva din albumul cel nou cu muzica de Bach.

— Da, spuse *steward*-ul.

Se duse la discotecă, scoase un album şi se îndreptă cu el spre patefon.

Se auziră acordurile *Sarabandei.*

— L-ai văzut azi pe Tommy Bradley? întrebă Henry Carpenter. L-am întâlnit când a venit, avionul.

— Nu-l pot înghiţi deloc! spuse Wallace. Nici pe el, nici pe târfa aia de nevastă-sa!

— Mi-e îmi place Helene. spuse Henry Carpenter. Ştie să se distreze.

— Ai încercat vreodată să te distrezi cu ea?

— Da, şi a fost minunat!

— Nu pot s-o înghit, orice-ar fi! spuse Wallace Johnston. Şi de ce dracu stau pe-aici?

— Au o casă drăguţă.

— Da, au un mic bazin, frumos şi curat, pentru *yacht*-ul lor, încuviinţă Wallace Johnston. E adevărat ca Tommy Bradley e impotent?

— Nu cred. Asta se spune despre toată lumea. E pur şi simplu un spirit larg.

— Într-adevăr, e bine spus „spirit larg”. Păi, dacă e

[45] Om de serviciu pe bordul unui vas de pasageri.

[46] Whisky scoţian.

cineva larg, apoi ea e aceea!

— E o femeie deosebit de drăguţă, încercă Henry Carpenter s-o apere. Ţi-ar plăcea, Wally…

— Nu cred, spuse Wallace. Reprezintă tot ceea ce urăsc la o femeie, şi Tommy Bradley sintetizează tot ceea ce urăsc la un bărbat.

— Teribil de sigur te mai simţi în noaptea asta!

— Tu nu te simţi niciodată sigur pentru că nu eşti niciodată consecvent cu tine însuţi, observă Wallace Johnston. Nici nu te poţi hotărî măcar să faci ceva. Nici nu ştii măcar ce eşti.

— Pe mine să mă laşi deoparte, spuse Henry Carpenter şi-şi aprinse o ţigară.

— Şi de ce?

— Uite, în primul rând pentru că stau cu tine pe *yacht*-ul ăsta afurisit, care-i al tău, şi cel puţin jumătate din timp fac ceea ce vrei tu să faci, şi asta te scuteşte de a mai plăti bani taxatorilor de autobuze sau marinarilor, care te şantajează şi care-ţi cer ba una, ba alta şi care ştiu cine sunt ei şi cine eşti tu.

— Eşti într-o dispoziţie grozavă! spuse Wallace Johnston. Ştii bine că nu mă las şantajat.

— Nu. Eşti prea strâns la pungă ca s-o faci. În schimb, ai prieteni ca mine.

— N-am niciun prieten care să semene cu tine.

— Nu fi chiar atât de drăguţ, îl avertiză Henry. În seara asta nu pot suferi aşa ceva. Zi-i înainte, pune Bach, înjură-ţi *steward*-ul, bea ceva mai mult ca de obicei şi du-te la culcare.

— Ce ţi-a venit? întrebă celălalt, ridicându-se în picioare. Ce-i cu tine că eşti atât de nesuferit? Ştii că nu-i prea mare lucru nici de capul tău, în orice caz…

— Ştiu, spuse Henry. Oh, mâine o să fiu atât de drăguţ! Dar în noaptea asta, nu. E o noapte rea. Ai observat vreodată cât de deosebite sunt nopţile? Cred că atunci când eşti de ajuns de bogat toate nopţile sunt la fel.

— Vorbeşti ca o elevă de liceu.

— Noapte bună, spuse Henry Carpenter. Nu-s nici elevă, nici elev. Mă duc să mă culc. Mâine dimineaţă totul va fi grozav de frumos!

— Ai pierdut mult? De asta eşti atât de întunecat?

— Am pierdut trei sute de dolari.

— Vezi? Ţi-am spus eu că de asta…

— Pe toate le ştii, nu-i aşa?

— Totuşi, ai pierdut trei sute de dolari.

— Am pierdut mult mai mult decât atât.

— Cât de mult?

— Am pierdut lozul cel mare. Lozul cel mare, unicul! Şi acuma joc un joc în care nu mai pot câştiga niciodată lozul cel mare. Dar numai în noaptea asta mi-a trecut prin minte că e aşa. De obicei nu mă gândesc la asta. Şi acuma mă duc să mă culc, aşa că n-o să te mai plictisesc.

— Nu mă plictiseşti. Dar, te rog, încearcă să nu mai fii atât de grosolan.

— Mi-e teamă că nu pot fi altfel, şi, de altminteri, mă plictiseşti. Noapte bună. Mâine totul va fi grozav de frumos!

— Eşti teribil de grosolan!

— Asta ştiu. Accepţi sau te laşi păgubaş, spuse Henry Carpenter. În viaţa mea am făcut şi una, şi alta.

— Noapte bună, spuse Wallace Johnston cu un aer plin de speranţă.

Henry Carpenter nu-i răspunse. Asculta muzica.

— Să nu te duci la culcare în halul ăsta, îl sfătui Wallace Johnston. De ce eşti atât de pornit?

— Las-o-ncurcată…

— De ce? Te-am mai văzut în halul ăsta şi ţi-a trecut.

— Las-o-ncurcată…

— Bea ceva şi-o să fii mai vesel.

— Nu vreau să beau nimic şi n-o să fiu vesel.

— Bine, atunci du-te şi te culcă.

— Mă duc.

Aceste lucruri se petreceau în acea noapte pe bordul *yacht*-ului *New Exuma II,* care avea un echipaj compus din doisprezece oameni, căpitan fiind Nils Larson, şi al cărui

proprietar era Wallace Johnston, în vârstă de 38 de ani, licenţiat în litere la Harvard, compozitor, cu venituri provenind din fabrici de mătase, necăsătorit, *interdit de séjour*[47] la Paris, bine cunoscut din Alger până în Biskra, şi al cărui musafir era Henry Carpenter, în vârstă de 36 de ani, licenţiat în litere la Harvard, acum cu un venit de două sute de dolari pe lună, dintr-un fond depus în acest scop, la bancă de către maică-sa, şi înainte cu un venit de patru sute şi cincizeci de dolari pe lună, până în momentul în care banca administratoare a acestui fond schimbase unele acţiuni sigure pentru alte acţiuni sigure, şi apoi pentru alte acţiuni, nu chiar atât de sigure, şi, în cele din urmă, pentru o participare la o afacere cu un imobil, în care banca se încurcase şi care nu i-a mai adus niciun venit. Cu mult înainte de reducerea aceasta a venitului se spunea despre Henry Carpenter că, în cazul în care ar fi căzut de la 5.500 de picioare, fără paraşută, ar fi aterizat teafăr şi sănătos la masa vreunui om bogat. În societate, însă, Henry Carpenter era un om care aducea un aport preţios la întreţinerea bunei dispoziţii, şi, cu toate că numai în vremea din urmă şi rareori se simţea sau se exprima aşa cum se întâmplase în această noapte, prietenii lui simţiseră mai demult că era ceva care nu mai mergea la el. Dacă prietenii lui n-ar fi simţit asta, cu acel instinct pe care-l au bogaţii de a sesiza imediat dacă e ceva în neregulă la vreunul dintre membrii haitei lor şi cu acea sănătoasă dorinţă de a-l exclude din mijlocul lor dacă nu au posibilitatea de a-l distruge, Henry Carpenter n-ar fi fost silit să accepte ospitalitatea lui Wallace Johnston. Dar aşa cum era, Wallace Johnston, cu plăcerile lui puţin cam speciale, constituia pentru Henry Carpenter o ultimă poziţie şi şi-o apăra mai bine decât ştia că o face, ţinând seama de cinstita sa încercare de a o rupe cu Johnston, de brutalitatea sa în expresii şi de sincera sa nesiguranţă faţă de celălalt, intrigându-l şi seducându-l pe

[47] Persoană căreia, printr-o sentinţă penală, i s-a interzis să locuiască într-o anumită localitate (în limba franceză în original).

Johnston, care, dat fiind vârsta lui Henry Carpenter. ar fi putut fi plictisit cu uşurinţă de o bunăvoinţă constantă. În felul acesta, Henry Carpenter îşi amintea inevitabila sinucidere cu câteva săptămâni, dacă nu cu câteva luni.

Banii cu care credea el că nu mai merită să trăiască erau cu o sută şi şaptezeci de dolari mai mult pe lună decât banii cu care-şi întreţinea familia pescarul Albert Tracy până a nu muri cu trei zile mai înainte.

Pe bordul celorlalte *yacht*-uri, ancorate la celelalte dane. erau alţi oameni, fiecare cu alte griji.

Pe unul dintre cele mai mari *yacht*-uri, o brigantină frumoasă, neagră, cu trei catarge, stătea treaz un negustor de cereale, în vârstă de 60 de ani, şi se frământa din pricina raportului pe care-l primise de la biroul său cu privire la activitatea inspectorilor Ministerului de Finanţe. În chip obişnuit, la această oră şi-ar fi înecat necazurile în câteva pahare de *whisky* scoţian şi ar fi ajuns în starea în care s-ar fi simţit tot atât de puternic şi de indiferent faţă de orice consecinţă ca oricare dintre vecinii contrabandişti de pe coastă, cu care avea, în ceea ce priveşte purtările şi caracterul, e adevărat, multe lucruri comune. Dar doctorul îi interzisese orice fel de băuturi pe timp de o lună, de fapt pe timp de trei luni, adică i se spusese că va muri într-un an dacă nu va renunţa cu totul la alcool timp de o lună, de fapt timp de trei luni, şi acuma era foarte necăjit din pricina telefonului pe care-l primise de la minister înainte de a pleca, cerându-i-se să spună precis unde pleacă şi dacă are intenţia să iasă din apele teritoriale ale Statelor Unite.

Stătea întins, în pijama, pe palul larg, cu două perne sub cap, cu veioza aprinsă, dar nu-şi putea concentra gândurile la ceea ce citea, o carte de călătorie despre insulele Galapagos. Altădată nu le-ar fi adus cu niciun chip în patul ăsta. Se culca cu ele în cabina lor, şi după aceea venea aici. Aici era cabina lui, tot atât de a lui pe cât îi era şi biroul. Nu lăsa nicio femeie să calce în cabina asta. Când voia să aibă vreuna, se ducea la ea, şi când se termina, se termina, şi acum, că terminase cu asta pentru totdeauna, creierul lui

avea aceeaşi limpezime şi răceală pe care altădată le simţise după aceea. Stătea întins în pat, fără ca mintea să-i mai fie dulce înceţoşată, fără să mai aibă acel curaj de natură chimică care-i liniştise gândurile şi-i încălzise inima atât de mulţi ani de-a rândul, şi se întreba ce-o fi vrând ministerul, ce-o fi găsit, ce-o fi sucit şi răsucit, ce va accepta ca fiind normal şi ce va susţine că înseamnă evaziune fiscală; şi nu-i era teamă de ei, îi ura doar, cum ura şi puterea de care se vor folosi cu atâta insolenţă, încât toată insolenţa lui, puternică, solidă şi rezistentă, singurul lucru cu caracter permanent pe care-l câştigase şi era veritabil, va fi străpunsă şi, dacă se va şi înspăimânta, va fi făcută ţăndări.

Nu se gândea în chip abstract la ceea ce avea să se întâmple, ci se gândea la tranzacţii, vânzări, transferuri şi donaţii. Se gândea la acţiuni, la baloturi, la mii de *bushel*[48] la optimi, la societăţi pe acţiuni, la trusturi, la corporaţii subordonate, şi în timp ce-i treceau toate acestea prin minte, îşi dădu scama că erau de ajuns de multe motive ca să nu aibă linişte multă vreme şi de aci înainte. Dacă nu vor accepta un compromis, va fi foarte rău. Altădată nu s-ar fi necăjit, dar puterea din el, care înainte se lupta, obosise acum, dimpreună cu tot restul, aşa că se simţea singur şi stătea întins pe patul acela vechi şi larg şi nu putea nici citi, nici dormi.

Nevastă-sa divorţase de el acum zece ani, după ce vreme de douăzeci de ani se străduise să menţină aparenţele şi nu o neglijase şi nici nu o iubise niciodată. O pornise cu banii ei, şi ea îi născuse doi băieţi, care, ca şi mama lor, nu erau prea deştepţi. Se purtase foarte bine cu ea până în clipa în care banii pe care-i adunase erau de două ori cât capitalul iniţial şi putea s-o neglijeze. După aceea, averea lui ajunsese la un asemenea nivel, încât putea să nu se mai sinchisească deloc de durerile ei de cap

[48] Unitate de măsură de capacitate folosită în ţările anglo-saxone, *bushel*-ul american este egal cu 0,35239 hl.

maladive, de tânguielile ei, de planurile ei. Aşa că le ignorase.

Fusese admirabil înzestrat pentru a face afaceri, deoarece era de o extraordinară vigoare sexuală, care-i dădea încredere în el şi-l făcea să joace astfel cu pricepere; avea mult bun-simţ şi un creier făcut pentru calcule; dădea dovadă de un scepticism permanent, dar controlat, un scepticism care era tot atât de sensibil la dezastre ca şi un bun barometru la schimbările de presiune atmosferică, şi mai avea un simţ foarte accentuat al momentului potrivit, care-l împiedica să lovească în vârf sau în gol. Aceste însuşiri, la care se adăugau o lipsă de scrupule, o abilitate în a-i face pe oameni să-l placă fără ca el să-i placă sau să aibă încredere în ei, convingându-i în acelaşi timp cu căldură şi înflăcărare că le este prieten, arătându-le o prietenie nu dezinteresată, ci atât de interesată, încât îi făcea în chip automat complicii săi, precum şi o incapacitate de a se căi sau de a-i fi milă, îl duseseră acolo unde se afla acum şi unde era acum. Întins pe pat, într-o pijama de mătase în dungi, care-i acoperea pieptul strâmt de om bătrân, pântecele umflat, uneltele inutile acum şi exagerat de mari. cu care se mândrise altădată, şi picioarele fleşcăite şi subţiri, întins pe pat, fără să poală dormi, pentru că, în cele din urmă, începuse să aibă remuşcări.

Avea remuşcări gândindu-se ce ar fi fost dacă nu s-ar fi dovedit atât de abil acum cinci ani. Ar fi putut plăti impozitul fără să se tocmească, şi dacă ar fi făcut-o, acuma n-ar mai fi avut nicio bătaie de cap. Stătea întins pe pat şi se gândea la asta, şi, în cele din urmă, adormi; dar deoarece căinţa găsise o crăpătură şi începuse să se insinueze înăuntrul lui, omul nu-şi dădea seama că doarme, fiindcă mintea îi lucra ca şi cum ar fi fost treaz. Aşa că nu se putea odihni şi, la vârsta lui, asta făcea să nu mai treacă atât de mult până avea să se cureţe.

Obişnuia să spună că numai proştii se amărăsc, şi voise atât de mult să se ţină departe de orice necazuri, încât

acum nu mai putea dormi. Ar fi putut să le ignoreze până ar fi adormit, dar atunci ele ar fi revenit, şi de când îmbătrânise, treaba lor era mai uşoară.

Nu-şi făcea probleme din pricina răului pe care-l făcuse altora, nici din pricina a ceea ce li se întâmplase datorită lui, nici cum sfârşiseră aceşti oameni; acela care se mutase din casele de pe Lake Shore Drive[49] şi ajunsese să ţină pensiune în oraşul Austin[50], şi ale cărui fiice, când aveau de lucru, erau asistente la un dentist; sau acela care sfârşise prin a fi paznic de noapte la 63 de ani, după ultima lovitură de la Bursă; sau acela care se împuşcase într-o dimineaţă înainte de micul dejun şi pe care-l găsise unul dintre copiii lui, şi cum mai arăta, Doamne! Sau acela din Berwyn[51] care lua trenul ca să se ducă la slujbă, când găsea de lucru, încercând să vândă mai întâi acţiuni, după aceea maşini, după aceea specialităţi şi noutăţi, pe care le oferea din casă în casă. („Nu primim ambulanţi, cară-te de aici!” uşa trântită în nas), până ce, spre deosebire de tatăl său, care se aruncase de la etajul al patruzecişidoilea fără nicio învolburare de pene, cum se întâmplă când cade un vultur, făcu şi el acel pas care-l duse pe linia a treia în faţa trenului Aurora-Elgin[52] având în buzunarul umflat al pardesiului bătătoare de ouă şi aparate pentru extras zeama din fructe, care nu se putea vinde. „Să vă arăt numai cum merge, doamnă. Prindeţi aici, întoarceţi butonul acesta de aici. Şi acum priviţi!” „Nu mă interesează, n-am nevoie de aşa ceva.” „Încercaţi numai.” „Nu-mi trebuie aşa ceva. Pleacă!”

Aşa că plecă şi o luă înainte pe trotuarul, de-a lungul căruia se înşirau case-tip, curţi pustii cu arbori de *catalpa*[53] despuiaţi, unde nimeni nu voia să cumpere nimic, de-a

[49] Bulevard de-a lungul lacului Michigan.
[50] Oraş în sudul S.U.A., capitala statului Texas.
[51] Suburbie a oraşului Chicago.
[52] Cale ferată locală în statul Illinois (S.U.A.), care leagă orăşelele Aurora şi Elgin.

lungul trotuarului care ducea la linia de cale ferată Aurora-Elgin.

Unii făcuseră lungul drum pornind de la fereastra apartamentului sau biroului; unii, într-un garaj de două maşini, în timp ce motorul mergea; unii folosiseră vechea tradiţie a armelor „Colt”, sau Smith”, sau „Wesson”, instrumente admirabil concepute, care vindecă insomniile, pun capăt remuşcărilor, tămăduiesc cancerul, evită falimentele şi fac posibilă o ieşire din situaţii de nesuportat printr-o apăsare de deget; acele admirabile instrumente americane atât de uşor de purtat, atât de sigure în ceea ce priveşte efectul acţiunii lor, atât de bine concepute pentru a pune capăt visului american când începe să devină coşmar. neajunsul lor fiind doar încurcăturile pe care trebuie să le lămurească după aceea rudele.

Oamenii pe care-i ruinase terminaseră în toate aceste feluri, dar asta nu-l necăjise niciodată. Cineva trebuia să piardă.

Nu, el nu se gândea niciodată la ei sau la rezultatele secundare ale speculaţiilor reuşite. Când câştigi, cineva trebuia să piardă, şi numai proştii se necăjesc.

Era însă de ajuns să se gândească la cât ar fi fost de bine dacă nu s-ar fi dovedit atât de şmecher acum cinci ani, şi de îndată, cum se întâmplă la vârsta lui, dorinţa de a schimba ceea ce nu se mai poate schimba va deschide portiţa prin care pătrund necazurile. Numai proştii se necăjesc. Dar el ar putea să-şi alunge necazurile dacă ar bea un *scotch* cu sifon. Şi ce-i pasă de ce-au spus doctorii? Aşa că o să sune să i se aducă unul, şi *steward*-ul, somnoros, o să vină, o să i-l aducă şi, de îndată ce-l va bea, speculatorul nu va mai fi un prost, în afară de cazul în care va muri.

În acest timp, pe *yacht*-ul acostat alături, o familie plăcută la vedere, cumsecade şi plicticoasă dormea.

[53] Arbori cu frunze mari şi coroana bogată, originari din America de Nord, folosiţi în scopuri ornamentale *(Catalpa bignonia).*

Conştiinţa tatălui e împăcată şi de aceea doarme liniştit pe o parte, cu o corabie cu pânze împinsă de vânt înrămată deasupra capului, cu veioza aprinsă, cu o carte căzută jos, lângă pat. Mama doarme bine şi visează ceva în legătură cu grădina ei. Are cincizeci de ani, dar e o femeie frumoasă, sănătoasă şi bine îngrijită, care arată bine când doarme. Fiica visează la logodnicul ei, care va veni mâine cu avionul, şi se mişcă în somn, râde de ceva şi nu se trezeşte; îşi ridică genunchii aproape de bărbie, încolăcindu-se ca o pisică, cu părul ei blond buclat şi cu faţa ei frumuşică, cu pielea netedă. Adormită, arată cum arăta mama ei când era fată.

Sunt o familie fericită şi se iubesc unii pe alţii. Tatăl e un om plin de demnitate civică, care a făcut multe fapte bune, care s-a opus prohibiţiei, care nu e un mărginit religios, ci e o fire generoasă, simpatică, plină de înţelegere şi care aproape niciodată nu se enervează. Echipajul *yacht*-ului e bine plătit, bine hrănit şi are o cazare bună. Toţi oamenii de pe vas au cele mai bune păreri despre proprietar şi ţin la soţia şi la fiica lui. Logodnicul este un om din asociaţia *„Skull and Bones”,* care, desigur, va veni, care, desigur, e foarte popular, care se gândeşte încă mai mult la alţii decât la el însuşi şi care ar fi prea bun pentru oricine în afară de o fată drăguţă cu numele de Frances. Probabil că e puţin cam prea bun şi pentru Frances, dar vor trece anii până când Frances o să-şi dea, poate, seama de asta; şi dacă o să aibă noroc, poate că nu va şti asta niciodată. Tipul de om care face parte din *„Skull and Bones”* e rareori făcut să fie bun şi pentru pat; dar cu o fată atât de drăguţă cum e Frances, intenţiile contează tot atât de mult cât şi faptele.

Aşa că, oricum ar fi, dormeau cu toţii liniştiţi. Dar de unde vin oare banii care-i fac pe toţi aceşti oameni atât de fericiţi şi pe care ei îi folosesc atât de bine şi de atrăgător? Banii vin din vânzarea unui produs pe care toată lumea îl foloseşte cu milioanele de sticle, al cărui cost de producţie e de trei cenţi la litru şi care se vinde cu un dolar sticla de format mare (de jumătate de litru), cu cincizeci de cenţi

cea de format mijlociu şi cu douăzeci şi cinci de centi cea de format mic. Dar e mult mai economicos să cumperi sticla de format mare, şi dacă câştigi cumva zece dolari pe săptămână costul îţi revine tot atât de ieftin ca şi oricărui milionar, şi produsul e cu adevărat bun. Are exact acel efect pe care susţine că-l are, ba chiar şi mai mult decât atât. Oameni de pretutindeni care folosesc acest produs scriu mereu, plini de recunoştinţă, că au descoperit noi întrebuinţări ale lui, iar cei care l-au folosit şi până acum îi rămân credincioşi, precum Harold Tompkins, logodnicul, va rămâne credincios promoţiei sale *„Skull and Bones”,* iar Stanley Baldwin[54], şcolii din Harrow. Când banii se fac în felul acesta, nu poate fi vorba de sinucideri, aşa că toată lumea doarme bine şi sănătos pe *yacht*-ul *Alzira III,* având la bord pe căpitanul Jon Jacobson, un echipaj de paisprezece oameni şi un proprietar cu familia sa.

La dana 4 e ancorat un *yacht* cu pânze de iolă, lung de 36 picioare, având la bord doi din cei trei sute şi douăzeci şi patru de estonieni care navighează în diferite părţi ale lumii, în ambarcaţii cu o lungime de 28 până la 36 de picioare, şi care trimit articole diverselor ziare estoniene. Articolele acestea sunt foarte citite în Estonia şi le aduc autorilor lor un dolar sau un dolar şi treizeci de centi de coloană. În ziarele estoniene, articolelor acestora li se acordă aceeaşi importanţă ca şi articolelor despre meciurile de *base-ball* şi *foot-ball* din ziarele americane şi sunt publicate sub titlul *Povestiri ale cutezătorilor noştri călători*. În apele sudice niciun bazin rezervat *yacht*-urilor nu e un bazin adevărat dacă nu are cel puţin doi estonieni, arşi de soare, cu părul decolorat de sare, care aşteaptă cecul ce li se cuvine pentru ultimul lor articol. Când va veni cecul, vor călători, până la un alt bazin pentru *yacht*-uri şi vor scrie o altă povestire. Şi ei sunt foarte fericiţi. Aproape tot atât de fericiţi ca şi oamenii de pe *Alzira III.* E mare lucru să fii un

[54] *Stanley Baldwin* (1867—1947), şef al partidului conservator englez şi prim-ministru al Marii Britanii.

„călător cutezător”!

Pe *Irydia IV* stau culcaţi în pat un ginere de profesie din lumea celor foarte bogaţi şi amanta sa, pre numele ei Dorothy, soţia acelui foarte bine plătit regizor de la Hollywood, John Hollis, al cărui creier se luptă să trăiască mai mult decât ficatul, ceea ce va face ca omul să sfârşească prin a se pretinde radical, pentru a-şi salva sufletul, celelalte organe ale sale fiind prea ruinate ca să mai încerce să le salveze. Ginerele, spătos şi voinic, frumos ca în reclame, doarme pe spate şi sforăie, dar Dorothy Hollis, soţia regizorului, e trează; îşi pune un halat şi, ieşind pe punte, se uită peste apele întunecate ale bazinului spre linia pe care o desemnează în zare digul de larg. E răcoare pe punte şi vântul îi zburleşte părul, iar ea şi-l potriveşte la loc, dând la o parte şuviţele, care-i cad pe fruntea bronzată de soare. Îşi strânge halatul în jurul trupului, şi sfârcurile sânilor i se întăresc de frig, şi deodată observă luminile unui vas care trece de-a lungul digului. Luminile se mişcă rapid, înaintând. La intrarea în bazin, reflectorul de pe vas se aprinde şi mătură apa cu o lumină orbitoare, care o face să închidă ochii când trece pe lângă ea şi care descoperă la debarcaderul pazei de coastă un grup de oameni care aşteaptă şi lucirea neagră a unei ambulanţe a pompelor funebre, folosită şi ca dric la înmormântări.

„Cred că ar fi bine să iau nişte Luminal, se gândeşte Dorothy. Trebuie să dorm. Sărmanul Eddie, e beat turtă! Tot ce se întâmplă înseamnă atât de mult pentru el şi e atât de drăguţ, dar când bea, adoarme imediat! E atât de dulce… Desigur, dacă m-aş fi căsătorit cu el, acuma ar fi fost cu alta, cine ştie… E totuşi dulce. Dragul, bietul de el, e atât de beat! Sper că nu se va simţi rău mâine dimineaţă. Să mă duc să-mi aranjez părul şi voi dormi puţin. Arată ea dracu! Vreau să fiu frumoasă pentru el. E dulce… Tare-aş fi vrut să-mi aduc şi camerista. Totuşi, nu s-a putut. Nici pe Bates măcar. Mă întreb, cum s-o mai simţi bietul John? Oh, şi el e dulce… Sper că se simte mai bine. Cu ficatul lui… Aş vrea să fiu lângă el, să-l îngrijesc. Ar trebui să mă duc şi să

dorm, să nu arăt mâine dimineaţă ca o sperietoare. Eddie e dulce. Şi John, cu ficatul lui nenorocit, e la fel de dulce. Ah, ficatul lui nenorocit! Eddie e dulce... Aş fi vrut să nu fie atât de beat. E atât de viguros, şi drăguţ, şi minunat, şi, şi... Poate că mâine n-are să se îmbete aşa."

Coborî, se duse în cabina ei şi, şezând în faţa oglinzii, începu să-şi pieptene părul, periindu-l de o sută de ori. Îşi zâmbea în oglindă în timp ce peria cu perii lungi trecea prin părul ei frumos.

„Eddie e dulce! Da, e dulce! Aş fi vrut să nu fi fost atât de beat. Toţi bărbaţii au câte ceva de acest gen. Uite, cum e ficatul lui John. Desigur că nu poţi să-l vezi. Dar trebuie să arate, într-adevăr, îngrozitor. Sunt bucuroasă că nu poate fi văzut. Cu toate acestea, nimic nu e cu adevărat urât la un bărbat. E curios că ei cred totuşi că este. Totuşi, poate că ficatul, da, sau rinichii. Rinichi *en brochette*[55]*.* Câţi rinichi are un om? Sunt aproape întotdeauna câte două în afară de stomac şi de inimă. Şi de creier, desigur. Aşa. De o sută de ori. Îmi place să-mi perii părul. E aproape singurul lucru amuzant şi folositor în acelaşi timp pe care ţi-l poţi face. Adică tu singură. Oh, Eddie e dulce... Ce-ar fi să mă duc la el? Nu, prea e beat. Bietul băiat... O să iau o pastilă de Luminal."

Se privi în oglindă. Era extraordinar de drăguţă, avea o faţă mică şi trăsături foarte fine.

„Da, o s-o scot la capăt, îşi spuse ea. O parte din mine nu e atât de grozavă pe cât e restul, dar, totuşi, o s-o mai scot la capăt un timp! Totuşi, trebuie să dorm. Îmi place să dorm. Aşa cum dormeam când eram copil, sănătos şi natural. Cred că nu se mai poate din cauză că ne facem mari, şi ne căsătorim, şi avem copii, şi după aceea bem prea mult, şi facem tot felul de lucruri pe care n-ar trebui să le facem. Dacă am putea dormi bine, atunci cred că şi aceste lucruri nu ne-ar face rău. Poate că numai băutul prea mult... Sărmanul John, cu ficatul lui, şi Eddie. Eddie e

[55] La frigare (în limba franceză în original).

drăguţ. În orice caz. E priceput. O să iau totuşi o pastilă de Luminal.”

Se strâmbă la ea însăşi în oglindă.

— Mai bine ai lua o pastilă de Luminal, îşi şopti.

Luă pastila şi bău un pahar cu apă din termosul-carafă de aluminiu de pe dulapul de lângă pat.

„Îţi face rău, se gândea. Dar trebuie să dormi! Mă întreb, cum ar fi Eddie dacă am fi căsătoriţi? Ar alerga probabil după una mai tânără. Cred că în felul în care sunt făcuţi, nu se pot stăpâni mai mult decât noi. Aş vrea mereu şi mă simt admirabil după aceea, şi dacă o fac cu altcineva sau cu un necunoscut până la urmă nu înseamnă prea mare lucru. E totuşi acelaşi lucru şi i-ai iubi întotdeauna dacă ţi-ar da mereu. Adică acelaşi bărbat. Dar ei nu sunt făcuţi aşa. Ei vor mereu o altă femeie, sau una mai tânără, sau una pe care n-au avut-o, sau una care seamănă cu nu ştiu cine. Sau dacă eşti brună, vor una blondă. Sau dacă eşti blondă, vor una roşcată. Sau dacă eşti roşcată, vor altceva. O evreică, sau o lesbiană, său Dumnezeu ştie mai ce! Eu nu ştiu ce. Sau poate că se plictisesc, cine ştie... Nu poţi să le reproşezi ceva dacă sunt făcuţi aşa, aşa cum eu nu pot opri ficatul lui John să fie aşa cum este şi pe el să nu mai fie bun de nimic din pricină că bea atât de mult. Şi era bun la asta. Era minunat! Era, într-adevăr, era. Şi Eddie e. Dar acum e beat. Cred că până la urmă o să ajung o târfă. Poate că şi sunt. Cred că nu ştii niciodată când devii aşa ceva. Numai cele mai bune prietene ţi-o spun. Nu citeşti aşa ceva în ştirile domnului Winchell. Asta ar fi într-adevăr o ştire grozavă de publicat. Curvăsării! *Missis* John Hollins s-a întors în oraş după ce şi-a făcut mendrele pe litoral. E mai bine decât să faci copii! Şi e şi mai obişnuit, presupun. Dar femeile o duc cu adevărat rău. Cu cât te porţi mai bine cu un bărbat, cu cât îi arăţi mai mult că îl iubeşti, cu atât mai repede se plictiseşte de tine. Cred că cei care-s buni la asta sunt făcuţi să aibă o mulţime de soţii, dar probabil că e teribil de obositor să încerci să fii în acelaşi timp o mulţime de soţii, şi atunci când s-a plictisit, vine pur şi simplu o altă

femeie şi ţi-l ia. Cred că până la urmă devenim cu toate nişte târfe, dar a cui e vina? Târfele se distrează cel mai bine, dar trebuie să fii îngrozitor de proastă ca să poţi fi una cu adevărat! Cum e Helene Bradley. Proastă, bine intenţionată şi perfect egoistă, ca o adevărată târfă! Probabil că eu şi sunt o târfă. Se spune că asta nu ştii singură şi că întotdeauna crezi că nu eşti. Trebuie să existe bărbaţi care nu se plictisesc să fie cu o femeie şi să facă asta. Trebuie să existe. Dar de unde să-i iei? Cei pe care-i cunoaştem sunt cu toţii prost educaţi. Să nu intrăm în problema asta. Nu, să nu intrăm. Şi nici să nu ne întoarcem la poveştile acelea cu maşini şi cu dansat. Aş vrea ca Luminalul să-şi facă efectul. Afurisit şi Eddie ăsta, până la urmă! N-ar fi trebuit să se-mbete chiar aşa… Nu e drept, zău, nu e drept! Nimeni nu-i poate opri să fie aşa cum sunt când sunt făcuţi aşa, dar să te-mbeţi. n-are nimic de-a face cu asta! Cred că sunt o târfă în toată regula, dar dacă o să stau aici întinsă toată noaptea şi n-o să pot dormi, o să înnebunesc, şi dacă o să iau prea mult din blestematele astea de pastile, o să mă simt îngrozitor toată ziua de mâine… uneori nu te adorm, şi în orice caz, o să fiu întoarsă pe dos, nervoasă şi o să mă simt îngrozitor! Oh, ei bine, totuşi trebuie! Nu-mi place, dar ce pot face? Ce pot face decât să merg tot aşa înainte şi să continui să fac asta, deşi, totuşi… deşi. totuşi, deşi oricum… oh, el e dulce, nu el. eu sunt dulce… da, tu eşti, tu eşti drăguţă… Oh, eşti atât de drăguţă, da, drăguţă, şi nu am vrut, dar acum sunt, acuma sunt cu adevărat, el e dulce… nu, el nu e, el nici nu-i măcar aici, eu sunt aici, eu sunt întotdeauna aici şi sunt aceea care nu poate dispărea, nu niciodată. Tu, dulce fetiţă… Tu, drăguţo… Da, tu eşti. Tu, drăguţo, drăguţo, drăguţo… Oh, da, drăguţă… Şi tu eşti eu. Da, aşa e. Da, aşa stau lucrurile. Da, aşa stau lucrurile acum. şi mereu… acum… Cel mai mereu acum! Da, da. Nu-mi pasă! Şi ce deosebire e? Nu e rău dacă nu mă simt rău. Şi nu mă simt rău… Acum mi-e numai somn. şi dacă mă scol, o să-mi fie din nou, înainte de a mă trezi de-a binelea.”

Şi adormi, aducându-şi aminte, cu o clipă înainte de a adormi, să se întoarcă pe o parte, în aşa fel încât obrazul să nu i se odihnească pe pernă. Îşi aducea aminte oricât de adormită ar fi fost, cât de rău face tenului să dormi aşa, cu faţa odihnindu-se pe pernă.

Mai erau două *yacht*-uri ancorate în port, dar toată lumea de pe bordul lor dormea când vasul pazei de coastă remorcă în bazinul întunecat vasul lui Freddy Wallace, *Queen Conch,* şi-l trase la dana pazei de coastă.

CAPITOLUL 25

Harry Morgan nu ştia ce se petrece cu el când cei doi oameni care purtau brancarda o lăsară de pe debarcader pe puntea *cutter*-ului cenuşiu şi când alţi doi oameni îl ridicară de pe cuşetă şi-l duseră clătinându-se spre brancardă, în lumina reflectorului de lângă cabina căpitanului. Pierduse cunoştinţa încă în dimineaţa aceea, şi trupul lui mare se afundă în pânza de cânepă a brancardei când cei patru oameni îl ridicară şi trecură pe debarcader.

— Acuma, sus!

Ţine-i picioarele strâns. Să nu alunece.

— Hai, sus!

Brancardierii îl duseră pe debarcader.

— Ce-i cu el, doctore? întrebă şeriful când oamenii băgară brancarda în interiorul ambulanţei.

— Trăieşte, răspunse doctorul. Asta-i tot ce se poate spune.

— A delirat sau a fost inconştient chiar din clipa în care am dat peste el, spuse subofiţerul de marină care comanda *cutter*-ul pazei de coastă. Era un om scund şi îndesat, nebărbierit, şi ochelarii îi luceau în lumina reflectorului. Leşurile cubanilor sunt la pupa, în cală. Am lăsat totul aşa cum a fost. Nu ne-am atins de nimic. I-am culcat doar pe cei care-ar fi putut să alunece peste bord; totul a rămas aşa cum a fost. Banii şi pistoalele. Totul.

— Ia să vedem! spuse şeriful. Poţi face lumină cu reflectorul aici, în spate?

— Pun să se monteze unul pe debarcader, zise căpitanul portului.

Se duse să caute lumină şi cablu.

— Hai, spuse şeriful şi se duseră la pupa cu lanternele în mână. Aş vrea să-mi arăţi exact în ce poziţie i-ai găsit, Unde-s banii?

— În valizele astea două.

— Câţi sunt?

— Nu ştiu. Am deschis o valiză şi, văzând că înăuntru sunt bani, am închis-o la loc. N-am vrut să mă ating de ei.

— Foarte bine-ai făcut, spuse şeriful. Aşa şi trebuia să faci.

— Totul a rămas aşa cum a fost, în afară de faptul că am luat două cadavre, care zăceau pe rezervoarele de benzină, şi le-am dus în comandă, să nu alunece peste bord, şi l-am luat pe bivolul ăsta de Harry la noi şi l-am culcat pe cuşeta mea. Am crezut c-o să moară înainte de a ajunge în port. E într-un hal fără de hal…

— A fost inconştient tot timpul?

— La început a delirat, spuse comandantul. Dar nu se înţelegea deloc ce zicea. Am ascultat multă vreme ce spunea, dar nu se înţelegea nimic. După aceea a pierdut cunoştinţa. Aici i-am găsit. Totul a rămas aşa cum era, numai că negriciosul ăla care zace pe-o coastă stă acum unde şedea Harry. Era pe bancheta de deasupra rezervorului de la tribord, aplecat peste parapet, şi oacheşul acelea de lângă el era pe cealaltă cuşetă de la babord, ghemuit cu faţa în jos. Fiţi atent. Nu aprindeţi niciun chibrit, vasul e plin de benzină.

— Ar trebui să mai fie încă un cadavru, spuse şeriful.

— Astea-s toate. Banii sunt în valiza aceea. Pistoalele şi puştile au rămas acolo unde erau.

— Să chemăm pe cineva de la bancă, să deschidă valiza şi să preia banii, spuse şeriful.

— Prea bine, încuviinţă comandantul. E o idee foarte bună.

— Putem lua valiza, s-o ducem în biroul meu şi s-o sigilăm.

— Ideea-i bună, fu de acord comandantul.

În lumina reflectorului, verdele şi albul, în care era vopsită şalupa, străluceau, pline de prospeţime. Umezeala de pe punte şi de pe cabină le dădea această strălucire. Locurile unde lemnul fusese rupt şi sfărâmat se vedeau bine prin vopsea, în spatele vasului apa era limpede şi verde în lumina reflectorului, şi peşti mărunţi se învârteau prin unde.

În comandă, feţele umflate ale celor morţi luceau în lumina lanternelor, şi acolo unde se uscase sângele se făcuseră nişte pete lucioase, cafenii. În jurul cadavrelor, pe podea, erau împrăştiate cartuşe de 45, şi pistolul-mitralieră era aruncat la pupa, acolo unde-l pusese Harry. Cele două valize de piele, în care cubanii aduseseră banii pe bord, erau sprijinite de unul dintre rezervoarele de benzină.

— M-am gândit întâi c-ar fi poate bine să iau banii pe vasul nostru, fiindcă pe ăsta îl remorcăm, spuse comandantul, dar apoi m-am gândit că e mai bine să-i las exact acolo unde erau, de vreme ce timpul nu e urât.

— Ai făcut bine că i-ai lăsat la locul lor, spuse şeriful. Cu celălalt, cu Albert Tracy, pescarul, ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. Totul a rămas aşa cum a fost, în afară de faptul că i-am adus înăuntru pe ăştia doi, relată comandantul. Sunt făcuţi ciur toţi, afară de acela care a căzut pe spate lângă timonă. Ăla e împuşcat la baza craniului. Glontele i-a ieşit prin frunte. Lucrul ăsta se poate vedea.

— E acela care arată ca un băietan? întrebă şeriful.

— Acum nu mai arată a nimic, răspunse comandantul.

— Solidul ăla de colo e cel cu puşca-mitralieră, care l-a omorât pe avocatul Robert Simmons, spuse şeriful. Ce crezi că s-o fi petrecut aici? Şi cum dracu au fost împuşcaţi cu toţii?

— Trebuie să se fi bătut între ei, îşi dădu comandantul cu părerea. S-or fi certat cum să-şi împartă banii.

— Acoperă-i până mâine dimineaţă, spuse şeriful. O să iau valizele astea.

În timp ce ei stăteau în comandă, o femeie alerga spre

debarcaderul pazei de coastă şi trecea pe lângă *cutter,* urmată de o mulţime de oameni, care alergau după ea. Femeia era o slăbănoagă între două vârste cu capul gol. Părul ei aspru i se zburlise şi i se adunase în jurul cefei, deşi mai era încă strâns la spate. De îndată ce văzu cadavrele din cabină, începu să plângă în hohote. Stătea acolo, pe debarcader, şi urla, cu capul dat pe spate, iar două femei o ţineau de braţe. Mulţimea care se adunase în spatele ei o înconjura, se îmbrâncea şi se uita spre şalupă.

— Fir-ar să fie de treabă! zise şeriful. Cine a lăsat poarta deschisă? Ia ceva şi acoperă cadavrele: pături, cearceafuri, ceva, şi să îndepărtăm mulţimea asta de aici.

Femeia încetă să mai urle şi se uită spre şalupă, apoi îşi dădu iar capul pe spate şi începu să hohotească.

— Ce-au făcut cu el? întrebă o femeie de lângă ea.

— Unde-i Albert?

Femeia care hohotea încetă şi se uită din nou spre şalupă.

— Nu-i acolo, spuse ea. Hei, Roger Johnson! strigă ea şerifului. Unde-i Albert? Unde-i Albert?

— Nu-i pe vas, *missis* Tracy, spuse şeriful.

Femeia îşi dădu iar capul pe spate şi începu din nou să hohotească, cu vinele gâtului umflate de plâns. Mâinile şi le ţinea strânse pumn, iar părul i se scutura mereu.

În spatele mulţimii, oamenii se îngrămădeau şi se-mpingeau, ca să ajungă la debarcader.

— Dă-te la o parte! Lasă şi pe alţii să vadă!

— O să-i acopere.

Sau, în spaniolă:

— Lasă-mă să trec. Vreau să văd şi eu ce e acolo. *Hay cuatro muertos. Todos son muertos*[56]*.* Vreau să văd şi eu.

Acum femeia începu să jelească.

— Albert! Albert! Doamne-Dumnezeule, unde-i Albert al meu?

În spatele oamenilor care se îngrămădeau, doi tineri

[56] Sunt patru morţi. Sunt morţi cu toţii (în limba spaniolă în original).

cubani, care sosiseră atunci şi care nu puteau pătrunde în mulţime, se traseră puţin înapoi, şi apoi năvăliră amândoi, unul lângă altul, în grupul de oameni adunaţi lângă chei. Rândul din margine al mulţimii se clătină şi se desfăcu, şi în mijlocul plânsului, *missis* Tracy şi cele două sprijinitoare ale ei se clătinară, se aplecară înainte, într-un efort disperat de a-şi păstra echilibrul, şi, în timp ce cele două femei se agăţară de oamenii de lângă ele, *missis* Tracy, plângând în continuare, căzu în apa verde, tânguiala transformându-se într-un plescăit şi apoi într-o bolboroseală.

Doi oameni din paza de coastă se aruncară în apa limpede şi verde în care *missis* Tracy se bălăcea în lumina reflectorului. Şeriful se aplecă peste pupa şi-i întinse o cange, şi, în cele din urmă, împinsă din spate de cei doi oameni din paza de coastă, trasă în sus de şerif, fu urcată la pupa vasului. Nimeni dintre oamenii adunaţi nu făcuse niciun gest ca să-i vină în ajutor. Stând la pupa şi şiroind de apă, se uita la ei şi-i ameninţa cu amândoi pumnii, strigând:

— Afurisiţilor! Târfe! Apoi, uitându-se în cabina comandei, gemu: Albe’t. Unde-i Albe’t?

— Nu-i pe vas *missis* Tracy. o încredinţă şeriful, luând o pătură şi punându-i-o pe umeri. Fiţi calmă, *missis* Tracy! Fiţi curajoasă!

— Placa mea… spuse doamna Tracy pe un ton tragic. Mi-am pie’dut dinţii…

— O s-o căutăm mâine dimineaţă. Îi făgădui comandantul *cutter*-ului. O s-o găsim, n-aveţi nicio grijă.

Cei doi oameni din paza de coastă se urcară la pupa; stăteau, şi apa le şiroia de pe haine.

— Hai să mergem, spuse unul dintre ei. Mi s-a făcut frig.

— Vă simţiţi bine, *missis* Tracy? întrebă şeriful, înfăşurând-o în pătură.

— Bine? întrebă doamna Tracy. Eu să mă simt bine? şi, frângându-şi mâinile, îşi dădu capul pe spate şi se porni să hohotească din nou; durerea ei era mare, peste puterile ei de mare.

Oamenii adunaţi acolo o ascultau, respectuoşi şi în tăcere. *Missis* Tracy furniza exact acel efect sonor care mergea perfect cu spectacolul bandiţilor morţi, acoperiţi cu pături de către şerif şi de către un alt poliţist, care trăgeau astfel cortina peste cel mai de seamă spectacol pe care-l văzuseră locuitorii oraşului de la linşarea lui Isleño. Se petrecuse cu mulţi ani înainte, în afara oraşului, pe County Road, şi Isleño fusese spânzurat de un stâlp de telegraf, în lumina farurilor aprinse ale maşinilor venite cu acei care voiau să-l vadă.

Oamenii adunaţi fură dezamăgiţi că trupurile fuseseră acoperite, dar numai ei din toţi locuitorii oraşului putuseră să-i vadă pe bandiţi. O văzuseră pe *missis* Tracy căzând în apă, şi înainte de asta îl văzuseră pe Harry Morgan dus pe o brancardă la Spitalul Marinei. Când şeriful porunci să fie scoşi din incinta bazinului, oamenii plecară liniştiţi şi mulţumiţi. Ştiau că fuseseră privilegiaţi de soartă.

Între timp, la Spitalul Marinei, soţia lui Harry Morgan, Marie, şi cele trei fiice ale sale stăteau pe o bancă în sala de aşteptare. Cele trei fete plângeau, şi Marie muşca o batistă. Nu fusese în stare să plângă încă de la prânz.

— Tăticu’ a fost împuşcat în stomac, îi spunea una dintre fete surorii sale.

— E îngrozitor…

— Tăceţi din gură! le porunci sora mai mare. Mă rog pentru el. Nu mă întrerupeţi.

Marie nu zicea nimic şi stătea acolo muşcându-şi batista şi buza de jos.

După câtva timp, doctorul veni la ele. Marie îl privi, şi doctorul clătină din cap.

— Pot intra? întrebă ea.

— Încă nu, spuse el.

Se ridică şi se duse la el.

— E pe ducă? întrebă ea.

— Mi-e teamă că da, *missis* Morgan.

— Pot intra să-l văd?

— Încă nu. E în sala de operaţii.

— Oh, Isuse Cristoase… exclamă Marie. Oh; Isuse! Să duc fetele acasă. După aceea mă întorc.

Gâtlejul i se umflă deodată şi un nod i se puse de-a curmezişul, aşa că nu putu înghiţi.

— Haideţi, fetelor, spuse ea.

Fetele o urmară şi urcară în maşina aceea veche; ea se aşeză pe locul şoferului şi porni motorul.

— Haideţi, fetelor, spuse ea.

Fetele o urmară şi urcară în maşina aceea veche: ea se aşeză pe locul şoferului şi porni motorul.

— Ce face tăticu'? întrebă una dintre fete.

Marie nu răspunse nimic.

— Ce face tăticu', mamă?

— Să nu vorbiţi cu mine, spuse Marie. Să nu-mi vorbiţi deloc.

— Dar…

— Taci, te rog, fetiţo! spuse Marie. Taci şi roagă-te pentru el.

Fetele începură să plângă din nou.

— Ei, drace! se supără Marie. Nu mai plângeţi aşa. V-am spus să vă rugaţi pentru el.

— O să ne rugăm, spuse una dintre fete. N-am încetat nicio clipă, încă de când ne-am dus la spital.

Când maşina coti spre Rocky Road, farurile îşi aruncară lumina asupra unui om care mergea în faţa lor clătinându-se.

— O fi vreun biet beţiv, spuse Marie. Un biet neisprăvit de beţiv…

Trecură pe lângă omul acela, care era mânjit pe faţă cu sânge şi care, după ce luminile maşinii dispărură de pe stradă, mergea cu greu prin întuneric. Era Richard Gordon, care se îndrepta spre casă.

În faţa casei, Marie opri maşina.

— Duceţi-vă şi vă culcaţi, le spuse ea fetelor Duceţi-vă la culcare.

— Dar cu tăticu' cum rămâne? întrebă una dintre fete.

— Nu-mi vorbi, se răsti Marie. Pentru numele lui

Dumnezeu, te rog, nu-mi vorbi!

Întoarse maşina şi o porni înapoi spre spital.

La spital, Marie Morgan urcă scara în goană. Doctorul o întâmpină în prag, plecând de la slujbă. Era obosit şi se ducea acasă.

— S-a sfârşit, missis Morgan, spuse el.

— A murit?

— A murit pe masa de operaţie.

— Pot să-l văd?

— Da, răspunse doctorul. A murit liniştit, missis Morgan. N-a avut dureri.

— Doamne-Dumnezeule… izbucni Marie. Lacrimile îi alunecau pe obraji. Oh! făcea ea, oh, oh, oh…

Doctorul îi puse mâna pe umăr.

— Nu mă atingeţi, spuse Marie. După aceea adăugă: Vreau să-l văd.

— Vino, spuse doctorul.

Trecură printr-un coridor, şi apoi coborâră în camera cu pereţii albi în care Harry Morgan stătea întins pe o masă cu rotile, cu trupul lui mare acoperit cu un cearceaf. Lumina era foarte puternică şi nu făcea nicio umbră. Marie stătea în prag şi privea, înspăimântată de lumina aceea insuportabilă.

— N-a suferit deloc, *missis* Morgan, spuse doctorul.

Marie părea să nu-l audă.

— Oh, Isuse Cristoase… izbucni ea şi începu să plângă din nou. Uită-te numai la faţa lui…

CAPITOLUL 26

„Nu ştiu... se gândea Marie Morgan, şezând la masa din sufragerie. Pot suporta întâi o zi, şi apoi o noapte şi poate că totuşi e o deosebire. Nopţile sunt afurisit de grele! Dacă mi-ar păsa de fete, ar fi altceva... Dar nu-mi pasă de ele deloc! Cu toate astea, trebuie să fac ceva pentru ele. Trebuie să încep să fac ceva. Poate c-ai terminat cu totul când mori pe dinăuntru. Cred că nu e nicio deosebire. Trebuie să încep să fac ceva. Astăzi s-a împlinit o săptămână. Mi-e teamă că, dacă mă gândesc la el mereu, o să ajung într-un asemenea hal, încât n-o să-mi mai pot aminti cum arăta. Aşa s-a întâmplat când am trecut prin spaima aceea îngrozitoare şi nu mi-am putut aminti cum arăta. Trebuie să încep să fac ceva, indiferent cum mă simt. Dacă ar fi lăsat ceva bani sau dacă mi s-ar fi dat vreo recompensă, ar fi fost mai bine, dar nu, nu m-aş fi simţit mai bine deloc. Primul lucru pe care trebuie să încerc să-l fac e să vând casa. Bestiile alea care l-au împuşcat! Ah, bestiile alea blestemate! Ăsta e singurul lucru pe care-l simt: ură şi un sentiment de gol, de pustiu. Sunt pustie pe dinăuntru, ca o casă pustie. Ei, trebuie să încep să fac ceva. Trebuia să mă duc la înmormântare. Dar n-am putut. Trebuie să încep să fac totuşi ceva. Nimeni nu se întoarce înapoi odată ce-a murit...

El, care era zvelt, puternic şi iute ca un animal de rasă... îmi plăcea întotdeauna să-l privesc cum se mişcă. Am fost atât de fericită întotdeauna că a fost al meu! Îmi aduc aminte când am fost cu el în Havana, când câştiga atât de bine... Ne plimbam prin parc; un negru mi-a spus ceva, şi

Harry l-a plesnit, i-a luat pălăria de paie, care zburase şi i-a aruncat-o departe; un taxi a călcat-o. Am râs atunci atâta, că m-a durut burta.

Atunci a fost pentru prima oară că mi-am vopsit părul blond, atunci, la institutul acela de înfrumuseţare de pe Prado[57]. M-au ţinut acolo toată după-amiaza, şi părul era atât de negru, încât n-au vrut să-l vopsească şi mi-era teamă c-o să arăt îngrozitor, dar le spuneam întruna să încerce dacă nu pot să-l facă mai deschis, puţin mai deschis; atunci omul acela s-a dus, a luat beţişorul portocaliu cu vată la un capăt, l-a băgat în vasul cu vopsea care fumega, a luat apoi un pieptene şi a despărţit şuviţele cu capătul beţişorului şi cu pieptenele şi-l trecea peste ele, le lăsa apoi să se usuce, iar eu stăteam şi mi-era teamă de ce făcusem şi nu puteam spune altceva decât: «Vedeţi numai dacă puteţi să-l faceţi puţin mai deschis»…

În cele din urmă, omul acela îmi spuse: «Doamnă, e cât de blond se poate face fără niciun risc»; după aceea l-a spălat cu şampon, mi-a aranjat coafura şi eu nici nu voiam să mă privesc, de teamă să nu fie ceva oribil. El îl pieptănă şi-l desfăcu, dându-l într-o parte şi adunându-l, înalt, îndărătul urechilor, punându-i mici bigudiuri în spate, şi cu părul încă ud nu puteam spune cum arată, în afară de faptul că mi se părea cu totul altul şi-mi păream cu totul neobişnuită mie însămi. După aceea mi l-a strâns într-o plasă şi m-a pus sub cască; tot timpul mi-era teamă cum arăt. După aceea, când am ieşit de sub cască, mi-a scos plasa şi bigudiurile, l-a pieptănat şi arăta ca aurul.

Am ieşit de acolo şi m-am uitat în oglindă: lucea atât de puternic în lumina soarelui şi era atât de moale şi mătăsos când mi-am trecut mâna. Eram atât de uluită, că mi s-a tăiat respiraţia!

M-am dus pe Prado la cafeneaua unde mă aştepta Harry. Eram foarte agitată, simţindu-mă nu ştiu cum, aşa cam cum ai leşina de fericire. El se ridică în picioare când mă

[57] Artera centrală a Havanei.

văzu venind şi nu-şi mai putea lua ochii de la mine. Vocea lui era groasă şi veselă când îmi spuse: «Doamne, Marie, ce frumoasă eşti!»

Şi l-am întrebat: «Îţi plac blondă?»

«Să nu mai vorbim despre asta, îmi răspunse el. Hai la hotel.»

Şi eu i-am spus: «Bine, hai!» Aveam atunci 26 de ani…

Aşa s-a purtat întotdeauna cu mine şi aşa m-am purtat întotdeauna cu el. El îmi spunea că niciodată nu a avut o femeie ca mine, şi eu ştiam că nu există niciun bărbat ca el. Ştiu asta afurisit de bine, şi acuma iată că e mort!

Şi, totuşi, trebuie să încep să fac ceva. Ştiu că trebuie. Dar când ai avut un bărbat ca ăsta şi un bandit l-a împuşcat, nu poţi porni chiar aşa să faci ceva… Nu-i la fel ca atunci când pleca în vreo călătorie. Atunci se întorcea întotdeauna înapoi, acuma însă trebuie s-o duc aşa tot restul vieţii mele. Şi m-am îngrăşat, şi sunt urâtă, şi bătrână, şi el nu-i aici să-mi spună că nu-i aşa… Ar trebui să-mi iau un bărbat care să mi-o spună; cred că atunci nu l-aş mai dori. Aşa merg lucrurile. Aşa merg dintotdeauna…

Era atât de bun cu mine şi puteam avea încredere în el. Întotdeauna câştiga bani într-un fel sau altul şi niciodată nu trebuia să mă necăjesc, din pricina banilor, numai din pricina lui… dar acuma totul s-a dus.

Nu e cum se întâmplă când e cineva omorât. N-aş fi avut nimic împotrivă dacă aş fi fost omorâtă eu. Până la urmă, spunea doctorul, Harry era doar istovit. Nici măcar nu s-a mai trezit din somn. Am fost bucuroasă c-a murit uşor, pentru că Dumnezeu ştie cât trebuie să fi suferit pe vas… Mă întreb dacă s-o fi gândit la mine, sau la ce s-o fi gândit… Cred că în asemenea împrejurări nu te gândeşti la nimeni. Cred c-o fi avut dureri groaznice… Dar până la urmă n-a fost altceva decât că era istovit. Doamne, aş fi vrut să mor eu mai bine! Dar nu foloseşte la nimic să vrei. Nu foloseşte la nimic să vrei.

N-am putut să mă duc la înmormântare. Dar oamenii nu înţeleg aşa ceva. Ei nu pricep ce simţi. Pentru că oamenii

buni sunt foarte rari. Pur şi simplu nu sunt! Nimeni nu înţelege ce simţi, pentru că ei nu ştiu ce se întâmplă în asemenea cazuri. Eu ştiu. Eu ştiu prea bine ce se întâmplă... Şi dacă voi mai trăi de acum înainte douăzeci de ani, ce-o să mă apuc să fac? Nimeni n-o să-mi spună ce să fac, şi nu e nimic altceva de făcut decât să înduri în fiecare zi, în fiecare ceas, şi să porneşti să faci ceva. Asta-i tot ce trebuie să faci. Dar, Isuse, ce să fac noaptea? Asta aş vrea să ştiu!

Cum pot trece nopţile astea dacă nu poţi dormi? Cred că până la urmă afli şi asta, cum afli şi cum simţi că ţi-ai pierdut bărbatul. Da, cred că până la urmă afli şi asta. Cred că afli orice pe lumea asta blestemată! Cred că da. Cred c-o să o aflu chiar acuma! Mori pe dinăuntru, şi totul devine simplu şi uşor... Eşti mort pe dinăuntru, aşa cum sunt mai tot timpul cei mai mulţi oameni. Cred că aşa totul e în regulă. Cred ca asta-i ceea ce ţi se întâmplă. Ei, iată că am pornit-o bine. Am pornit-o bine, dacă asta-i ce trebuie să faci. Şi cred că asta el Cred că asta-i totul. Bine. Am pornit-o cu dreptul. Acum pot să le-o iau înainte tuturor.”

Afară era o zi de iarnă subtropicală, frumoasă şi răcoroasă, iar frunzele palmierilor se clătinau în vântul uşor, care bătea dinspre miazănoapte. Vilegiaturiştii treceau pe stradă cu bicicleta. Unii râdeau. În curtea cea mare a casei de peste drum. un păun ţipa răguşit.

Prin fereastră se vedea marea, rea, albastră şi proaspătă în bătaia vântului de nord.

Un *yacht* mare, vopsit în alb, intra în port. La vreo şapte mile. spre orizont, se vedea un vas petrolier, o siluetă precisă şi măruntă în imensitatea albastră a mării, apropiindu-se de recif, deoarece se îndrepta spre apus şi voiau să nu risipească combustibilul mergând împotriva curentului.

Sfârşit

CRONOLOGIE

1899 27 iulie: Se naşte la Oak Park, în apropiere de Chicago, Ernest Miller Hemingway, al doilea copil al doctorului Clarence Edwards Hemingway şi al lui Grace Hali Hemingway.

1900—1913 Familia Hemingway îşi petrece vacanţele la Horton Bay, în nordul statului Michigan. Aici, doctorul Hemingway are o casă aflată la malul unui lac pierdut printre păduri, Wallon Lake. Regiunea e locuită de indieni din tribul Ojibway.

1913—1917 Ernest Hemingway urmează cursurile secundare la „Oak Park High School". Încă din această vreme arată interes pentru scris, fiind redactor al revistei săptămânale a şcolii, *Trapeze,* şi colaborator al celei trimestriale, *Tubula.* Face parte, de asemenea, din echipele de fotbal şi de înot ale şcolii. Încearcă de două ori în acest răstimp să fugă de acasă.

1917—1918 După absolvirea şcolii pleacă în Kansas City, unde intră reporter la Kansas City Star.

1918 aprilie: E primit ca voluntar în formaţiile auxiliare ale Crucii Roşii americane (Red Cross Ambulance Corps). Pleacă în Europa şi e repartizat într-una dintre unităţile care acţionează pe frontul italian.

8 iulie: E grav rănit de explozia unui obuz, în apropiere de Fossalta di Piave. E internat într-un spital militar din Milano, unde stă trei luni. Primeşte decoraţiile italieneşti *„Medaglia d'Argento al Valore Militare"* şi *„Croce al Merito di Guerra".*

octombrie-noiembrie: După ieşirea din spital, se înrolează în armata italiană, în trupele de infanterie.

1919 ianuarie: Demobilizat, se întoarce acasă la Oak Park. De aici pleacă la Petoskey, în apropiere de locurile copilăriei, şi lucrează la o serie de povestiri. Începe să scrie un roman.

1920 primăvara: Datorită unei rude, intră la *Toronto Star Weekly,* unde publică o seamă de articole pe temele cele mai diverse.

Redactor al publicaţiei interne a societăţii *The American Cooperative Commonwealth* (Societatea cooperativă americană) din Chicago.

1921 Se căsătoreşte cu Hadley Richardson.

Continuă a fi colaboratorul lui *Toronto Star* We*ekly*, al cărui corespondent pentru Europa devine în iarna aceluiaşi an.

1921—1922 Călătoreşte împreună cu soţia sa prin Franţa, Spania, Elveţia, Italia, Germania. Se află în Grecia şi Turcia în timpul războiului dintre cele două ţări. Scrie reportaje despre conferinţe internaţionale, ia interviuri lui Clémenceau, Cicerin, Mussolini.

1923 Povestiri şi poeme ale lui Hemingway încep a fi publicate prin diferite reviste.

Publică, la o obscură editură din Paris, primul volum: *Three Stories and Ten Poems (Trei povestiri şi zece poeme),* într-un tiraj de... 300 exemplare.

octombrie: Naşterea, la Toronto, Canada a primului său fiu, John.

1924 Hemingway se întoarce la Paris, unde lucrează la revista lui Ford Madox Ford, *Transatlantic review.* Frecventează cercurile literare ale americanilor stabiliţi în Franţa. Publică, la o editură obscură din Paris, un volumaş de miniaturi, intitulat *In Our Time (În vremea noastră*).

1925 Publică la editura americană Boni and Liveright volumul de povestiri *In Our Time.* Călătoreşte prin Spania, unde lucrează la volumul *Death în the Afternoon*

(Moarte în după-amiază) şi începe romanul *The Sun Also Rises (Şi soarele răsare)*

1926 mai: Publică la editura Scribner's în care-i vor apărea de aici înainte toate operele, romanul satiric *The Torrents of Spring (Torentele primăverii).*

1927 Divorţează de Hadley Richardson şi se căsătoreşte cu ziarista Pauline Pfeiffer.

Apare volumul de nuvele *Men Without Women (Bărbaţi fără femei).*

1928 Se întoarce în Statele Unite şi se stabileşte în Key West, Florida. Aici începe să lucreze la romanul său *A Farewell to Arms (Adio, arme).*

Tatăl său se sinucide.

Naşterea celui de-al doilea fiu. Patrick.

1929 Apare romanul *Adio, arme.*

1929—1930 Îşi dedică timpul pescuitului, vânătorii. *yachting*-ului şi scrierii de articole pentru revistele de mare tiraj. Are un accident de automobil şi-şi fracturează grav braţul drept.

1931 Călătoreşte prin Spania şi lucrează la terminarea volumului *Moarte în după-amiază.*

Naşterea celui de-al treilea fiu, Gregory. Apare *Moarte în după-amiază.*

1933 Îi apare culegerea de nuvele şi povestiri *Winner Takes Nothing (Câştigătorul nu ia nimic).* Face o călătorie prin Spania, Franţa şi Africa, în Africa se îmbolnăveşte grav şi, după însănătoşire, îşi continuă vânătoarea de fiare sălbatice.

1934 întors la Key West, lucrează la volumul *Green Hills of Africa (Colinele verzi ale Africii).*

1935 Apare volumul *Colinele verzi ale Africii.*

1936 Lucrează la romanul *To Have and Have not (A avea şi a nu avea).*

iulie: Donează 40.000 de dolari serviciilor sanitare ale armatelor republicane din Spania, pentru achiziţionarea de medicamente şi ambulanţe,

1937 Pleacă în Spania în calitate de corespondent de presă

al agenţiei americane North American Newspaper Alliance, pe lângă armatele republicane.

Ia parte la cel de-al doilea Congres al scriitorilor americani, unde îşi arată ferma sa opoziţie faţă de fascism.

Colaborează cu Joris Ivens la realizarea filmului documentar *The Spanish Earth (Pământul spaniol).* Scrie scenariul şi comentariul, pe care-l şi rosteşte.

Scrie în Spania piesa *The Fijt Column (Coloana a cincea).*

1938 Apare culegerea *The Fifth Column and the First Forty Nine Stories (Coloana a cincea şi Primele patruzeci şi nouă de povestiri).*

1939 Apare romanul *A avea şi a nu avea.*

Lucrează la romanul For *Whom the Bell Tolls (Cui îi bate ceasul),* pe care-l va termina în anul următor. Se stabileşte în Cuba, la proprietatea sa Finea Vigia, situată la San Francisco de Paulo, lângă Havana.

1940 Apare romanul *Cui îi baie ceasul.*

Divorţează de Pauline Pfeiffer şi se căsătoreşte cu scriitoarea şi ziarista Martha Gellhom. Pleacă în China cu soţia sa, în calitate de corespondent de război, şi asistă la luptele împotriva japonezilor.

1942—1944 Pe bordul yaht-ului său „Pilar”, adaptat şi echipat conform acestui scop, patrulează în largul coastelor Cubei, în urmărirea submarinelor hitleriste.

1944 Ia parte, în calitate de corespondent de presă, la diferite misiuni de luptă ale aviaţiei militare engleze R.A.F.

1944—1945 Participă, în calitate de corespondent al revistei *Coilier’s,* la luptele date de Armata a III-a americană în Franţa şi Germania şi la luptele din Ardeni. Intră în Paris înaintea armatelor aliate.

1946 Divorţează de Martha Gellhorn şi se căsătoreşte cu ziarista Mary Welsh.

1949 Îşi întrerupe lucrul la o triologie despre *Pământ, Mare şi Văzduh* şi începe să scrie romanul *Across the River and into the Trees (Dincolo de fluviu şi printre copaci).*

1950 Apare romanul *Dincolo de fluviu şi printre copaci.*

1952 Publică *The Old Man and the Sea (Bătrânul şi marea).* Pentru această povestire i se acordă premiul Pulitzer.

1953 Călătoreşte în Spania şi apoi în Africa, unde rămâne mai multă vreme, pentru a vâna.

1954 La începutul anului, împreună cu soţia, suferă un accident de avion în Africa, din care scapă nevătămaţi, deşi ziarele din întreaga lume le anunţă moartea.

Încercând să ia un alt avion, acesta explodează, dar nici Hemingway, nici soţia sa nu sunt grav răniţi. După însănătoşire, pleacă în Italia, şi de aici se reîntorc în Cuba.

toamna: I se decernează Premiul Nobel pentru „desăvârşita măiestrie în arta naraţiunii moderne, aşa cum a arătat-o de curând în povestirea *Bătrânul şi marea".*

1959 Face o lungă călătorie în Europa – Spania şi Italia.

1960 Apar în revista Life fragmente din volumul în pregătire *Dangerous Sumrner (Vară primejdioasă).* Bolnav, se internează în spital, în câteva rânduri, pentru un tratament medical de mai lungă durată.

1961 iulie: Moare la Ketelium Idaho, sinucigându-se cu arma sa de vânătoare.

1964 Apare volumul de amintiri *A Moveable Feast (O sărbătoare neîntreruptă).*

1965 Sunt publicate în revista *Atlantic Montbly* două *Poeme pentru Mary.*